

Fantastická Sova

*Sborník fantaskních, fantasy a vůbec fantastických povídek,
o sci-fi nemluvě, z prvních pěti ročníků literární soutěže
O knihovnickou sovu*

*ku potěše čtenářů
porotkyní Jarmilou Kašparovou
sebraný a editovaný*

Znění tohoto textu vychází z povídek zaslaných do literární soutěže MKP O knihovnickou sovu. Povídky Zábavná historka, Bzzz, Trhlina byly autory upraveny. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Fantastická Sova), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte původ-Nevyužívejte komerčně-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní](#).

Verze 1.0 z 18. 9. 2026.

OBSAH

Tisíc slov	5
I: PODIVNÉ DIMENZE A JINÉ BIZARNOSTI.....	10
Nepřehlédnutelná nosovka <i>Lenka Kozderková</i>	11
Neznámá planeta Z <i>Lenka Kozderková</i>	14
Taková malá modifikace <i>Pavla Chejnová</i>	21
Bláznova průpovídka <i>Alena Čunátová</i>	25
Pod stolem <i>Ondřej Křížek</i>	29
Mezi nebem a zemí <i>Winry</i>	35
Šťastný princ <i>Jana Přikrylová</i>	41
Alenčin paradox <i>Lucie Šimánková</i>	47
Na provázku <i>Pavel Duda</i>	53
II: FANTASTICKÉ SVĚTY	59
Zlaté město <i>Josef Stolárik</i>	60
Zábavná historka <i>Eliška Kvapilová</i>	67
Ostrá stezka k budoucnosti <i>Alžběta Roztočilová</i>	74
Snítka záporníku <i>Alžběta Roztočilová</i>	80
III: VESMÍRNÉ HLUBINY.....	86
Nikdy nevíš <i>Jan Pěkný</i>	87
Bzzz <i>Jana Pavloušková</i>	95
Trhlina <i>Vojtěch Novák</i>	103
Vnitřní moře <i>Eliška Kvapilová</i>	109
Cestování vesmírem snadno a levně <i>Alžběta Roztočilová</i> ..	116
V útrokách <i>Eliška Cajthamlová</i>	122

Tisíc slov

V utopickém světě by si žánry byly rovny, neboť každý obsahuje díla stejným dílem úchvatná i nekvalitní.

Jenže utopie je druh sci-fi, takzvaně *nižšího* žánru.

Mnozí z vás si pomyslí, že předmluva sborníku není tím pravým místem pro obhajobu; zvlášť proto, že jej budou číst především lidé, kteří ji nepotřebují – slovo „fantastická“ v názvu odradí většinu ostatních.

Ale pro mě je to všechno propojené:

Touha po mnohožánrové literární soutěži, kde naleznete romantiku, horor, humor, detektivku, pohádku, skutečnost, fantasy a sci-fi vedle sebe, bez obvyklých bariér, které dělí soutěže na žánrové a nežánrové.

Naděje, že fantastika tu bariéru nepotřebuje, a dostane-li stejnou šanci jako ostatní žánry, bude vyhrávat; neboť upřímně věřím, že napsat dobrou fantastickou povídku je náročnější a vyžaduje to od autora více umu než povídka nežánrová, což by logicky mělo být oceněno.

Realita, kdy i porotci, kteří mají tento žánr rádi, dají téměř vždy přednost nežánrové povídce. Povídky, které považuji za nejlepší, končívají těsně pod čarou toho, co se ještě vejde do e-sborníku.

Možná si myslíte, že tam patří. Jsme tak zvyklí, že fantastika je považovaná za něco méně, že zapomínáme, že fantastika je ve skutečnosti *něco víc*.

Po pěti ročnících jsem usoudila, že mi zbývá jediné: vzpoura.

To je cesta, která mě dovedla k myšlence na sborník, jež máte před sebou.

Někdy mám pocit, že příznivci fantastiky si v její odtrženosti od hlavního proudu libují. *My víme, co je dobrá literatura*, myslíme si; *nebudeme ji přece nutit někomu, kdo jí pohrdá*.

Fantastika dokáže být intelektuálně náročná i hloupoučká; někdy obojí zároveň v jedné větě.

Vychutnáváme si pocit, že čteme něco, co přesahuje chápání obyčejného člověka; zatímco obyčejný člověk vidí na obálce vesmírnou veverku na velociraptorovi a může si právem myslet, že jsme spadli z višně.

Jenže.

Jste-li autorem nežánrové beletrie, hledáte svými slovy cosi pravdivého v jasně ohraničeném světě, který sestává toliko z nám známé a vědecky dokázané skutečnosti. Je to trochu jako rybařit v akváriu; s trochou trpělivosti se nějaká pravda dříve či později chytí.

Jste-li autorem fantastiky, také lovíte pravdu. Jen můžete hledat kdekoli.

Kdekoli.

Fantastika není v téhle rybářské metafoře rybníkem, ani oceánem. Je to celý mnohovesmír.

A kořist umí měnit podoby.

A vy můžete... *všechno*, co si jen zamanete.

Absolutní svoboda vás ale zavazuje k tomu, abyste příběh ukotvili v něčem opravdovém; aby obsahoval cosi, k čemu se čtenáři budou moci vztáhnout.

Svými slovy tvoříte světy a vaše moc je doslova božská.

A s velkou mocí přichází velká zodpovědnost.

Nenechte se rozptýlit vesmírnou veverkou na velociraptorovi; vím, že je to těžké, ale o ni tu nejde.

Osedlali jsme si toho druhého raptora a následujeme ji krystalickou pouští planety Aspidiske c, *protože něco hledáme.*

Když slýchám, že fantastika je nižší žánr, mám chuť se smát.

Nežánroví autoři rybaří v akváriu.

Žánroví autoři chytají velryby transportním paprskem a telepaticky je přemlouvají, aby jim pomohly zachránit budoucnost.

Vy máte krizi středního věku.

My máme *draky*.

A přesto kladete otázku: Proč psát právě fantastiku? *K čemu je dobrá?*

Jsou jiné světy tak lákavé jen proto, že se nepodobají našemu? Je ten žánr opravdu únikovou literaturou, jak nám říkají; jako by obviňovali z dezerce – opravdu psaním fantastiky zavíráme oči před skutečností?

Velká spousta sci-fi románů se více či méně stala realitou. Lidé psali o cestě člověka na Měsíc dávno předtím, než ji uskutečnili. Sci-fi si zvykla předvídat vynálezy, někdy s roztomilými nepřesnostmi – skoro všichni si byli *jistí*, že v roce 2026 budeme mít létající auta.

Ve světě Star Treku v tomhle roce začíná třetí světová válka.

Pokaždé, když si znovu přečtu 451° Fahrenheita, všimnu si něčeho, co ještě bylo sci-fi, když jsem ji četla poprvé, ale mezitím se to vplížilo do reality.

Autoři fantastiky, kteří vědí, co dělají, se pokoušejí načrtnout hypotetické scénáře. Pracují se slovy „co kdyby...“ jako s mocným zaklínadlem. Nahlíží jíím do možných budoucností, těch pravděpodobných i těch naprosto šílených, protože je třeba prozkoumat všechny cesty – a najít tu, která vede k opravdu hezké budoucnosti.

Častěji ovšem stavějí na rozcestí osudu varovné cedule: *Tudy ne! Tudy se jde do dystopie, tudy ke konci světa, tímhle směrem leží ošklivé věci a tam fakt nechcete!*

A přestože většina lidí ta varování ignoruje a cedule vesele míjí, autoři fantastiky neupadají do deprese (no, ne všichni) a dál trpělivě hledají cestičku, která by mohla vést z té dystopie zase ven.

Máme úžasný nástroj: literární příběhy tvořené nekonečnou fantazií. Je to, myslím, jediný nástroj, který nás ještě může zachránit.

Někde v knihách je, nebo možná teprve bude, odpověď – třeba čeká v zaprášeném paperbacku s mimozemšťankou v příliš upnuté kombinéze na obálce, na horní polici v zapadlém antikvariátu. Nebo se teprve rodí v mysli začínajícího spisovatele.

Možná jednoho z těch, jejichž povídky najdete v tomto sborníku.

Za pět let do soutěže O knihovnickou sovu přišla řada dobrých povídek různých žánrů; radovala jsem se, neboť to je v duchu IDIC (nekonečná rozmanitost v nekonečných obměnách; filozofie planety Vulkán).

Na přední příčky a do sborníků se však dostalo jen velice málo fantastiky.

Sborník, který máte před sebou, není vzpourou proti rozhodnutí poroty. Je vzpourou proti představě, že fantastika je menší, méně důležitá, méně krásná a méně pravdivá. Vznikl z potřeby obhajovat podceňované, opečovávat opomíjené a podporovat to, co je mi osobně blízké.

Jako čtenářka a autorka fantastiky vidím, jak náročné je žánrovou literaturu psát. Jak ještě těžší je se v ní prosadit, zvláště v našem pověstném malém českém rybníčku. A mám vizi, čeho všeho by mohla být fantastika schopná, kdyby se jí neustále nepřistřihovaly ploutve.

Není v mé moci změnit názor široké veřejnosti na fantastiku; magii neovládám. Ale mohla jsem udělat tenhle sborník; malinkou rybku. Najdete v něm krátké povídky autorů, které bych označila za slibné. Ne všechny jsou fantastické, některé jsou jazykovými hříčkami, ale i tím vybočují a zdálo se mi, že sem patří. U všech jejich autorů jsem zvědavá, co napíšou dál; u některých už chci, aby to byl román.

Nejspíš tu nenajdete odpověď na základní otázku po smyslu života, vesmíru a vůbec.

Je to jen pěšinka málo prošlapaná, jako pozvánka na cestu, po níž se ještě téměř nikdo nevydal.

Jarmila Kašparová

I

**PODIVNÉ DIMENZE
A JINÉ BIZARNOSTI**

Nepřehlédnutelná nosovka

Lenka Kozderková

Neděle

N? Nemám! Nic nenapíšu, neodešlu, nevyhraju! Nezdar. Napořád!
„Nad'o, nezoufej, nouze naučila...“ nalévá naději Norbert. „Neboj, Naděnko...“

Neposlouchám, nereaguji, neodpovídám. Nenapravitelný neschopný nespolehlivý Norbert nekoupil N. Nemehlo!

Norbert na náměstí nakoupil nerezové nádobí, nudle, nakládačky, nealkoholické nápoje, nůši – nač?, nůžky na nehty, nebozez, nazouváky, nápadníkovi Nely nátělník, naší Nele nachový nákrčník, neteri nóbí nočník, nezapomněl na noviny. Nepostradatelné nosovky nikde!

„Nekňubo!“ nadávám.

„Nazály nedodali no, nepřivezli, nevím, no nemaj, nó!“ namítá našťvaně.

Nevěřím. Nádiva, nepřízná nemoc – Němce! Nehorázné.

Nadešla nedělní noc. Nespím. „Neštěstí nechodí...“ naříkám. Nekonečná noc.

„Norberte, nechrápej!“

„Nad'o, nesviť, nech noviny novinami, nešusti, nečti,“ nakazuje nervózní Norbert.

Noviny naschvál neodložím.

Nešť.

Nepřehlédnutelný nadpis „Nasavrky – nehoda“. Nákladák nosovek naboural na nádraží návštěidlo. Nešťastná náhoda? Náhlá ne-

volnost? Ne, nešvar! Nabíledni. Nepozornost neodbytného nemravý, notorika N. Novotného. Nedbalost! Následek? Neštěstí. Některé nosovky namístě nebožtíky.

Norbert nelhal. Na nákup N nezapomněl.

Neprávem nařkla Norberta, nedůvěřovala, nevěřila. Nestoudné nedorozumění.... Nostalgie.

* * *

Pondělí

Poledne

„Prozatím pište povídku,“ povídá pan Pošmourný, přitom prohání pometlo po pavlači – poletuje prach. Prokop Pošmourný, postarší protřelý pisálek pochybné pověsti.

„Proč, prosím, právě příběh?“ poznamenávám.

„Přitáhnete pozornost poroty,“ přičemž pokračuje, „paní Poláková, pomůžu při psaní, pohlídám přivezení příslušných písmenek, posmýčím pavučiny, poklidím pokojík, pak předsíňku, převléknu postele, pověsím plus přežehlím prádlo, přeleastím parkety, pánovi přinesu plzeňské pivo, připravím pohoštění, parádní pokrm...“

Přestávám poslouchat. Prozradí pohnutky podivného podlézání?

„Pojďme psát pospolu, přijímáte? Počebujete psízeň, pusinko, pochopení, pohodu, pohlazení, políbení, polaskání...“ počal podivně pošíslávat.

Procítám. Připouštím prvotní podezření, pocituji předzvěst průšvihů. Pseudoliterát potřebuje povýšit – posunout postavení, pole působnosti, prosadit PR.

„Prdlajs pospolu. Příživníku!“ prsknu.

„Podívejte, panenko, povídka přinese popularitu, prostor pro prezentaci, peníze...“ přesvědčuje povýšeně.

15:00

Přichází pošťák, přináší příslušná písmenka. Překontrolováno. Perfektní práce, přinesl přesný počet. Podepisuji převzetí, poté poklábosíme při punčáku. Pan Pošmourný pomaloučku pozvolna pochází po pavlači, pozoruje, pokukuje.

Pes prašivej, pomyslím.

15:50

Pošťák posbíral pracovní propriety, pootevřel...

„Prásk!“ prošoupané pruhované pantofle proletí podél pošťáka.

„Pane, přestaňte, přivolám policii!“

„Padejte, postmane!“ Prošel. „Pche, pracovník pošty přivolá policii! Pomáhá panence, prostopášník. Pošetilé!“ procedí Pošmourný.

„Poklona, paninko! Poklona, pipko pihovatá!“, pění pan Pošmourný. „Pýcha předchází pád!“ přidává.

Přemýšlím – proč?

Podvečer

Pouštím počítač, posílám povídku (pod pseudonymem).

Neznámá planeta Z

Lenka Kozderková

Vybavili mě u nás dostupnými informacemi o planetě Z a hlavně o Nich – o Jejich minulosti, současnosti, zvyklostech...

Snad jsem i zvládl Jejich dorozumívací prostředek.

„Ptej se Jich. Dělej to, co Oni. Zjisti, jak fungují... Buď jedním z Nich, jinak se tě budou bát, Oni nevědí, že my...”

A tak jsem tady.

Dobrý den!

„Dobrý den!“ zdraví mě dva velcí Oni a dva malí Oni.

„Dobrý den!“ odpovídám, protože vím, že u Nich to tak chodí.

A vtom jsem si to uvědomil. Zatímco Oni mají ode mě jeden „dobrý den“, já mám sám pro sebe čtyři „dobrý den“. Co s tím? Nechci podvádět ani se vystavovat nařčení z neoprávněného zisku. Rád bych tři „dobrý den“ čestně vrátil zpět. Ale jak? Jak mají na planetě Z tuto věc legislativně ošetřenou? Mají dnovou banku, do které se „dobrý den“ vrací pro ty, kterým se nedostává? Nebo stačí vyplnit příslušný formulář či prohlášení?

Mám to. Půjdu na malý úřad – říkají tomu tady Mini sterstvo. Určitě mi poradí. Pečlivě jsem se na celou věc připravil. Vypsal jsem si den, hodinu, veškeré podrobnosti tak, aby věc mohla korektně proběhnout.

V jimi určený termín jsem se dostavil. Jednání začalo slibným „Co pro vás můžeme udělat?“ Do detailu jsem líčil svou situaci. S každou mojí další větou se mini str tvářil tak nějak nejistě. Pojal jsem podezření, že dnová problematika nespadá do Jeho kompe-

tencí. Navrhl jsem Mu tedy, zda by mi nemohl doporučit nějakého dnového poradce. Nejistota v Jeho tváři se změnila v něco, co ne-
umím popsat.

Se slovy „Děláte si z nás dobrý den?!?“ jednání se mnou ukončil.

Na Planetě Z jsou i jiní tvorové než velcí Oni, velké Ony a malí Oni.

Velcí Oni, velké Ony, malí Oni a zvířata

Zvířaty nazývají tvory, kteří vypadají jinak než Oni. Mají k nim velmi různý vztah. Některá s Nimi bydlí, Oni o ně pečují a mazlí se s nimi. Jiná též mají doma, starají se o ně, předpokládám, že je mají i rádi – ale běda – pak je zabijí a snědí!

S některými se, řekněme, nekamarádí. Když Jim do jejich obydlí vstoupí myš, nejsou rádi. Některé velké Ony dokonce zmateně piští. Velký On pak zpravidla nastraží past, do níž předtím vloží pamlsek. Důvěřivé zvířátko zmatené vůní dobroty neprohlédne Jeho lstivost a – umírá.

Pokud je myšek více, neváhají na ně povolat odborníky, kteří jsou v hubení – deratizaci fundovaní. Stejně je tomu i v restauracích (tam jedí), obchodech (tam nakupují) a dalších zařízeních. I zde jsou myši tvorečkové nežádoucí. Hygienik, který v rámci kontroly jejich přítomnost zjistí, se našnupne a žádá po odpovědném pracovníkovi nejen okamžité odmyšlení, ale i zaplacení pokuty.

I maličkatí mravenci nebo štěnice jsou pro Ně problémem. Opět platí, že Jim v jejich obydlí i jiných prostorách překáží. Proti těm se profesionální tažení nazývá dezinfekce. I švábi Jim vadí. A teď, považte. Leze-li šváb v Jejich obydlí, zařizují odšvábění. Ale mají-li ho v restauraci obaleného v těstíčku, někteří z Nich ho s chutí jedí.

A to ještě není všechno!

Nejvíce Jim asi vadí molice¹. Ty vycucávají pokojové květiny, kterými si Oni zdobí své příbytky. Teď zdánlivě odbočím od tématu. Přece jen už u Nich žijí nějaký ten den a vracím se na místa, která už dobře znám. A hlele! Na místě, kde ještě nedávno stály obydlené domy, najednou jedno veliké zbořeníště. Otázal jsem se proč. Velký On ani na chvíli nezaváhal s odpovědí: „Proběhla tu demolice.“ Tak tomu říkám radikální vypořádání se s hmyzem!

Kromě již zmíněných molic žijí na planetě Z také moli. Několik druhů – moli šatní, moli potravinová a také knihomoli. K těm Oni zřejmě mají nějaký hlubší vztah. Molům potravinovým, jak z jejich názvu vyplývá, zřejmě nakupují potraviny. Mola šatního pravděpodobně šatí. Vždyť si pro tento účel i vytvořili jednotku látkového množství Mol, tedy kolik látky je třeba na spíchnutí molího oblečku. Knihomola asi vzdělávají – pořizují mu knihy.

Moli jsou patrně obdařeni zájmem, či dokonce talentem pro hudbu. Objevil jsem celou řadu mollových stupnic. Jsou stupnice moll rozděleny pro jednotlivé druhy molů?

Teď jsem se do všeho tak zamotal, že mám pocit, jako bych, jak se na planetě Z říká, byl namol.

„Fix námol!“

Moll sem, moll tam – zkusím to s hudbou

Rozhodl jsem se, že se naučím něco nového. Dlouho jsem přemýšlel, na jaký hudební nástroj bych chtěl umět hrát. Chodí tu do houslí. Neumím si představit, jak bych se do nich vešel, navíc – jak jsem

1 Drobný, bílý, okřídlený hmyz se dvěma páry křídel, který se živí šťávou z rostlin listů; rostlina následně uhynie.

zjistil – housle se musí zamykat, tím pádem pak zase odemykat. Houslovým klíčem. Ztratím klíč, a co potom? To je příliš složité. Basa, zas klíč, zapadne za vámi zámek a jste v base. Altový klíč – hm, že by univerzální? Pro více různých hudebních nástrojů? Ne, pryč od klíčů.

Naučím se hrát na tubu. Tuba je malá, skladná, mohu ji mít stále při sobě.

Přišel jsem k učiteli, který ihned přešel k věci.

„Nástroj máte vlastní?“

„Mám, dokonce několik,“ pochlubil jsem se.

„Pomohl bych vám s výběrem, škoda, že některou z nich nemáte s sebou.“

A to se ve mně spletl! Položil jsem před něj tubu od krému na ruce, tubu s černým krémem na boty, tubu, ve které je ještě asi tak polovina sladkého kondenzovaného mléka, a plnou tubu se zubní pastou. Na to, že velký On by měl být odborník, podíval se na mě tak nějak divně. Bezradně.

„Znáte noty?“ pokračoval v dotazování, zřejmě, aby oddálil své rozhodnutí, která tuba je pro mě vhodná.

„No ty? Které?“ povídám. Velký On upadl na zem. Sípavým hlasem vyslovená věta „hrajete mi na nervy“ byla Jeho poslední. Ani jsem Mu nestačil říct, jak mě tubismus² zajímá. Odnegli Ho na nosítkách do velikého žlutého auta, zapnuli majáky, houkačku a rychle odjeli. Později jsem zjistil, že velký On přece jen musel být profesionál – prý Ho intubovali³.

2 Malířský směr, do kterého byla zařazena některá díla Fernarda Légera, je odvozen od výrazu tubes roury.

3 Zavedení rourky do průdušnice (tj. dýchací trubice) k udržení volných dýchacích cest, např. v bezvědomí, při narkóze.

Ale přesto – nebudu s Ním držet basu ani se od Něj nenechám učit hrát na tubu. Něco vám povím, ale nesmíte to na mě nikomu vytroubit. Začnu hrát na trubku. Nejsem přece žádná trubka! Musím si jen koupit trubku vodovodní, plynovou...

A basta fidli!

Nakupování, činnost, při které v tzv. obchodě získávají, co potřebují

„Berete karty?“ zeptal se velký On, co stál ve frontě na placení přede mnou. Velká Ona na to, že ano. Jejich další počínání nesleduji, mám u sebe několik karet, ale kde, kde, kam jsem je jen dal? Jo, tady je jedna z nich.

„Platím kartou,“ hlásím dopředu. Byla mi přistrčena taková divná věc, přes kterou se, jak jsem viděl, s kartou přejede. Zkusil jsem to několikrát. Nic se neudálo.

„Máte kontaktní, nebo bezkontaktní?“ na to velká Ona.

„Kontaktní,“ jak se může tak hloupě ptát, vidí přece, že jsem se svou kartou v kontaktu.

„Tak ji zastrčte sem a zadejte PIN.“

Přikryl jsem tu divnou věc a dělal, jako že něco dělám. Zas nic.

„PIN dal?“ ozval se za mnou přeskakujícím hlasem vyčouhlý skorodospělý On. Dotaz byl adresován velké Jí, ale reagovat jsem musel já.

„Pindáte Vy!“ ohradil jsem se.

„PIN dám, až přijdu na řadu,“ na to fistulí netrpělivec.

A vtom mi to seplo. Prohlédl jsem Jejich karetní hru.

Velká Ona s pomocí přidrslého vyčouhlíka chtěla vyvolat konflikt. Za to se u Nich totiž dostává takzvaná Červená karta – rovná se být vyloučen. Jó, to by se Jí hodilo, šla by si po svých a ostatní by do konce směny pracovali v oslabení.

To Jí překazím.

Tiše schovávám svého Žolíka a odcházím. Pravda, bez nákupu, a co víc, dostal jsem hlad.

Oběd

Venku byla zima a já jsem dostal chuť na teplé jídlo. Zajdu do zařízení, kterému na planetě Z říkají restaurace.

Docela velká místnost, vybral jsem si malý stolek uprostřed a posadil se.

Po chvíli přišla velká Ona. „Dáte si oběd?“ povídá.

„Ne, stačí mi jedno, nemám velký hlad.“ Následoval Její tázavý pohled.

„No, nemám velký hlad, tak jenom něco menšího,“ dodávám na svoji omluvu. Se slovy „Nechám vám tu jídelní lístek“ odešla.

Zalistoval jsem. Za okamžik byla opět u mě usměvavá velká Ona.

„Tak vybral jste něco?“

„Bramborovou kaši, prosím. Horkou,“ dodávám. Za chvíli jsem ji dostal i s přáním dobré chuti.

Talíř jsem posunul doprostřed, vstal jsem a začal chodit kolem stolku. Obešel jsem ho sotva třikrát, když se u mě znovu objevila velká Ona.

„Čím vám mohu ještě posloužit?“

„Jsem spokojen,“ povídám a v chůzi pokračuji, „jen, Vy mi určitě poradíte, jak dlouho se chodí okolo horké kaše, než se může sníst?“

Znejistěla. *Je tu nová*, pomyslel jsem si.

Sám jsem dospěl k závěru, že nic se na planetě Z nejl tak horké, jak se to uvaří.

Dny ubíhaly a já jsem s Nimi zažil ještě mnohá další překvapení, získal nové zkušenosti...

Všichni Oni potřebují k životu, jak tomu na planetě Z říkají, spánek. Spí všichni, umí to malí i velcí Oni. Malí Oni chodí dadat. Učeně tomu u Nich říkají dadaismus⁴.

Nežli vše další poznané na planetě Z napíši, jdu to zkusit, jako to dělají Oni – spát.

Tak tedy:

„Dobrou noc!“

⁴ Též dada – byl avantgardní umělecký směr vzniklý ve Švýcarsku. Mezi roky 1916–1923 byl velmi populární.

Taková malá modifikace

Pavla Chejnová

Zasedání vesmírné grantové komise se chýlilo ke konci. Granty s průměrnou délkou řešení pět miliard let byly obodovány a bylo rozhodnuto, které dostanou zelenou. Zbýval už jen jeden poslední, u něhož se vážení členové komise ne a ne dohodnout. Jedni z něj byli nadšení, druhým připadal nějaký nedotažený. Největší námitky vyjadřovali zástupci etické komise.

„Kolegové, je tu poslední návrh. Už se musíme usnést, nechci tady sedět další tisíc let. O peníze jde v první řadě, takže poprosím kolegy z finančního odboru, aby nám shrnuli finanční požadavky navrhovatele,“ pronesl předseda komise.

Zástupce finančního odboru byl jedním z těch, kteří k projektu zaujímali kladné stanovisko.

„Z rozpočtového hlediska se jedná o jeden z nejskromnějších návrhů. Vyžaduje pouze menší planetu s vyšším obsahem vody, což je v porovnání s ostatními velmi nenáročný projekt. Žádné mezigalaktické cesty s předraženým ubytováním mimo Mléčnou dráhu. Velmi skromné osobní náklady navrhovatele.“

„Ten týpek je pro svůj projekt tak nadšený, že by to dělal i zadarmo,“ štouchl jeden z členů komise do souseda.

„Výborně, po této stránce tedy projekt nevykazuje problémy. Poprosím kolegy o hodnocení metodologické propracovanosti.“

„Návrh je propracovaný a logicky vysvětlený. U subjektů dojde k postupným genetickým přizpůsobením, která umožní implementovat navrhovanou modifikaci. Je to proveditelné. Sice časově náročné, ale realizovatelné s minimálními náklady.“

„Nenacházíte nějaké nesrovnalosti v postupu?“ ujišťoval se předseda.

„Nóó... je tam docela dost proměnných. Celé se to může snadno po... ehm... vyvíjet jiným směrem, než je předpokládáno. Projekt je dlouhodobý a nejsem si jistý, zda si navrhovatel uvědomuje, že bude třeba na celý proces evoluce dohlížet po velmi dlouhou dobu. Jen příprava planety a ekosystémů zabere několik miliard let.“

„Připadalo mi, že si to navrhovatel uvědomuje. Zmiňoval to v rizicích projektu.“

„A co když ho to přestane bavit? Je mladý a nadšený. Teď ho to zajímá. Za pár miliónů let může ztratit zájem a co s tím projektem bude dál?“

„Dobře, to je k další diskusi. Inovativní potenciál?“

„Naprosto výjimečný projekt. Nepřehlédnutelný. Vrcholem evolučního řetězce budou subjekty ovládající...“ Akademik na chvíli zmlkl, aby dodal svému tvrzení na důrazu. „Ovládající syntax. Ano, kolegové, navrhovatel přichází s naprosto unikátní myšlenkou. Dovolte, abych vám ji blíže představil.“

Pokračoval ve výkladu. „Budou umět vytvořit z konečného počtu jednotek, takzvaných hlásek, nekonečné množství výpovědí, takzvaných vět. Budou schopni formulovat své myšlenky a předávat je jedincům stejného druhu.“

„Řekni nám to prosím nějak srozumitelně,“ ozval se kolega z rozpočtového.

„Zkrátka se budou umět domluvit.“

V zasedací síni zavládlo ticho. Přijít s takovým návrhem bylo troufalé. To by si jen tak někdo nedovolil.

„Znáte někdo toho navrhovatele?“

„Ale kolegové, víte, že má být zachována anonymita,“ pronesl předseda káravě.

„Stejně všichni víme, že je to syn starýho Kronose, a to je docela velký zvíře v politice,“ vypálila členka z etické komise.

„Jo tenhle! No jo, tak to dává smysl. Génus a nadšenec. Idealista. Kronos chtěl, aby šel taky do politiky, ale on se rozhodl pro vědu. Talent, jaký jsme tu ještě neměli. Měl by dostat šanci.“

„Můžeme mít taky pár připomínek?“ Etička začínala být netrpělivá.

„Ticho tady!“ zahřímá předseda. „Ještě se k návrhu musí vyjádřit etikové. Prosím, máte slovo.“

„Z etického hlediska není projekt úplně dořešený. Vystává několik otázek. Syntax je možno zařadit do oblasti nebezpečných zbraní a pro jejich regulaci existují určitá pravidla. Například je smí používat jen subjekty vybavené patřičnou kognitivní vyspělostí. Tak, jak je projekt postaven, není tento požadavek naplněn. Doba evoluce je příliš krátká na to, aby bylo dosaženo požadované inteligence subjektů. To s sebou samozřejmě nese nedostatečnou morální vyspělost, neschopnost předpovídat vývoj událostí, neschopnost sebereflexe.“

„Srozumitelně by to nešlo?“ ozval se kolega z finančního oddělení.

„Nedomluví se. Budou akorát pletichařit.“

„Kdyby se pořád bral ohled na všechna rizika, tak není ani vesmír,“ vstoupil do toho expert na genetiku.

„Vždyť mu můžeme dát doporučení, jak to přepracovat. Může to podat v příštím kole znova.“

„Hele, mě ten projekt láká. Se syntaxí se dá dělat spousta věcí. Třeba umožňuje psát knížky. Žádný z těch projektů, které jsme tady měli, neměl žádný vztah k umění. Chápu, že umění je pro

vás naprosto nedůležitou oblastí, ale myslím, že bychom si taky zasloužili podporu,“ řekl zástupce sekce humanitních věd. Členové se ještě chvíli radili, než předseda znovu převzal iniciativu.

„Máme vyjádření ke všem oblastem návrhu. Budeme hlasovat.“

Ctihodní členové vhazovali hlasovací lístky do urny.

Předseda komise ji otevřel. Výsledek byl, jak se dalo čekat, kladný. Proti byli pouze dva členové etické komise.

Bláznova průpovídka

Alena Čunátová

„Pro všechno na světě, chyťte toho žlutýho medvěda! No tak, vy tam!“ ozývá se z pavlače. Ramenatá slečna s plnovousem se ledabyly opírá o zábradlí a křičí, až téměř huláká na celý dům. Ten plnovous má samozřejmě na vodítku a poslouchá ji na každé třetí slovo.

„Co?? To je jako na mě, vy maďam hroší tlamo?“ rozdurdí se na ni diplomovaný obráběč, který si zrovna příjemně hová na dvorku v popelnici plné smetany ke šlehání. Nemá totiž rád, naruší-li mu někdo jeho vlahou ranní koupel.

„Utopte se tam, vy pobudo nakyslej!“ nahne se rozhorleně slečna z pavlače přes fialově fialové, čerstvě vybledlé zábradlí a pak se spolu s plnovousem hbitě otáčí na podpatku. V ne úplně příznivé náladě si vytahuje vařečky coby natáčky ze svého hornatého drdolu, načež se jí k loktům snáší lokny kučeravé jako asfaltová silnice a tmavé jako ovčí rouno. Žlutý medvěd je ten tam, ale účes ještě úplně ztracený není.

„Nechcete koupit hučení potoka? Lacino prodávám laciné zboží!“ vstupní branou z průzračné jitřní mlhy právě přichází lechtivý prodavač s rosolovitým krkem. Po vyřknutí jedné dvou vět se mu krček začíná pomalu rozpouštět a tiše ukapávat, načež ho prodavač uplácává a nelichotivě se přitom usmívá s pecičkami od malin v zubech.

„Nechci, nechci, mám ještě dvě sklenky hučení potoka od minule. Takhle přetržené nitě, nebyly by?“ zajímá se lehce obráběč těžkých kovů, až mu svěží vánek ovívá pupík vykukující ze smetanové koupele.

„Bohužel,“ krčí prodavač rameny, „mohu nabídnout už jen natržené, a to ještě s mizernou zárukou. Poslední přetržené mi zrovna včera skoupil zubař Chromý na dentální hygienu,“ lituje mnohmluvně prodavač, až mu z krku málem nezbyla ani kapka.

„No nic, to nic, však to bez nich ještě pár dní vydržím,“ chlácholí obráběč sám sebe, načež se rozhodne, že zadrží na příštích pár set hodin dech, aby udělal aspoň něco pro zdraví. Prodavačův vetchý krk už se však otáčí za známým hlasem cizinky.

„Tak už jsi tady, hochu? Nestůj tam dole, ty lumpe jeden, pojď přeci na čaj! Dáme si zase ten jemný záclonový s kapkou inkoustu,“ láká ho z vysokých pater domu i společnosti obrýlená stařenka na lahodný snídaňový mok v domnění, že již dorazila ohlášená návštěva, totiž její vzdálený bratránek, exekutor z tuze vzdálených Kanárských ostrovů. Stařenka se přitom pohupuje z Achillovy paty na tu svoji, pobrukuje si trojhlasně znělku místního rozhlasu a odhaduje, co se asi skrývá za jejími tříslůžkovými ocelovými brýlemi, díky nimž se koneckonců tolik hrbí.

„Já nejsem váš známý hoch ani váš známý lump, jsem přece váš neznámý prodavač hučení potoka,“ brání se usilovně prodavač, jenže to už jeho lechtivý krk nevydrží a zůstane na dvorku ležet coby kalná loužička. Zbylé tělo s hlavou se jen zdvořile mlčky omlouvá, uklání se, pak pozdraví všechny vespolek a odejde beze slova ze dvorku.

Zpod brýlí z oceli stařenka zvědavě zaostřuje osiřelou loužičku a vtom zcela spontánně a naplno spustí dobře nacvičenou znělku rozhlasu. Kupodivu její árii komentuje z celého domu jen jeden jediný chlapík.

„Co se stalo, co se děje, není tohle ráno?“ vyběhne zběsile na pavlač jeden jediný chlapík se zálibou v tykadlech, papírových paraplíčkách a rozvrzaných schodech. Co na něm je však podivné, že občas zapomíná pozdravit a popřát pěkného dne, a to nejen sobě.

„Jistěže je ráno nebo ovšem podzim, na tom však stejně nezáleží, protože prší, vy lumpe!“ opáčila trpělivě stařenka hovořící zády k podivínovi a čelem ke sloupu z 50 % marcipánovému.

„Dobrá, dobrá, jen žádnou paniku, mám tady obstojnou záso-
bičku paraplat, celou spoustu, jen prosím klid!“ přičemž začíná
ten podivínský chlapík šátrat v kapsách na hlavě i na rukávech
a vytahuje pestrobarevné deštníčky, všechny původem uzmuté
ze šlehačkového kopce zmrzlinových pohárů.

„Ó rozhodně klid, rozhodně! Prší, dešť prší, dešť prší z nebe, dešť
prší z nebe mokře, dešť...“ Jenže stařence už cosi brání poslouchat
další rozvíjení jeho klubíčka souvětí. Letí totiž kolem feromag-
netický racek, za potravou zřejmě, a ubohá stařenka ho v mžiku
přicvakla za křídlo k brýlím, aniž to racek zpozoroval a aniž to
podivín zpod tisíců rozmáčených paraplíček zpozoroval.

„S dovolením, mladíku, pospíchám totiž do práce,“ ozývá se
najednou hlas na pavlači beznadějně ucpané paraplíčky a podiví-
nem k tomu. Nemůže to být hlas pravděpodobně absolutně nikoho
jiného než pracujícího výrobce prachu.

„Tak přestaňte pospíchat do práce a nemusíte se přeci vůbec do-
volovat, pane,“ radí mu zkušeně a téměř nezištně podivín s rašícími
tykadly ve vlasech. Ovšem to na něm bylo opět velmi podivné, že
toho výrobce prachu vůbec nepozdravil.

„Má práce je nesmyslně důležitá, tedy i já jsem, tedy i můj prů-
chod, tedy i vaše odklizení, když dovolíte,“ pokračuje směle výrobce
prachu s chroptivým výrazem v očích a upřeným kašlem. Navíc už
mu od čekání srůstají všechna jeho kolena chrupavkami do pěkné
kouličky s pěti hranami, což je vždy horší než se sedmi! Proto začíná
silně motivovaný výrobce prachu alespoň horečně foukat svými
zaprášenými plícemi, až se paraplíčka skutečně rozlétnou do všech
dvaceti světových stran, a pracující plynule pospíchá dál.

A vtom se na dvorek bez ladu a skladu řítí žlutý medvěd! Pod jeho tlapami se rozprskává loužička prodavačova krku do vzduchu, až nedůstojně ředí šlehačkovou koupel obráběče, který v tom zmatku zapomíná, že vlastně nemá dýchat. To mu však ani nestačí vadit, neboť v příští vteřině jeho popelnicová kád' podlehne následkům zběsilého proběhnutí žluté šelmy a obráběč si nakonec ještě libuje, jak krásně se mu při tom všem smetana našlehala. Na její vrcholek se mezitím neslyšně snášejí tisíce rozlétaných paraplat a dotváří tak dokonalou iluzi zmrzlinového poháru v popelnici.

Ale medvěd bez mrknutí ucha upaluje po schodech stále níž a níž do horních pater a přirozeně tím splaší i feromagnetického racka, kterého na ocelových brýlích stařenky neudrží už ani fyzikální zákonitost matky přírody. Dále probíhá kolem podivína, jenž především v úžasu naslouchá libozvučně rozvrzaným schodům zpod mohutných žlutých tlap, až ve vší té euforii opět zapomene kolemběžícího pozdravit, hrubián jeden! Medvěd si to ale příliš osobně nebere a v trysku konečně dobíhá za svou paničkou a jejím plnovousem na vodítku. Ten se medvědovi hned obtáčí kolem krku přesně tak vroucně a přátelsky jako vlněná šála a rozprsknuté kapénky krku lechtivého prodavače jen blednou závistí, takže už se na dvorku namísto deště opět tvoří průzračná mlha.

Ramenatá slečna má však v této tupě vyhrocené situaci zcela jiné starosti. Uštědruje nyní medvědovi výchovný výprask, až z toho chudák žlutá šelma poněkud zezelená, ačkoli má na veškerou zeleninu krutou alergii. Potom už však slečna následuje příkladu svého plnovousu a padne medvědovi rovněž kolem krku, neboť jinak by napříště neměla na koho řvát a to ticho by jí pavlačový dům už jenom těžko odpouštěl.

Pod stolem

Ondřej Křížek

Mé kroky kloužou po hladkém povrchu směrem k drátům a v uších mi stále zní ten mechanicky se opakující zvuk. Nikdy zcela neustal. Myslím, že právě tím se liším od ostatních, kteří se postupem času naučili být k němu hluchí. Nezlobím se na ně, chápu, že je ten neznámý tep děsí.

Už dříve jsem často chodil do míst, kterým se jiní raději vyhýbali, a doufal, že zahlédnu něco víc. Pohyb ve tmě, hlas znějící za plotem, zkrátka cokoli. Nikdy k tomu však nedošlo a já se zklamanečně vracel do Osady na středu Planiny, místu, jež svým slabým světlem špinavých domků vzdoruje okolní temnotě. Co však zmůže několik skomírajících luceren proti nekonečným masám uhelné tmy vládnucí zbytku prostoru? Výsledkem takového nerovného boje nemůže být nic víc než jakési nesnesitelné šero.

Ne, rozhodně nemůžu zůstat, zní mou hlavou při cestě vpřed. Zbývá jediná možnost, jak objevit svět, od něhož mě dělí ocelové struny, natažené mezi betonovými pilíři, a to projít ostnatým drátem na druhou stranu.

Z Osady za mými zády se ozývá tlumené zvonění z místní kaple. Za pár okamžiků zástupy jednolitého houfu usednou do tvrdých lavic a budou odříkávat své díky, aniž by věděli, za co a komu.

To už ale budu pryč. Zrezné dráty s ostny lemující bezpečný prostor připomínají stonky růží. Chystám se prostříhat tím smutným šípkovým keřem. Kdysi jsem slyšel o jedincích, kteří se rozhodli stejně. Hovořilo se o nich jako o těch, kteří se vydali k Okraji. Jsou dokonce osadníci, co věří, že takový čin vyvádí svět z rovnováhy.

I proto plot nikdo nehlídá, je tu spíš jako poslední upozornění pro pomatené hlavy. Já však nemohu jinak.

Dávám se do stříhání prvních z drátů a pociťuji téměř bolest. Chvilí čekám, než vůbec mohu pokračovat dál. V duchu sám sebe přesvědčuji o smyslu své cesty. Klidně, ale zároveň s důrazem si připomínám jako neposlušnému dítěti: *Musíš jít. Poznat původ úderů.* Pomáhá to a mé pochybnosti mizí jako pod neprodyšnou vrstvou hlíny ze sesutého svahu.

Musím pokračovat. S každým dalším prasknutím ocelového prutu bolest ustupuje a je vytlačována něčím neurčitým. Jak se mezera zvětšuje, proměňuje se i nejasný pocit v jakési nadšení z neznámého.

Hotovo.

Zbývá udělat poslední krok – krok do neznáma. Snažím se protáhnout vytvořeným otvorem. Trhlinou mezi dvěma světy. Když vtom jsem zachycen za rameno. Otočím se a pozoruji pahýl trčící z betonového sloupu; ohnutý zbytek drátu mi téměř přátelsky svírá část oděvu. Jako by mě vyzýval k poslednímu zamyšlení nad činem, o kterém vím, že musí být vykonán. Téměř něžně uvolňuji jeho sevření a s úsměvem ve tváři obracím zrak do prázdna přede mnou. Na Osadu již nepohlédnu.

Stojím pevně na hladkém povrchu za plotem, kde se tma zdá být hustší než jinde. Pouze pravidelný rytmus protíná prázdnotu. V hlavě počítám jednotlivé údery té strojově přesné sekery, jak vytrvale tne do věčnosti a možná, že z ní postupně odkrajuje dílek po dílku, cvak, cvak, cvak... a nepřestane, dokud nenaporcuje celý svět.

Kráčím dlouho a vlastně už ani nevím, jestli mám správný směr, není se čeho držet. Musím být trpělivý. Postupovat vpřed, klást nohu před nohu, znovu a znovu, dokud nedorazím k cíli. Zvláštní, jak i zde v té inkoustově husté tmě mé oči bojují a touží se přizpů-

sobit. Možná se dokážou smířit s čímkoli, když jim dám dost času, aby přivykly.

Upřeně hledím do dáli ve snaze zachytit nějaký obrys, který by usnadnil mou orientaci v prázdnu. Až teď, uprostřed ničeho, si plně uvědomuji dosah svého rozhodnutí a mé vnitřnosti začíná zalévat strach, překvapivě ústící v zoufalý smích. Ano, musím se sám sobě smát, vždyť co je můj život? Prostor, čas a pochybnost o obojím. Smích se mísí s nicotou a tvoří nešťastného společníka neustávajícím úderům v Pustině. Jsem vyčerpaný.

Když vtom zpozorním. Něco je jinak. Ta směs zvuků zcela nemizí, ale doléhá ke mně zvláštní ozvěnou. Odráží se. Od čeho? Je pozoruhodné, jak dokážeme vyostřit naše smysly ve chvílích nutnosti.

Pak pohlédnu před sebe. Zdá se, že v jednom místě pohlcuje neproniknutelná temnota i ty zbytky šera, které v prostoru ještě zůstaly. Ryzí černě se táhne v ohromném pruhu vysoko do nebes. Podlamují se mi kolena a klesám na studenou plochu. Hledím na jakýsi obrovský sloup spojující Planinu... s čím? S čím vlastně! Uvědomím si najednou.

Vyčerpání náhle ustupuje. Přibližuji se a spatřím ještě něco, co okamžitě zaujme můj zrak. Na úpatí ohromného sloupu se krčí malé stavení, chatrč.

Pokračuji až do těsné blízkosti na pohled opuštěné chýše, jejíž čelo hyzdí černě zející díra bez dveří. Ta stavba vypadá jako rozpouštějící se sněhová závěj a já marně přemýšlím, kde se tu vzala. Kolem není nic, z čeho by ji bylo možné postavit, přesto tu stojí.

Opatrně sáhnu na stěnu. Je mastná, lesklá.

„To není možné!“ zvolám v udiveném výdechu, když si uvědomím, že domek je celý z vosku.

Malou chvíli sbírám odvahu, než křiknu do prázdného otvoru ve stěně.

„Haló! Je tu někdo?“ instinktivně sevřu pěsti.

S kým se tu chceš prát? Napomenutí se vzápětí. Z útrob chaty nepřichází žádná odpověď, a tak po krátkém váhání opatrně vstoupím dovnitř. Postupuji prostorem, až narazím na stůl s malou svící a křesadlem. Okamžitě zatoužím opět po světle. Ruce se mi třesou nedočkavostí, a když po několika marných pokusech ozáří místnost slabá žlutá záře, nakrátko oněmím úžasem. Voskové stěny propůjčují vnitřku zvláštní vzezření a pak – mé tolik unavené oči upoutá divný předmět ve stínu.

Je to snad skříň? Uvažuji krátce, ale když přistoupím blíže, spatřím lůžko. Prázdné patrové čtyřlůžko, v němž každý nocležník nemá vyhrazeno více místa než v rakvi. Tak blízko nad sebou jsou jednotlivé pelesti umístěné. Při tom pohledu mě svírá úzkost.

Odpotácím se zpět ke stolu s pocitem ztracence na pokraji ničeho a pod střechou voskové márnice, klesám na jedinou židli.

Co je to za stavení? Ptám se, aniž bych čekal odpověď. Jenže ta překvapivě přichází sama.

Má noha pod stolem náhle narazí na jakýsi předmět. Pozvolna se sehnu a vytáhnu ho z hlubin pod deskou do světla svíce. Je to starý blok s pevnou vazbou. Deník!

Opatrně ho otvírám a dávám se do listování. Otáčím stránku za stránkou. Jsou umazané, písmo nečitelné. Jako by se jednalo o starý rukopis či tajnou šifru. Vtom však narazím na jasný text. Dychtivě se dávám do čtení:

Nemohu již čekat. Údery v mé hlavě znějí stále silněji a já nevím, kolik jich ještě zbývá. Musím odejít a splnit slib, který jsem dal. Pokračovat v daném směru. Já a mí tři druhové jsme zde získali útočiště po dlouhé pouti nicotou. Tak jako ty, osadníku. A přece věz, že celá Planina je rozlehlá právě díky temnotě, v níž vězí.

Ve skutečnosti však není od Osady na Okraj daleko a jen pocit ztracenosti činí tu cestu úmornou. Ostatní již opustili toto místo a překročili hranice Okraje na jednu ze čtyř světových stran. Snad našli, co hledali. Tobě však zanechávám něco ze svých snů. Najdi vlastní směr! Já odcházím tím svým.

Osadník

Pomalou odkládám zápisník zpět na stůl a snažím se zklidnit bouři otázek, z nichž postupně zůstávají jen ty nejnaléhavější.

Sedím a cítím se víc ztracen než dřív. Tiše si opakuji slova z deníku: „něco ze svých snů“. Lehce mě zamrazí a já pohlédnu na lůžka. Okamžitě se k nim vrhám i přes svůj původní odpor a prohledávám jedno po druhém – až úplně na vrchu nalézám režný pytel, který při pohybu vydává kovový chrastot. Táhnou ho jako příšera svou kořist ke stolu, kde z jeho nitra rvu za pablesku svíce změt želez. Jsou to cepíny a mačky.

Náhle vím, co mám dělat a jakým směrem se dát. Pocit ztracenosti odchází. Horečně vše házím zpět do vaku a vybíhám ven vstříc temnému pruhu směřujícímu vzhůru. Bez váhání šplhám na ten ohromný sloup, aniž bych vnímal strach nebo únavu. Čím výše jsem, tím silnější je tlukot v mých spáncích. Nerozeznám, zda je způsoben bitím srdce nebo se opravdu přibližují zdroji mechanického zvuku.

Nepolevuji, ženu se stále výš jako noční motýl za pochodní, až konečně prostor pode mnou zcela mizí.

Stanu na podivné desce s ohromným bílým majákem na okraji. Opět ten vosk! To nenadálé uvědomění prostřelí mou myslí. Vždyť to není maják, ale ohromná svíce, která kdysi kanula zbytky své hmoty do temnoty pod sebou. Pomyslím na chatrč v hlubině, zrozenou z této voskovice.

Zvuk sílí. Cítím ho tak blízko. Všude je tma. Stejná jako na Planině dole. Pak ale nahmatám v kapse ono křesadlo z chatrče. Musím ještě výš. Šplhám na svíci, až se konečně dostanu k ohořelému knotu.

Dlouho zápasím, než se mi podaří mohutný provaz páchnoucí parafínem zapálit a prostorem se rozletí oslepující záře, jež mi odhaluje veškerá tajemství této plochy.

Hrůzou ztrácím řeč a přes úporný žár plamene mnou projede mráz. Vždyť celá ta čtvercová deska zeje prázdnotou a až příliš připomíná holý stůl, po jehož noze jsem vystoupal až sem. Pouze daleko za jejím okrajem vidím jakousi masu dřeva, obrys čnějící v dálí. Jsou to staré hodiny, co tiše a netečně udávají rytmus cvak, cvak, cvak... Není tu nic. Stál-li někdo nad mohutným stolem universa, dávno odešel. A světlo mnou zapálené svíce? To nikdy nepronikne dolů pod desku. Možná, že je to tak dobře. Nevrátím se tam už ani já.

Mezi nebem a zemí

Winry

Bez lidí se hangár zdál pomalu stejně tak rozlehlý jako obloha. Iluzi nekonečna podporovaly neproniknutelné stíny pohlcující vše mimo chabě osvětlené prostranství, kterému vévodil osamělý aeroplán.

Joachim, koženou leteckou bundu stále ještě navlhlou, nohou přisunul bednu s nářadím k předním kolům letadla. Žalostně skřípěla po betonové podlaze, ale on ten nervy drásající zvuk ignoroval. Olejovou lampou, která bezpochyby pamatovala ještě minulé století, si posvítil na motor. Ke konci letu to v něm nějak podivně rachotilo, a zdejšího mechanika se mu budit nechtělo.

„Let v noci je zážitek, neřkuli?“ doneslo se k němu v obláčku jasmínového parfému.

Málem rozbil lampu o letadlo. „*Bohajeho, Fräulein!*“

Bianca Fortescu se zasmála. Ostýchavá bludička plamínku sirky se v mělčině jejích dlaní krátce zatřepetala, oslnivě se odrazila ve sklíčkách brýlí a předala svou životní jiskru cigaretě, jen aby pak bez fanfáry zhynula, pohlcena noční tmou. „Povolení vstoupit, Flieger Ottmar?“

Joachim se přinutil ke klidu. „Jen když mi dáte taky jednu,“ pobídl ji dál gestem ruky.

Pomalu se přibližující staccato jejích podpatků mu přivodilo husí kůži. Nebýt rudě žhnoucího konce cigarety, vůbec by ji pod rouškou temnoty neviděl. Potlačil instinktivní touhu skrýt se nebo utíkat a zdvořile vyčkal, než se zjevila ve světle.

Nabídla mu krabičku cigaret i zápalky a on se opřel zády o letoun a zhluboka natáhl kouř do plic. Ruce se mu skoro netřáslly. „Vyhýbal jsem se bouřce. Dottore nemá *neprůvětivé* počasí zrovna v lásce.“

Zasmála se, čímž na okamžik odhalila ostré hroty svých špičáků. „Drahý Feliciano... snad jste mu nezničil frizuru.“

Joachim si pobaveně odfrkl. „Kdyby jenom frizuru...“ Cítil, jak se mu chlad konstrukce letounu vpíjí do zad navzdory kožešinou podšité bundě.

„Další oblek přišel vniveč?“ Očividně ji pobavila představa jejich nadřízeného, vždy zásadně upraveného jako ze žurnálu, zmoklého jako slípka.

Souhlasně, a možná i trochu samolibě, přikývl. „Jenom trocha vody, a ani nebyla svěcená...“ unaveně zakroužil rameny. „Prozradíte mi, jak jste se sem dostala dřív než my?“

Neodpověděla. Rukou se zlehka dotkla křídla aeroplánu. Směr jejího pohledu se za jantarově zbarvenými sklíčky brýlí jen stěží určoval. Nedívala se na Joachima, snad ani na ten aeroplán, ale někam dál, někam... do neznáma.

Obloha, to byl jiný svět, svět bez hranic a bez tíže, říše Aiolova a Héliova, větru a slunce, odpoutaná od přízemnosti lidské existence. A v noci? V noci byl let svatokrádežným zážitkem, děsivý a povznášející zároveň. Ve stygické zászvětní temnotě pod ohvězděným nebem se skrývala monstra vytlačená z neprobádaných míst na mapách – lvi a draci a olbřímí bytosti neuchopitelné lidskou myslí. Jen luna, věčná éterická souputnice, snová průvodkyně, se shovívavostí sobě vlastní doprovázela ten křehký výtvar lidské domýšlivosti a pýchy, tu vratkou konstrukci z ocele a plátna, která člověku umožnila opakovat i dosud nedotknutelné nebe.

Tma se za otevřenými vraty hangáru zdála bezbřehá jako tůň inkoustu.

Ucítil nutkavou potřebu přehlušit ticho, které se mezi nimi rozhostilo. „K létání jsem se dostal až po –“ hlas se mu zadrhl. „Po Sommě.“

Bianca k němu natočila obličej zachovávajíc milosrdné mlčení.

Joachim naprázdno polkl. Palčivě si byl vědom toho, že se tou vzpomínkou nesmí nechat ovlivnit, že nesmí myslet na tu bahnitou past zahalenou nažloutlou, nepřírozenou mlhou. Ale vkrádala se mu na mysl, zas a znova, stále stejně náhlá a smrtící. „Všechny složky tehdy hledaly novou krev, a já...“ pokrčil rameny, nechal oharek cigarety spadnout na zem a bezděky ho zašlápl. „Letectvo mi přišlo nejslibnější.“ Nejvyšší riziko, nejvyšší šance na smrt a zapomnění. Nahlas to ale neřekl. „Než mě Dottore zlákal, abych pracoval pro něj, prokřičoval jsem oblohu nad celou Evropou a nad hodným kusem Orientu. Všechny lety za denního světla.“ Zapálil si druhou a vrátil cigarety i se sirkami Biance.

„Oho, jakpakto?“ zazubila se na něj. „Snad se nebojíte tmy?“

Joachim nezvládl potlačit zachvění, které v něm její úsměv vyvolal, a raději sklouzl pohledem na odznáček Thule Gesellschaft – společenství pro výzkum okultismu – na klopě jejího kostýmku. Ten jeho věčně cestoval v kufru s civilním oblečením. „Tmy ne. Vždyť víte, nad nocí nevládnou lidé.“

Bianca na něj úkosem pohlédla. Takhle ze strany zahlédl škvírkou mezi sklíčkem brýlí a tváří její zlatavé oči s kočičími zorníčkami. „Leč jsou natolik pošetilí, že si to namlouvají.“

„Jak bláhoví a blažení pak musí být.“ Joachim zhluboka vdechl cigaretový kouř a notnou chvíli ho podržel v plicích. „V sedmáctém, těsně před koncem roku, jsme to projeli nad Istranou na celé čáře. Patnáct z nás tam tehdy zůstalo. Vracel jsem se mezi

posledními a chytla mě bouřka. Zčistajasna, neviděl jsem ji přicházet a už to mi mělo napovědět, že je na ní cosi... nepřírozeného. Najednou se na mě prostě hnala, šerá hradba pohlcující svět. A já věděl, věděl, že před ní neuteču.

Spolklo mě to a já se ocitl v černočerné tmě. Neviděl jsem čumák letadla, neviděl jsem vlastní ruce na pilotní páce, neviděl jsem zhola nic. Musel jsem jen doufat, že motor pořád běží, protože ta bouřka, ten rozzlobený, ohromující halas, přehlušila úplně všechno. Chtěl jsem si zacpat uši, ale bál jsem se, že bych pak už nenašel páku. Věděl jsem, že moje jediná šance je dostat se nad mraky. Namířil jsem si to, kam jsem jen tušil, že by mohlo být nahoru, a jen jsem se modlil, ať mám správný kurz.

Věříte na nebe, Fräulein?“ zeptal se znenadání.

„To je... komplikované.“ Bianca si jazykem lehce přejela špičáky – čtyři vražedná ostří skrytá za karmínově rudými rty.

„Já ne. Ne po Sommě. Ale tam nad tou bouřkou... to jsem musel zabloudit přímo do očiště. Prostor lapený mezi bouřlivým mořem mraků a nekonečnou hvězdnou plání. Pode mnou zuřila bouřka, a já bych přísahal, že je zvěstováním soudného dne, že je to odplata lidstvu za všechno, co dosud učinilo, a že až se přežene, nezbude po ní nic než hříchu zbavená země, čerstvá tráva a vůně deště – a žádné lidstvo. Nahoře byly hvězdy, a jaké hvězdy, oslnivé jako polední slunce, jako příslib naděje, jako majáky nad bezbřehým mořem, trpytily se tak blízko, že by mi stačilo jen natáhnout ruku. Vládlo tam ticho a klid a já jsem slyšel, jak mi dech namrzá na rtech.

Věděl jsem, že tam nepatřím. Že musím pryč. Pryč, dokud ještě mám tu možnost.

Sestoupal jsem zpátky dolů do bouřky. Okamžitě jsem byl mokrý až na kost, vlastní myšlenky jsem v tom hromobití neslyšel. Házelo to s mým strojem jako s hadrovou panenkou.

Nějakým zázrakem jsem se dostal ven. Pořád byla tma jako v pytli, ale všechny ty poryvy větru, ty provazce deště, se kterými jsem dosud bojoval, byly najednou pryč. Bylo to jako narazit do zdi, samým překvapením jsem málem ztratil kontrolu nad letadlem.

Zpoza mraků se vydrápal měsíc a já si uvědomil, že jsem tam nahoře musel strávit mnohem víc času, než jsem si myslel. Neměl jsem tušení, kolik je hodin. Neměl jsem tušení, kde vlastně jsem ani kolik mi zbývá paliva. Tehdy se v noci ještě nelétalo. Doteď si na to málokdo troufne, přistávat potmě není zrovna nejsnadnější. Ale já neměl na výběr.“ Zahloubaně se podíval na cigaretu, která během jeho vyprávění vyhasla. „Nebylo to moje nejlepší přistání,“ přiznal. „Louka, na kterou jsem se rozhodl to posadit, byla podmáčená. Zlomil jsem nosník levého kola, a jak jsem pak čumákem zaryl do země, urvala se vrtule. To je poslední, co si pamatuji. Probrala mě až naše hlídka přivolaná sedlákem, kterému louka patřila.“

Bianca mu znovu připálila. „A co na to váš velící důstojník?“

Joachim odevzdaně pokrčil rameny. „Za to rozbité letadlo mě sice seřval tak, až se mi málem rozskočila hlava, ale vlastně byl rád, že mu vůbec nějakí piloti zbyli.“

Tázavě povytáhla obočí.

Zakroutil hlavou. „Tvrdil jsem, že jsem zabloudil během ústupu. Nikdo se v tom nepitval, nebylo proč, zbytek paliva ve vaku tomu odpovídal. Rozhodně jsem ho neměl tolik, abych mohl letět tak hluboko do noci.“

„Jsou věci mezi nebem a zemí...“ pronesla věcně.

Joachim protočil oči. „Jako bych to nevěděl.“ Odpíchl se od aeroplánu a podal jí lampu dosud spočívající u jeho nohou. „Mohla byste? Chci se podívat na motor, nějak se mi nepozdával.“ Svaly se mu instinktivně zařaly v očekávání útoku, když se k ní obrátil

zády. „Nechcete někdy vzít nahoru, Fräulein?“ zeptal se v pokleku od bedny s nářadím.

„Och, zlatíčko,“ přinesla lampu blíž a opatrně ji postavila k odkrytému motoru. Jedním vláčným pohybem mu položila ruku na rameno a naklonila se nad něj.

Ztuhl. Srdce i dech se mu zastavily.

„Sama doletím výš než ty nejmodernější výtahy lidské technologie,“ zavrnila mu do ucha.

Instinktivně se k ní otočil, ale Bianca už nad ním nestála. Společnost mu dělal jen obláček cigaretového dýmu a mlhy vonící po jasmínu.

Joachim si bezděky oddechl. Srdce se mu zdráhavě znovu rozběhlo. Promnul si zátylek a zaměřil se na motor. „Mezi nebem a zemí...“ pronesl do lidu prosté tmy. „Jako vy, Fräulein.“

Zdálo se mu, že se mlha spokojeně zatetelila. Jak znal Biancu, nejspíš to tak i bylo.

Šťastný princ

Jana Přikrylová

Kráčel po ulici Albemarle, jako by mu patřila. Jak taky jinak. Elegantní hůlka vyťukávala na dláždění dynamické staccato. Smrad Temže mu nyní byl vůní domova, stejně jako kobylince kolem zaparkovaných kočárů nebo pach zpocených, vyšňořených matron na večírcích. Prošel dveřmi klubu a sotva dosedl do hříšně pohodlného křesla, kývl na obsluhu. Mladý číšník přinesl dnešní nabídku, místo aby však v tichosti odešel, jak se na správného sluhu sluší, přejel jej ostrým, zkoumavým pohledem.

„Jste skutečně tak nad věcí, jako vaše postavy, nebo je to jen póza?“ zeptal se drze.

Oscar k němu v první chvíli užasle vzhlédl, hned se však ovládl a nasadil svůj pokřivený úsměv.

„Co bys řekl, hochu?“

„Řekl bych, že jste ve skutečnosti nešťastný.“

„Myslíš si, že tenhle slavný panák, co tvoji roční výplatu zvládne utratit za jeden oblek, je nešťastný?“ ušklíbne se na něj vyzývavě.

„Žádný člověk přece není tak bohatý, aby si mohl koupit svoje štěstí.“

„Něco podobného už jsem slyšel.“

„Můžete, prosím, jít se mnou? Rád bych vám něco ukázal.“ Díval se na něj se záhadným výrazem, který vzbuzoval jeho zvědavost. Bylo by velmi jednoduché odpovědět nějakým bonmotem, ale něco v tom pohledu Oscarovi nedovolilo tropit si z něj vtípky. Místo toho jen mlčky vstal a následoval chlapce dlouhou chodbou a po schodišti dolů. Myslel si, že svůj klub zná více než dobře, ale tato část pro

něj byla naprosto neznámá. Po chvíli si překvapeně uvědomil, že místo čistě natřených stěn kráčí kamenným tunelem a cestu ozářují velké svíčky, upevněné v ozdobných držácích. Znervózněl, ale zároveň byl zvědavý, kam ho mladík dovede. Snad není spřažený s nějakou zlodějskou bandou, kterých se po městě potuluje bezpočet. Z nějakého důvodu v něm však vzbuzoval důvěru a mimoděk si vzpomněl na příběhy a báje, které mu vyprávěla matka doma v Dublinu, když byl ještě malý chlapec.

„Naší královně se velmi líbily vaše básně,“ obrátí se k němu jeho průvodce. Vypadal najednou jinak, i když nešlo přesně říct, co se změnilo. Tvar očí? Vlasy? Říkal si, že to musí být mihotavým světlem svěček a určitě si to jen namlouvá. Něco takového přece není možné.

„Proč mám pocit, že tou královnou nemyslíš Viktorii?“ zeptal se v náhlé jistotě.

„Protože myslím naši královnu.“

Oscar mrknul, a když otevřel oči, málem ho to porazilo. Kolem už totiž nebyla temná chodba, ale louka zalitá sluncem. Jeho průvodce byl najednou porostlý hnědou srstí a místo nohou měl kopyta, na kterých hopkal dál, jako by o nic nešlo. Dovedně se proplétal mezi skupinami bytostí různých tvarů a velikostí v zářivě barevných róbách. Některé z nich měly křídla, průsvitná s jemnými žilkami nebo kožovitá, temně zelená, na kterých se občas vznesly nad zem. Mezi nimi pobíhaly rozesmáté lidské děti v čistých bílých šatíčkách.

Oscar všechno kolem vnímal jen napůl, jako kdyby byl v nějakém šíleném snu. A musí to tak být, protože přece není možné, aby něco takového existovalo doopravdy, nebo ano? Jako kdyby se propadl do nějaké básně od Williama Blakea. Že by i on někdy navštívil tuto magickou říši?

Devět urostlých bojovníků v překrásně zdobených zbrojích se rozestoupí, aby je nechali projít do středu louky. Mezi voňavým kvítím tam stojí malý přístřešek a pod ním trůn z větví, na kterém sedí nejkrásnější žena, jakou Oscar kdy spatřil. Pod silou pohledu jejích jiskřivě zelených očí zcela přirozeně poklekne a skloní hlavu, aby prokázal královně úctu. Neboť to jistě nemůže být nikdo jiný než královna všech víl, *sidhe*, kterou Shakespeare nazval Titanií.

„Povolali jsme tě k našemu dvoru, Oscare Wilde, neboť nás již od věků těší zvát vynikající umělce z lidské říše, aby nás bavili svými rozličnými díly a těšili se z krás a darů, které jim na oplátku nabízíme. Dáme ti tři dny na rozmyšlenou, zda se rozhodneš zůstat. Pan ti zde bude průvodcem.“ Půvabně se usmála a mávnutím ruky oba propustila.

Faun jej vedl do klidnější části louky, když vtom se najednou otočil a rozmáchl chlupatou paží, jako by ho chtěl praštit. Oscar instinktivně uhnul, najednou však uslyšel rozesmáté vysoké hlásky malých víl, které od něj odlétaly na třpytivých křídlech pryč.

„Zaplétají vlasy, baví je tropit si z lidí žerty,“ omlouvá se jeho průvodce a skutečně, když si sáhne do vlasů, cítí, že řada z nich je spletená do copánků. Rozesměje se a faun se k němu přidá, stejně jako několik poblíž stojících bytostí.

„Elfové, skřítki a dryády zde žijí svobodně, stejně tak jako lidé, kterým královna prokázala svou laskavost a pozvala je ke svému dvoru. Nikdo nepotlačuje svoji přirozenost a neschovává se za nesmyslná pravidla etikety jako ve vašem lidském světě.“

Pan během dne Oscarovi ukázal důmyslné stavby, ukryté v okolním lese, knihovnu plnou svazků v různých pradávných i zcela neznámých jazycích a také obrazárnu s díly krásnějšími, než kdy spatřil. A zodpovídal všechny jeho otázky. Až pozdě v noci ulehл v jednom z jejích domků a znavený velkolepou večerní hostinou

a tancem očekával klidný spánek. Celou noc se však převaloval a během chvil, kdy přece jen zadřímá, měl noční můry.

Ani snaha Pana nedokázala zahnat zvláštní pocit, který se jej zmocnil, a tak, když večer druhého dne jeho průvodce začal hrát tanečnickům, nenápadně se vytratil. Cítil se stále příliš přehlčený vším novým a magickým, co spatřil u dvora *sidhe*, i když tušil, že viděl jen malý zlomek z královny říše a ukázali mu pouze to, co chtěli, aby viděl. Neklidná mysl jej hnala dál, hlouběji do lesa. Na rozcestí si vybral levou, méně prošlapanou pěšinu a po chvíli uslyšel tiché tóny loutny ze směru, kterým vedla.

Jak se přibližoval, tesklivá melodie sílila, rozechvívala celou jeho bytost. Když dorazil na malou mýtinu, uvědomil si, že má oči plné slz.

Na vyvráceném kmeni starého stromu tam seděl muž v zašedlé tunice plné děr a s nepřítomným výrazem hrál. Oscar došel téměř až k němu, než si hudebník uvědomil jeho přítomnost a polekaně zvedl hlavu.

„Promiňte, nechtěl jsem vás vyrušit. Jen mne zajímalo, kdo tu hraje tak krásnou, smutnou píseň.“

Muž se ušklíbne a podrbe se na rozčuchané hlavě plné větviček a zachyceného listí.

„Šokuje tě slyšet něco ošklivého u dvora načančaných špicouší, synku? Už pětkrát jsem se pokusil se vším skoncovat, ale ona mě nikdy nenechala. Jak se jí někdo dostane do spárů, je to služba bez konce a bez návratu. Její hračky nesmějí rozbít ani samy sebe. Co jsi zač ty? Nová cvičená opička?“ zasměje se chraplavým, neveselým smíchem, a aniž by čekal na odpověď, opět se skloní k loutně a začne hrát.

Oscar ještě chvíli stojí na mýtině a pozoruje ho, ale nezdá se, že by chtěl pokračovat v rozhovoru, a tak se rozhodne vydat zpět. Je

mu toho nebohého muže líto. Kdo ví, kým kdysi býval v lidském světě, než mu královna učinila stejnou nabídku jako právě teď jemu samotnému. V náhlém návalu vzteku uhodí pěstí do kmene nejbližšího stromu.

Tak tohle je tedy pravá tvář nesmrtelného blahobytu v elfské říši? Ne, člověk nebyl stvořen k tomu, aby žil věčně. Vždyť ani neví, co dělat, když venku prší. Možná tak hrát s rodinou karty.

Vzpomněl si na své syny, na Constance a mimoděk také na toho zajímavého mladíka Bosieho, kterého nedávno potkal. Najednou se přistihl, že postrádá svůj každodenní život, společnost mužů a žen, z jejichž povrchnosti si může tropit žerty, stejně tak jako večery plné absintu a divoké zábavy s přáteli. Říše kouzel a čar má mnoho krás, ale Londýn! Londýn je jenom jeden.

Uklidněn se vrátil do svého přístřešku a pocítil náhle velikou únavu. Svalil se na lůžko a téměř okamžitě usnul hlubokým spánkem beze snů.

„Uvědomuješ si, že tvé rozhodnutí je nezvratné? Naše nabídka platí pouze jednou, a pokud nyní odejdeš, nebudeš se už nikdy moci vrátit.“ Královna elfů byla to ráno překrásná, ale její jemnou tvář poněkud kazil výraz nespokojenosti.

„Děkuji, má paní, za tuto velkorysou nabídku. Tvá říše je vskutku překrásná a jistě je radost v ní žít, já bych se však rád vrátil domů. Tvůj faun se mýlil. Byť lidský svět je v mnohém nedokonalý, přece jen jsem šťastný, že takový je, a nevyměnil bych jej za jiný.“ Znovu se uctivě uklonil, ale trhnul sebou, když se těsně vedle něj rozzářil velký čtverec černé tmy.

„Dobrá tedy, jdi si zpět do svého světa, smrtelníku,“ rozloučila se s ním již klidně královna a sledovala, jak s mírnou nervozitou vstává a opatrně prochází portálem.

Pan se přitulil k jejím nohám v překrásných střevíčkách.

„Vybral si špatně,“ zašeptal smutně a ona jen přikývla. Flétnista na její pokyn začal hrát veselou melodii a všechny bytosti kolem začaly tančit v kole. Nějaká elfka k tomu zpívala píseň, kterou právě složila.

Na lesní mýtině nedaleko odtamtud se rozcuchaný stařec usmál, jako pavučinu ze sebe otřel kouzlo přeměny a na jeho místě nyní stál urostlý muž se sytě zelenou pletí a zlatou korunou na hlavě. Pomalu vykročil po pěšině vedoucí na louku.

Alenčin paradox

Lucie Šimánková

„Tak... a teď zavři oči!“

Zavřela jsem oči. Jsem ochotná vyzkoušet prakticky cokoli, jen abych našla další otevřený zlom. Třeba sedět na hliněné podlaze v malém dřevěném přístavku na dvorku karlínského činžáku a pokoušet se meditovat mezi harampádím, na které léta sedá prach. Uvízla jsem totiž v Karlíně, který sice vypadá navlas stejně jako ten kus Prahy, co tak důvěrně znám, ale přece jen se od mého zažitého normálu trochu liší.

„Nech své myšlenky volně plynout. Oči měj pořád zavřené a pamatuj, že správně vidíme jen srdcem,“ radila mi Karin.

Pochyby o tom, že se hodlám věnovat ponoru do svého nitra pod vedením mluvící mainské mývalí kočky, se – dlužno dodat, že ne moc úspěšně – snažím vytěsnit už od chvíle, kdy jsem Karin poprvé potkala. Seděla tehdy na nevysoké zídce na tomto dvorku, zaujatě četla Exupéryho Malého prince (má pro něj očividně slabost) a okázale si mé maličkosti nevšímala. Teprve když jsem v náhlém osvětlení mysli slíbila Karin za pomoc sud plný sardinek (ó díky, Narnie), přesvědčila jsem tuto jinak nedůtklivou kočičí intelektuálku ke spolupráci.

„Podrž si v mysli vizi svého světa, kam se chceš vrátit. Natáhni ruce a dotkni se nějakého předmětu před sebou. Pokud bude z tvého světa, určitě to poznáš.“ Tato ultimátní soukromá skládka, nebo chcete-li nesourodá hromada nepotřebností, měla být podle Karin pečlivě budovanou sbírkou věcí „odjinud“. Víc mi toho ovšem prozradit nechtěla. Ani za další dva sudy sardinek.

„Soustřed' se na svůj vnitřní zrak a v žádném případě nepoužívej oči, tkanina reality jim uniká a jen by tě zbytečně pletly.“

A tak jsem se pekelně soustředila, poslepu prohrabávala kupu věcí pochybného původu a doufala, že má Karin pravdu. Po chvíli bezradného přehazování věcí sem a tam jsem narazila na něco zajímavého. Na menší knihu v pevné vazbě, která mi krásně vplula do dlaně. Pod rukou mi jemně pulsovala, až to brnělo v konečcích prstů.

„Mám!“ zajásala jsem.

„Hmm, zajímavá volba klíče,“ zhodnotila Karin můj úlovek. „Zvolit pro návrat zlom na veřejném místě, je nezvykle... důmyslné.“

Něco ve způsobu, jakým to Karin řekla, mi nahnalo husí kůži. Nezbyvalo mi nic jiného než Karin důvěřovat a doufat, že tím veřejným místem snad nemyslela onen osvědčený způsob, jak se dostat na britské Ministerstvo kouzel.

O cestování mezi rozklíženými realitami toho vím fakt málo. Vysvětlovat, že jsem propadla náhodným zlomem – a ještě navíc absolutním omylem – je marné. Podle Karin je potřeba mít: za první klíč, který průchod bránou otevře, a za druhé úmysl – jakýsi dostatek koncentrované vůle k přemístění, jinak by člověk v pořádku neprošel na druhou stranu.

Já trvám na tom, že mě to zrcadlo v té Bílé labuti naprosto zlomyslně vcuclo, zcela bez klíče a bez úmyslu. Prostě jednu chvíli jsem stála PŘED ním, dotkla se svého odrazu v něm, a přesně v tom okamžiku – jsem se ocitla tady ZA ním.

Jak je toto možné? Na tuhle otázku Karin pokaždé odpoví netrpklivým zašviháním ocasu a sdělením, že zrcadla jsou prostě zrádná – a tím to celé hasne, protože z ní nic víc nedostanu.

Takže... klíč by byl. I ten jednoznačně pevný úmysl je jasný. Chci domů tak moc, až mi onen (údajně zázračný) knihoklíč vibruje v rukou. Tahle tak trochu jiná „Praha za zrcadlem“ se mi už

pěkně zajídá svou liduprázdností. Pokud tu nějakí lidé žijí, jsou to pouhé bledé stíny, které mě minou bez povšimnutí. Karin i já máme barevnou škálu v pořádku, což mě utvrzuje v domněnce, že je Karin zkušená cestovatelka mezi zlomy reality, která si prostě našla klidné místo na čtení knih, kde ji nikdo neruší. A tak mě vlastně ani moc nepřekvapilo, když mě zavedla do Ústřední knihovny na Mariánském náměstí. Zůstala stát před vstupem do hlavní haly, kde se tyčil legendární velký sloup z knih.

„Tak tady to je,“ oznámila mi.

Kolem nás se míhaly bledé stíny návštěvníků knihovny a nechyběla ani řada stínových turistů, kteří si fotili knižní sloup. Jde o umělecké dílo, které se proslavilo na sociálních sítích. Správně se nazývá IDIOM a má symbolizovat nekonečnost vědění, jak mě poučila Karin. Když jsem se zeptala, co je na hromadě úhledně vyrovnaných knih tak extra, že si to fotí turisté, významně propnula celé tělo a zdvihla ocas do pozoru.

„Ten vnitřek přece!“

Nahlédla jsem přes rameno stínovému turistovi, který byl právě na řadě. Kniha-klíč v těsné blízkosti Idiomu spokojeně vrněla a citelně se rozechřívala.

„Pořád nechápu, co je na tom tak extra. Vidím jenom knížky. Hromadu knížek, všude...“

„Uvnitř jsou dvě zrcadla nastavená proti sobě, víš to? Ukázkový násobný zlom reality jako vyšitý! Málokoho napadne doopravdy vlézt dovnitř, aby aktivoval bránu. Vždycky jen nakouknou, vyfotí si to a pustí dalšího v řadě za sebou.“ Karin spiklenecky přivřela oči do malých škvírek: „My nebudeme takoví slušníáci. Ale pamatuj, zrcadla jsou zrádná.“

Stíny turistů vedle nás bledly. Oni sami nebyli schopni nám nijak ublížit, ačkoliv na jejich tvářích bylo patrné rozhořčení. Možná

kvůli tomu, že jsme s Karin drze předběhly frontu, která se stáčela až k rohu budovy venku na ulici. Možná už tušili, že dojde ke zneuctění uměleckého díla jako takového.

Karin si jich nevšímalá. Jen mi připomněla: „Aleno, hlavně nezapomeň na ten intenzivní úmysl!“

Trochu rozpačitě jsem se průrvou Idiomu vsoukala dovnitř, obtěžkána dost velkými obavami, abych sloup snad nějak neponičila. Hlavně jsem doufala, že zrcadlo pod mou vahou nepraskne. Uvnitř bylo trochu těsno. Podle pokynů Karin jsem knihu-klíč opatrně položila na zrcadlíci se plochu pod svýma nohama.

Zrcadlo neprasklo.

Jen se trochu zakalilo kouřovou perletí.

Rozhořčené stíny turistů zmizely za stěnou magického dýmu, přesně v tom samém okamžiku, kdy i Karin nečekaně skočila dovnitř a položila svou tlapku na knihu-klíč.

PUK.

Zlom.

PUK.

A šup – byly jsme zpátky v mém barevném světě. Jenže něco bylo špatně, ukrutně špatně.

„Aleno, tys to pěkně zkonila! Vždyť jsme si vyměnily těla!“ nadávala Karin mým hlasem a byl div, že nezbořila sloup vědění, jak se drala ven. Nezvyk na nově nabyté končetiny lidské délky dělal svoje. Karin se proto vypotácela ven s elegancí slona v porcelánu.

Já zamňoukala: „Mňauuu-já!?“ Mainské mývalí kočky v mé domovské realitě nemluví. Obvykle.

„Jasně, že ty! Musela ses podívat na můj odraz v zrcadle v okamžiku, kdy jsem se dotkla klíče! Kolikrát ti mám opakovat, že...“

„Mňáá-Zrcadla jsou zrádná?!“

Z hlavní haly knihovny vykoul knihovník: „Slečno, tiše prosím, rušíte ostatní čtenáře! A ta kočka, tu prosím ven! Nebo alespoň do přepravky!“

Karin se zamračila při slově *přepravka* a zdálo se, že vybuchne vzteky, ale já se ve svém kočičím těle významně otřela o její lidské nohy, abych připomněla, jak se věci mají. Karin si zhluboka povzdechla a zvolila lehce provinilý výraz, který knihovníka dostatečně uklidnil. Jakmile knihovník zase zmizel v hlavní hale, natáhla se Karin na dno Idiomu pro knihu, která byla naším klíčem k tomuto světu.

Vybrat si k cestování mezi světy titul *Teorie relativity a jiné eseje* od Einsteina asi nebylo nejšťastnější, ale co nadělám? Vykašlávat chlupy vážně není žádná hitparáda.

„Jak se vrátíme do normálu?“ Upřela jsem pronikavý pohled svých žlutozelených očí na Karin, která si v lidském těle pořád ještě počínala trochu nejistě.

Karin pokrčila lidskými rameny: „Knihoklíč je bez odezvy. Dočista hluchý.“

Poprvé, co ji znám, vypadala bezradně.

„Musíme najít nový,“ rozhodla Karin, „takový, co nás vezme zase zpátky.“

„Mňau-áááno,“ zívla jsem. Co dál? Prohlížela jsem si tituly, ze kterých se skládal IDIOM.

Karin si dala ruce v bok: „Takže... jsme přece v knihovně. V podstatě stojíme na dosah univerzální sbírce knihoklíčů. Musí existovat nějaká cesta –“

„Cesta. No, jasně! Cesta tam a zase zpátky?“ opáčila jsem. „Jako... že potřebujeme jít *tam* a pak zase zpátky, ale tentokrát správně?“

Karin se začala ďábelsky usmívat, podle všeho jsme obě měly na mysli stejnou knihu, která by nás mohla vytáhnout z téhle šlamastyky.

Vypůjčit si jeden výtisk Hobita a vsoukat se s ním zpátky do Idiomu už pak byla hračka.

PUK.

Zlom.

PUK.

Perleťová mlha se rozplynula během vteřinky.

Karin zamňoukala.

A já vyhrkla to první, co mi při pohledu na tebe, vážený čtenáři, přišlo na jazyk.

„Jsme tu správně?“

Na provázku

Pavel Duda

Poprvý jsem si toho všiml druhé červencové víkend. Přítelkyně mi ten den dala kopačky a já se vracel z práce po vlastních, protože se už měsíc po řádném termínu opravovaly koleje na tramvajový lince pět. Všechny vjemy se slily do jednoho a já si připadal, že plavu v šedém moři. Z mlhy autovýho hučení, pípání a vrzání sem tam vyskočily tlumený tóny telenovel, hrající přes otevřený okna snažící se vyvětrat to hrozný vedro.

Zastavil jsem se na kraji cesty v malinkým parčíku. Nikdo tu nechodil, kdo by taky stál o tenhle kus hliněného, seschlého pláčku s třema fialkama. Ze stran domů tu dolíhaly hluky ulice, ale nyní byly zastřeny, jak kdybych vešel za divadelní plentu. Tohle místo mě, jako snad jediný, dokázalo aspoň na chvíli uzemnit. Dneska tu ale bylo něco jinak. Koutkem oka jsem zahlídl krtinec, ze kterýho koukal malinkej červenej provázek. Táhl mě to k němu. Provázek byl krásně sytej a na dotek jako by se v můj ruce rozplýval. Co tu dělá něco tak hezkýho? Zachtělo se mi ho mít. Tahal jsem a tahal, provázku vedle mě přibývalo, než se najednou zasekl. Pořádně jsem potáhl a z krtince s hliněnou sprškou vypadl maličkej tvor.

„Pardon, pane,“ řeklo písklavý stvoření.

„Kdo jseš?“ vypadlo to ze mě téměř automaticky a hned jsem se zastyděl, jak je trapný mluvit na zvíře a očekávat odpověď. Třeba se mi jeho slova jen zdála.

„Vypadám jako krtek a jsem také krtek.“

Ono to vážně mluví, tak jak chceš, budu tuhle hru hrát s tebou.

„Jakej krtek, vždyť ti ze zadku čouhá provázek, to pak nejsi žádněj krtek, leda nějaká speciální odrůda krtka na provázku.“

„Tak tedy jsem krtek na provázku, rád vás poznávám.“

Klečel jsem tu s tímhle černým stvořením a připadal si jako ztraceněj případ. Už jsem cejtil pohledy drugejch za mými zády, běžní spořádání občané vyhlížejí z okna na blázna, kterej mluví s krtkem. Ale něco mi nedalo se tohodle momentu vzdát.

„Co kdybys šel se mnou?“

„Já přece žiji v podzemí, nepatřím do lidského světa.“

„Lidskej svět je už všude, otevři oči, krtku. Udělám ti u sebe terárium a budeš spokojenej.“

„Lidé jsou chytří, tak tedy dám na vás, pane.“

A bylo to. Sbalil jsem ho do tašky. Člověk přijde o partnera, ale vesmír mu nazpátek nadělí mluvícího krtka. Nebudu přece proti osudu bojovat.

Doma jsem ho celýho potlučenýho vytáhl a dal do starý krabice. Vystlal jsem mu ji pár knihama po máti a přisypal stelivo na kočičí záchod.

„Večerka,“ neptal jsem se na názor a zavřel jsem krabici.

Zbytek noci jsem seděl u televize a přemejšlel, jak s ním naložit.

Otřesný, protivný škrábání. Zvuk trhající krabice. Teplo ranního slunce a zašimrání na nohou.

„Mám hlad.“

Horší probuzení snad už existovat nemůže. Jeho drápy mě však, chtě nechtě, ihned přivedly k životu.

„Sbal se, jdem ven,“ vystřelil jsem z gauče s vidinou svýho plánu.

Zase jsem ho strčil do své tašky, nyní jsem mu do ní aspoň přihodil svůj nepoužívaný ručník, aby se náhodou nemohl vymlouvat na nepohodlí. Nasedli jsme do volva a vyrazili na kraj města.

„Víš, normálně autem nejezdím, je to moc drahý. Ale že tu jsi ty, udělám výjimku.“ Krtek se zřejmě v tašce k tomuto nějak vyjádřil, ale jeho tenkej hlásek zanikl v burácení motoru.

Benzinka. Otevřená nonstop.

Přistavil jsem z kraje budovy, kde nejsou žádná okna. Vytáhl jsem svého kamaráda a jal se mu vysvětlit situaci.

„Dívej, tam v tý benzince je štěstí. Když ho vezmeš a přineseš zpátky, budem se oba mít sakra dobře. Já budu stát u kasy a kupovat cigarety a ty se pěkně proslejdíš dozadu a vezmeš mi nějakou dobrotu, nebo nejlíp peníze tam z tý magický truhličky. Jak budeš připravenej, zatahej za provázek a já tě rychlostí blesku odtáhnu. Jednoduchý jak facka.“

„A proč k tomu potřebuješ mě? To zní jako lidská věc.“

„Mluvíš o lidech, jako bychom byli perfektní stvoření. Jen ti chci ukázat, jaký to je, být jako my. Ber to jako laskavost.“

Krtek chvíli přemejšlel a pak jako by se jeho neexistující očka rozzářila. Slova dopadla na úrodnou půdu.

Vešli jsme do benzinky. Postavil jsem se ke kase a vyhlížel bohatou selekci cigaret. Skoro každě balíček jsem měl spojený s holčkou nebo nějakým problémem. Hezky jsem si listoval ve vzpomínkách a za naléhání brigádníka za přepážkou vyslal malýho posla za pokladem. Když už jsem si po minutě zejrání myslel, že vypadám sakra podezřele, ucejtil jsem lehký zatáhání za provázek. Bingo. Vybral jsem si značku, kterou teď zrovna jedu, a vytáhl svého koledníčka zpátky do tašky. Když jsme vyšli ven, zkontroloval

jsem jeho úlovek. V packách držel stokorunu a lízátko. Nemůžu lhát, cejtil jsem, že přijde s něčím lepším, ale naději to mělo.

„Tak, panáčku, a tohle budeme odteď dělat každé den.“

Když jsem se večer vracel z práce, zabočil jsem k hliněnofialkovému parčíku, s nadějí, že bych třeba chytl dalšího krtka. Žádný tam ale nebyl. Jen mi přišlo, že se krtinec o něco zvětšil.

Uběhlo pár tejdnu, kdy jsme s krtkem provozovali náš nový život. Měl se co učit, ale s dychtivostí přebíral má moudra o tom, jak všechno tady na světě běží. Netrvalo dlouho a už přicházel s pětistovkami a dárkovými kartami, za který jsme si mohli dovolit naplnit lednici a k tomu přihodit něco navrch pro radost. Jeho kožich byl načichlejší kouřem z cigaret a ráno jsme snídali párky s chlebem. Doma jsem chodil pouze v trenkách a on pouze v provázku. Začali jsme si být dost podobní. Jeden večer jsem mu nechal přihnout kousek vína, myslel jsem si, že si to za svou práci zaslouží, a za zvuků televize jsme se nechali ukolejbat ke spánku.

Pronikavý tón zpráv. Krutý probuzení. Zřícení budovy U Macháčků a několik zraněnejch. Obří díra pojíždající vše okolo. Propad tramvajovejch kolejí, takže se zas o pár tejdnu prodlouží výluka na pětce. Došlo mi, o který části města to mluví. Můj soukromej park s třema fialkama se nyní proměnil na zející díru. Čuměl jsem na televizi jak divej, v tý díře se přece parádovali krtci. Každý měl sytě červenej provázek. Zvuk jejich hašteření, přicházející z malejch reproduktorů, mi až naháněl strach. Za živýho přenosu rozšiřovali svou díru, kopali ze všech sil, mnoha různýma nástrojema a strojema. V hloubi díry se leskly zlatý mince, dárkový karty a z bankovek si dokonce udělali hlavní třídu spojující kuřárnu s udírnou. K zemi lehl další dům, výkřiky, zmatek. Za okny mi probleskly sirény s ujíždějícíma hasičskejma vozama. Ti krtci se pomátli.

Netrvalo dlouho a za okny se prohnaly ozbrojený auta, tanky, deratizátoři a kdo ví co ještě. Vibrace z několika málo výbuchů prošly celým mým pokojem. Pak už bylo ticho. Z červených provázků se staly červené kaluže a život šel dál.

Když jsem ráno koukl do krabice, nikdo tam nebyl. Jediný, co po krtkovi zůstalo, byl otisk jeho tělíčka v kočičím písku. Zavřel jsem se do koupelny a napustil vanu, nechtěl jsem s tímhle světem mít co do činění. Do mý mysli vplula myšlenka, že mi chyběl jeho červený kožíšek. A možná mi ten zpropadenej krtek chyběl i víc než peníze, který domu přinášel. Napuštěná voda se změnila z teplý na vlažnou, a když přešla na studenou, všiml jsem si, jak z výtoku něco čouhá. Zelenej provázek. Začal jsem tahat jako smyslů zbavený, připadalo mi, že jsem namotal celý sáhy a provázek byl každou chvílí krásnější. Zářící flitry, obaly od zlatejch bonbónků, vlaječky všech barev. A na konci byl krtek. Vydlobnul zátku a já ho držel v rukou. Díval jsem se na něho, byl víceméně stejný, jak ten můj. Nepoznám rozdíly mezi krtky, ale poznal jsem, že to není on. A také jsem věděl, že mi bude rozumět.

„Je už moc pozdě?“

„Nikdy není moc pozdě.“

„A když kvůli mně ostatní ztratili svůj život? Pak už je moc pozdě?“

„Tak to už je asi moc pozdě.“

Voda kolem nás pomalu odtejkala. Nevím, jestli to byly jeho slova, nebo pocit chladu, ale cítil jsem bodání mnoha řezavejch jehliček po celém těle. Jeho provázek mě skrz naskrz obmotal. Všiml jsem si tolika paraplíček, třpytek a motivů, kterýma byl pokrytý.

„Proč není tvůj provázek červený?“

„Každý má přece rád jinou barvu.“

„A proč tolik ozdob a třpytivejch nesmyslů?“

„Když mám špatný den, kouknu se na všechno, co jsem pro můj provázek udělal, a v tom opět najdu štěstí a vděčnost.“

„Já žádnej provázek ale nemám.“

„Tak si ho udělej, já taky jednou musel začít.“

Chlad pomalu pomíjel. Jak jsem držel to maličký stvoření, ucítil jsem to, co už se mně roky vyhejbal. Kapku naděje. Prožil jsem tolik dní beze smyslu, žádněj moment nebyl hodnej zastavení. Nyní mi ale tato chvíle připadala stejně dlouhá jako celej můj předešlej život. Krtek se oklepal a pomalu začal scházet zpět do výtoku, jeho provázek byl kratší a kratší, až naprosto zmizel. Zůstala po něm jen tmavá černota.

Usušil jsem se a oblíkl svou oblíbenou košili. Cestou do sklepa jsem slyšel vrzání schodů, cejtil dřevěný vroubky v zábradlí a chlad železnejch klíčů. Sfouknul jsem prach z krabice s nápisem *Vánoce*. Kdy jsem ji vůbec naposledy otevřel? Vytáhl jsem svazky žároviček a zlatejch řetězů, který jsem rozvěsil za okna. Hnědým provázkem jsem je přivázal tak, aby nepadaly.

Byl konec srpna a můj pokoj zářil všema barvama. A mně to přišlo hezký.

II

FANTASTICKÉ SVĚTY

Zlaté město

Josef Stolárik

Rafael byl z přítomnosti té malé bytosti nesvůj. Cítil, jak mu kapky potu pod těžkou zbrojí svévolně pobíhají po zádech, a doufal, že slunce ho dnes nebude týrat celý den. Zastyděl se nyní sám před sebou, když si vzpomněl, s jakou vervou se snažil narukovat do Královské jednotky objevitelů ještě před dosažením sedmnácti let věku. Dobře si pamatoval na opilého námořníka a jeho proslovy v přístavním baru na severní hranici Athirie:

„Tam v mořských hlubinách jsou monstra velká jako města a na malých ostrovech se válí poklady nezměrné hodnoty. Jen si tam hoví v mokřadech a čekají na nějaké ty dobrodruhy. Tady v království ses narodil jako prostý sedlák a taky tak zemřeš. Dobře ti radím, tady to podepiš a můžeš vyrazit do světa pod vlajkou naší neohrožené armády!“

A Rafael podepsal. Neuměl sice moc číst, ale ostatní chlapci ze vsi se hlásili jeden za druhým. Skoro všechna volná místa zmizela za jeden den. Bratranec Ornier dokonce získal místo v kapitánově ochraně, což ho osvobodilo od veslování a dalších povinností běžného námořníka. To se měl nechat zahanbit?

Tehdy ještě netušil, že Ornier padne v boji jen měsíc po narukování.

Ostatní tři ozbrojenci korzovali kolem malého mužíčka, který seděl na mramorové kašně uprostřed jinak liduprázdného náměstí. Tvářil se nezúčastněně a pokuřoval ze zdobené dýmky, která sahala skoro až na zem. Pod zeleným kabátkem měl kroužkovou zbroj, která ihned upoutala Rafaelovu pozornost. Podobný kov v životě neviděl.

„Co je to?“ zvolal jeden z vojáků, s kterým Rafael dosud nestihl prohodit víc než pár slov, ale zapamatoval si jej podle dlouhých rusých vlasů, které nyní pod žhnoucím sluncem vypadaly jako šlehající plameny.

„Nepřibližujte se! Nevíme, jestli je nebezpečný,“ dodal.

„Moc nebezpečně tedy rozhodně nevypadá,“ zasmál se Brahir. Jako první pak ustoupil z bojové pozice.

„Pitomci! Vždyť nevíme, co je zač!“ okřikl je důstojník Chelsun, kapitánova pravá ruka, a dále držel ostří svého kopí natažené před sebou.

Tvor, jen o málo větší, než byly jejich vojenské boty, se hlasitě rozesmál.

„Ono... ono se to směje!“ zvolal zrzoun.

„Myslíte, že nám rozumí?“ Brahir opatrně přistoupil a posadil se na kašnu, jen malý kousek od mužíčka.

Pak, mnohem rychleji, než byly jejich oči schopny zaznamenat, vystřelila malá ruka do vzduchu a pouhým dotykem spálila zrzounovo kopí na popel.

Chelsun chtěl odpovědět okamžitým útokem, ale Rafael ho k vlastnímu překvapení zastavil, a než stihli udělat cokoliv dalšího, bytost promluvila: „Mávat zbraněmi, to vy lidé umíte, to ano. Východ nebo západ, černá nebo bílá, ostří se neptá, vidíte? My skřítki máme také spoustu chyb, ale dovedeme spolu mluvit dřív, než si rozbijeme hlavy sochořem.“

„Tohle si ještě vyřídíme, vojáku,“ odstrčil Chelsun Rafaela a v mžiku stočil svůj pohled ke skřítkovi.

„O skřítkách jsme dosud neslyšeli. Když jsme dorazili k hlavní bráně, očekávali jsme nějaké přivítání od místních, ale našli jsme tu jen vás. Jistě tedy chápete naši obezřetnost. Chelsun, jméno mé. Jsem prvním důstojníkem na fregatě udatného kapitána Roderika,

jež se plaví pod vlajkou mocné Athirie,“ stoupl si do pozoru a ztvářil se důležitě.

Skřítek se rozesmál, až se zalykal, a když se trochu uklidnil, potáhl z dýmky. Najednou se postavil na hranu kašny a natáhl před sebe svou malou ručku. Překvapený Chelsun mu po krátkém zaváhání rukou potřásl.

„Skřítek Morek, poslední tohoto jména. Prosím, nepovažujte za urážku, že vám nepovím názvy našich měst a ani jméno krále. Vzhledem ke skutečnosti, že nic z toho už neexistuje a král je mrtev, nepovažuji to za důležité a přínosné. Nuže,“ pokračoval důležitě a k překvapení všech se ve vteřině objevil na lví hlavě na samém vrcholu kašny. „Vítejte ve Zlatém městě, v kolébce hojnosti. Což také, mimochodem, souvisí s tím, kam se všichni místní poděli. Varoval jsem je, ale nebylo to nic platné.“

Vojáci se po sobě nechápavě podívali. Všudypřítomné ticho je nadále znervózňovalo, stejně jako vyvrácená vstupní brána a opuštěné stánky s dávno zkaženým jídlem.

„No co tak koukáte? Všichni zemřeli. Není to ironie? Dorazíte s velkou pompou do svého cíle a místo bujarého tržiště najdete pohřebiště a uprostřed něj jen mrňavý skřítek.“

„Jistě tu musela zůstat spousta vzácných kovů!“ vyhrkl ze sebe Bراهيم.

„Mluv, Morku! Kde najdeme místní pokladnici?“ přidal se zrek.

Rafael se zastyděl.

„Ale jistě,“ povzdechl si Morek a ukázal prstem za sebe, kde se do kopce klenul kamenný chodník, na jehož vrcholu se tyčila obrovská tvrz. V jinak nádherném hradě zelo množství velkých děr a zdálo se, že dobrá polovina střechy před časem shořela.

„Asi byste si mě nejdříve měli poslechnout až do konce,“ dodal a potáhl z dýmky.

Chelsun nedbal skřítkových rad. Kývl hlavou směrem k zrzkovi, který se horlivě rozeběhl do kopce.

„Hmm, tenhle není nejostřejší tužka v penále, co?“ ozvalo se Rafaelovi za zády. Prudce se otočil. Morek seděl v tureckém sedu jen pár sáhů za ním, obklopen střepy z několika rozbitých amfor. Brahir zaváhal, ale pak dostal strach, že si ten rusovlasý zmetek nacpe kapsy zlatem, zatímco on tu bude lelkovat s nějakým lili-putem. Kvapem uháněl do nitra města.

„Tenhle taky ne.“

Chelsun se ztěžka opřel o pult jednoho ze stánků a napil se z čutory. Rafael se posadil naproti Morkovi.

„Co se tu stalo, Morku?“

„On se stal. Džin, duch, ďábel... má mnoho jmen. V mém království měl podobu ohavného obra. Zaskočil můj lid, když se proti sobě ze zjištěných důvodů postavila naše největší města. Tohle džin totiž dělá. Udeří, když jsou obránci nejzranitelnější,“ sklopil Morek zrak.

„Kde je ten džin? Kam odešel? Tak mluv!“ rozkřičel se Chelsun.

„No, důstojníku, to je správná otázka. Sedí si nahoře v pokladnici a užívá si nakradeného bohatství. Je poháněn chamtivostí a nesmrtelnost mu zajišťuje utrpení druhých.“

„Proč jsi je nezastavil, Morku?“ zvolal vyčítavě Rafael a dal se do pohybu. Důstojník jej následoval.

„Podívej se jim do očí, mladíku. Nebudou ti naslouchat!“ vykřikl Morek.

„Musíme se vrátit na loď a informovat kapitána,“ řekl rozhodně Rafael a položil Brahirovi ruku na rameno. Ten instinktivně ucukl a prudce se otočil.

„Tak prosím, vraťte se. Tohle je naše příležitost konečně si vydobýt bohatství a slávu!“

Před nimi smutně ležel padací most, jehož mechanismus byl zjevně zničen při bitvě. Na jeho konci viděli zbořenou hradní bránu. Chelsun si otíral pot z čela.

„Důstojníku, mějte přeci rozum! Našli jsme legendární Zlaté město a je opuštěné. Jaký blázen by si nechal takovou šanci vzít?“ naléhal zrzoun a v očích mu jiskřilo.

„Vrátíme se a necháme rozhodnout kapitána,“ naléhal Rafael a doufal v důstojníkovu přičetnost.

A co kdybys mohl být kapitánem ty, Chelsun udatný? Co kdyby to byla tvá loď? zaznělo v samotných útrobách jeho mysli. Netušil, či to byl hlas, a ani to vědět nepotřeboval.

„Zmlkni, ty zbabělče. Vrať se na loď a nech nás konat!“ zvolal Chelsun a prudce Rafaela odstrčil.

„Za slávu Athirie!“ zvolali pak všichni tři.

Rafael cítil, že je všechny cosi ovládlo, a rozhodl se jim zastoupit cestu. Tasil meč.

„Nic si z toho nedělej, Rafaeli,“ skřítek ho poplácal po zádech a posadil se vedle něj. Stále bafal z dýmky a sledoval, jak se trojice ozbrojenců lačně žene přes padací most.

Rafael se vedle něj snažil zastavit krvácení z nosu.

„Ty víš, jak se jmenují?“

„Vím spoustu věcí. A přesto neumím zastavit bytosti posedlé touhou po bohatství. *Vědět se najednou jeví tak nějak zbytečné.*“

„Je tohle lekce, kterou jsi mi chtěl dát, Morku? Hraješ tu nějaké zvrácené hry?“

„Vůbec ne. Jen jsem už tuhle scénu viděl mnohokrát. Měj mi to za zlé, chceš-li, ale není v našich silách jim zabránit.“

Najednou se ozval srdcervoucí výkřik. A další. Skrze díry ve střeše hradu bylo i z dálky patrné, že se tam cosi gigantického hýbe. V jeden moment zřetelně spatřili šupinatý hřbet s bodci uprostřed zad.

„Zjevně drak nebo wyvern. Tuhle jeho podobu jsem ještě neviděl,“ řekl Morek a chytil Rafaela za rameno, když viděl, jak se chystá rozeběhnout k hradu.

„To by byla sebevražda, chlapče. Pojď, tady už nic nezmůžeme.“

Kapitán viditelně zesinal a odmlčel se, jako by snad čekal, kdy mu Rafael oznámí, že je to celé jen špatný vtip.

„Tohle je těžko uvěřitelný příběh, Rafaeli. Věřím ti ale každé slovo. Nakonec tady tvůj podivuhodný přítel je důkazem, že jsme sice objevili legendární Zlaté město, ale zjevně skýtá mnohá nebezpečnost. Budiž pro nás ztráta tří dobrých mužů ponaučením,“ pokýval kapitán hlavou.

„Děkuji, kapitáne.“

„Dejte tomu muži něco k snědku a nechte mi přivést důstojníka Hogginse.“

Seděli na přídi lodi a hleděli na širý oceán před sebou.

„Myslíš, že tě vyslyší? Nechá ještě dnes zvednout kotvy?“ zeptal se Morek.

„To víš, že ne. Viděl jsem tu jiskru v jeho oku. Tu samou měli v očích ti tři nešťastníci a žádný z nich už nežije.“

Chvíli jen naslouchali šumění moře.

„Ale víš co, Morku?“

„Poslouchám, chlapče.“

„Myslím, že jsem tě měl potkat. Společnými silami bychom mohli džina zastavit. Co ty na to?“

„Ach, ty nebohý. Báł jsem se, že to řekneš.“

Skřítek se rozesmál a ozvěna jeho mocného hlasu se roztříštila v rozbouřených vlnách.

Zábavná historka

Eliška Kvapilová

Mého otce se bály vojenské posádky celého Jižního hvozdu a moje matka byla krásná jako přízrak. Ze mě se nakonec stal obyčejný obchodník.

Démona jsem potkal v jedné putyce, kam jsem původně zamířil právě na obchodní jednání. Tvrdil mi, že se o mně před časem doslechl a začal mě hledat – a že by se chtěl nechat najmout do mých služeb. Protože kdo líp pomůže strážit zboží na cestách než takový mocný magický tvor?

Anžto jsme se tehdy opili jako zvěř, na jeho další argumenty se už nepamatuju. Ale od té doby cestuje se mnou.

Onehdá jsme se dali na další z výprav a nocovali u kupecké cesty. Oheň plápolal, čisté nebe tmavlo, jen nad západním obzorem pomalu mizel pruh záře.

„Co kdybys mi něco vyprávěl?“ nadhodil jsem.

„A co za to?“ zeptal se démon a nevinně se zazubil.

„Mám v ranci lahvici pálenky... Ale záleží, jestli mě příběh bude bavit.“

„Takže bys rád slyšel nějakou zábavnou historku?“ ujistil se démon.

„Zkus to,“ odtušil jsem. S pohledem na míhající se plameny ohně jsem se zamyslel. *Je vůbec podle pravidel světa, aby byl démon zábavný?* Plameny zapraskaly a do šedého sloupce dýmu vyplivly hrst jisker, jako by se mojí myšlenky zasmály.

„Povím ti, jak jsem jednomu hlupáčkovi plnil přání. To jsem se tenkrát pěkně pobavil!“

Zapochyboval jsem, že mě takový příběh zaujme – přece jen se moje záliby od démonových krapet lišily. Jiné rozptýlení se ale nenabízelo.

„Tak do toho.“

„Inu, chodil jsem krajem kolem Jižního hvozdu, tu a tam jsem škodil, ale žádný vypečený kousek se mi ne a ne povést. Pak mě konečně něco zajímavého napadlo. Proměnil jsem se v olejovou lampičku a pohodil se u cesty. A podařil se mi kapitální úlovek! Našel mě prostáček, co hnal prasata na pastvu.“

Cítil jsem v kostech, že jsem se v předtuše nemýlil. Ušklíbl jsem se, ale poslouchal jsem dál.

„Když mě vzal do ruky, počkal jsem, až mě trochu opráší tím svým záplatovaným rukávem, a s pořádným řachancem jsem se proměnil do normální podoby,“ nonšalantně rozhodil pařáty.

„Počkej, budu hádat! Lekl se a utekl!“

„Ale kdeže!“ zubil se démon. „Sedl si na zadek ohromený tím kouzlem! Rozedraný slamák si posunul z čela, promnul si oči, zda se mu to nezdá – a já se představil jako duch z lampy. Řekl jsem, že mu splním tři přání.“

„Vždyť musel na první pohled poznat, že jsi démon!“

Záškodník pokrčil rameny a se samolibým úsměvem vyprávěl dál: „V těch přáních jsem nelhal. Nadšený prostáček nemohl věřit svému štěstí. Očka mu zářila dychtivostí vyzkoušet, co bych pro něj mohl udělat! Přemýšlel, přemýšlel, mnul si špinavý krk a hryzl ret... Pak se konečně rozhodl – a první přání, které jsem měl splnit, bylo, že chce být bohatý!“

„To se dá pochopit. A cos udělal?“

„Řekl jsem: *Ale to je maličkost!* a dal jsem mu míšek s penězi, co jsem čmajznul pár dní předtím vévodovi. Chlapec nevěřícíně koukal na kožený váček s erbem a dvakrát tak nevěřícíně na zlatáky.

Radostí byl bez sebe!“ smál se démon. „Poradil jsem mu, aby s tím nechodil do vsi:

Všichni by ti záviděli! Víš přece, jací jsou. Chtěli by tě o peníze připravit. Jdi za nejbližším sedlákem, kup si koně a jeď do města. Tam si můžeš dopřát radovánek, co hrdlo ráčí! Nikdo tě tam nepozná. A já ti zatím pohlídám prasata,“ bavit se démon svou vzpomínkou, až zaslzel smíchy. „Byl rád, že jsem mu tak dobře poradil.“

„Počítám, že jsi ho neposlal zrovna k poctivci...“

„Přesně tak! Ne nadarmo tomu sedlákovi říkali Puchejř. Ochotně prodal prostáčkovi koně, kterého vychválil do nebes, a sotva se ujistil, že chlapec v sedle už mizí za zatačkou, poslal pacholka pro dráby.“

„Tohle má být zábavná historka?“

„Ale no tak počkej přece, to je jen začátek. Sotva se k městským strážným hláška dostala, pasáčka zajali a našli u něj vévodovo zlato. Šouppli ho do kobky a čekalo ho utěťí ruky.“

„A ty jakožto démon ses dobře bavil...“

„Přece bych ho v tom nenechal, vždyť s čím bych si pak hrál? Poslyš, když chci, projdu kolem lidí, ani si mne nevšimnou. Myslí si, že viděli stín, že jim spadlo smítko do oka nebo se jim něco zdálo. Prosmýkl jsem se kolem strážných a zahrál si vrhcáby s žalárníkem. Obral jsem ho o gáži a pozval jsem ho na lok vína s makovým odvarem. Jak byl prostáček šťastný, když mě uviděl! Ty ses pro mě vrátil! volal. Z té smradlavé kobky byl ještě špinavější, než když hnal vepříky na pastvu. Neopustil jsi mě! Jsi ten nejhodnější duch!“

Ušklíbl jsem se. „To už přeháníš.“

„Přísahám, že to říkal,“ nedal se démon. „Plakal štěstím: Pustíš mě ven?“

Když tě pustím, strážní tě chytanou, řekl jsem. Ale máš ještě dvě přání. Když si budeš přát, abych tě vyvedl do bezpečí, udělám to.

Přál si to, a tak jsem odemkl celu klíčem, co jsem štípnul žalárníkovi, a vyvedl toho otrhaného chudáka z města do lesa. Jen co byl v bezpečí, chtěl se vrátit do vsi. *Matka už o mě bude mít strach, říkal. Musím domů.*

Ty si myslíš, že to nechají drábi jen tak? Že tě nebudou hledat po kraji? Najdou tě a vysloužíš si ještě krutější trest!

Chlapec zase propadl zoufalství. Chvilí chodil sem tam, pak si sedl na pařez jako hromádka neštěstí, mnul si špinavou tvář a nařikal. *Co si počnu? Porad' mi, duchu! Už jsi mi tolik pomohl..."*

Démon si odkašlal a pokračoval: „Je ti doufám jasné, obchodníku, že jsem mu vyhověl navýsost rád. Máš ještě jedno přání. Co kdyby sis přál, abych tě udělal králem, kterého se všichni budou bát?

A to bys dokázal!? vyvalil prostáček oči a pusou otevřel jako chrlič na střeše chrámu.

Ale to je maličkost! Když si to budeš přát, usmál jsem se – a on si to přál.“

Ted' už jsem poslouchal se zájmem. Kam tahle historka povede? Snad mi nebude tvrdit, že našeho krále vyměnil na stolci za pasáčka prasat, aniž si toho kdokoli všiml...

„Jak jsem řekl, tak se stalo. Vedl jsem ho hloub a hloub do lesa. Stmívalo se, sýček hudral a ze tmy sem tam doléhal šramot. Příkradli jsme se k mýtině, kde plápolal oheň. Kolem dokola sedělo dvanáct nejstrašnějších loupežníků, co ten kraj kdy znal. A třináctý, obzvláště ohavný, odulý a hrubiánský, ten jim velel.

Nerozpakoval jsem se, a abych přání splnil, na chvíli jsem dal vale hmotné podobě – prostáčka jsem posedl. Stačil útok ze zálohy a pár chvatů. Loupežník ležel v tratolišti krve a z úst se mu vydral poslední dech. Hlasem pasáčka prasat jsem se prohlásil za jejich nového vůdce. *A kdo je proti, ať se teď ozve a popasuje se se mnou!*

Mordýři na pasáčka valily bulvy. Vmžiku jsem opustil jeho tělo a proměnil se v hrůzně zjevení za jeho zády. Otupělou myslí takových neřádů sice nehnu potoky krve, ale pověry a kouzla je děsí k nesnesení. A tak se prostáček stal králem loupežníků a bál se ho brzy celý kraj.“

„Ach tak. A jak se mu to líbilo?“

„Ukázalo se, že je velmi učenlivý! Netrvalo dlouho a přepadával, loupil i mordoval jako pravý loupežník. Měl jsem z něj radost! Akorát po večerech, než se úplně ožral, vzdychal za nějakou Mínou ze statku u chmelnice. Jak se mu po ní stýská, jaká je sladká a jak po ní touží... No to víš, byl jsem na ni zvědavý. Odskočil jsem si zase za vévodou, jeho dceru jsem připravil o věneček a o šaty – chápeš, nemám takovou představivost, abych si je správně vyčaroval – a zašel jsem šmírovat ke statku. A musel jsem uznat, že chlapec má vkus!“

„Zajímalo by mě, jestli jsi na začátku tušil, kam tě tohle dobrodružství zavede.“

„Já takhle dopředu neplánuju,“ mávl démon pařátem a mlsně se usmíval. „Vždycky jednáám podle situace. Mína byla veselá holka, měl jsem to bez práce. Nabídl jsem jí šaty a už jsem ji ani nemusel přemlouvat. Ovšem pak se událo, co jsem nečekal. V tom nejlepším tam vlít její fotřík. Přetáhl mě obuškem, sotva jsem vypadl zpod duchny, ale hnál i ji, aby táhla z domu a že ji vydědí. Utekli jsme k opuštěnému mlýnu a já si myslel, že sedláka brzo přejde zlost. Jenže to jsem se mýlil! Dívka v noční košili usedla na rozvaliny mlýnského kola a s pláčem mi vyprávěla o svém životě. Ukázalo se, že sedlák má dcery tři, nechce dělit grunt a z představy trojho věna nespí. Každá záminka ji vyhnat mu byla dobrá – a tak se jejího škobrtnutí se mnou rád hned chytil.“

Potrásal jsem hlavou, ale v duchu jsem byl přeci jen zvědavý, jak příběh skončí.

„To víš, že se mi jí zželelo,“ pokračoval démon. „Řekl jsem, že jí přivedu pasáčka prasat, který ji miluje. Vzpomněla si na něj a hned pookřála. Počkala na nás ve mlýně. Když jsem chlapce přivedl, úsměv jí zmrzl na rtech, v očích měla najednou hrůzu. Zjistila, co se z něj stalo. Lotr a loupežník... Zůstala mu ale v oku taková bezelstná jiskra, a tak si nakonec sedli a začali si povídat. Dozvěděla se od něj, jak jsem s ním dováděl... Znáš to, ženská – neměla pochopení pro klukoviny.“

„Tak už to bývá.“

„Všechno mi to vyčetla, jako bych byl nejhorší zlo pod nebem, a požadovala nápravu:

Ted' už vidím, že nejsi žádný veselý duch, ale prachšprostý démon! Byla jsem hloupá, že jsem to nepoznala hned! Vždyť to je vidět na první pohled! Všechno jsi zničil! Koukej to napravit!

A jak si tu nápravu představuješ? zeptal jsem se vlídně.

Prostě to urovnej! Dopřej nám dobrý a dlouhý život, aby nám lidi nemohli škodit, když jsi nás dovedl do neštěstí!

Ale to je maličkost! zaradoval jsem se – a zaklel jsem je.

Občas se za večerů okolo Jižního hvozdu vypráví o dvojici přízraků, která straší ve starém mlýně. Přízračně krásná dívka v bílém a hrůzyplný král loupežníků. Za magických nocí putují krajem, projdou se i městy... Už na ně nemůže lidské právo, pomluva ani závist.

No – a to je konec historky.“

Démon zmlkl a chvíli nepřítomně zíral do ohně. Uznal jsem, že to byl neobyčejný příběh. Rozhodně jsem měl o čem přemýšlet. *Kdo ví, co z toho je pravda?*

Došel jsem pro láhev a podal mu ji. Jak jsem ale pozoroval jeho divokou tvář, něco se mi nezdálo.

„Proč mi připadá, že nejsi spokojený s tím, jak to dopadlo?“

Démon se ošil, snad že se mu nechtělo odpovédět.

„Když to vezmu kolem a kolem,“ zavrčel, „udělal jsem je tak vlastně šťastnějšími, než byli, když jsem je poznal.“

Ostrá stezka k budoucnosti

Alžběta Roztočilová

„Au,“ postěžoval si Hloupa a ukázal kamarádkám odřenou ruku.
„Neměli bysme tam chodit touhle cestou.“

„Když půjdeme tou jižní, tak nás zezdola uvidí,“ namítla Neposlucha.

„Neměli bysme tam chodit vůbec!“ dosadil si.

„Nezačínej zas! Bojíš se, že se Stará Pina bude zlobit? Nebo tvůj táta?“ ušklíbla se Křivuše a sykla bolestí, když se škrábala o stejný ostrý kámen jako před chvílí chlapec. „A vůbec, není to zakázaný!“

„Abyste věděly, táta mi slíbil, že mě vezme na příští trh!“ ohradil se se stopou hrdosti v hlase.

Neposlucha vykulila oči, ale její sestra se jen zasmála. „Proto poslední týden jen sekáš dobrotu!“

„Neměli bysme tam chodit,“ zabručel Hloupa znovu. Popravdě, o chůzi se zcela hovořit nedalo. Místy sice po svahu Mudrcína vedla úzká pěšina vyšlapaná zvěří, často ji však střídaly ostré skály. Dětem se podařilo získat slušnou sbírku oděrek.

„Tak nechod!“ obořila se na něj Křivuše nečekaně tvrdě. „Pořád nám připomínáš, že *tobě* už je skoro dvanáct – máš vlastní hlavu, tak si s ní dělej, co chceš, třeba si slez dolů a běž nás napráskat!“

Zbytek výstupu proběhl v uraženém tichu, jež se ovšem rozplynulo v úžas, sotva se před nimi otevřela planina na vrcholu kopce. Vévodil jí k nebi se tyčící kamenný monolit. Říkalo se mu Mudrcův prst. Při slavnosti jmen, po tom, co přijali svá dospělá jména, na něj oslavenci přikládali ruce a on jim ukázal, která životní cesta je pro ně nejlepší. Většinou se dozvěděli, že mají být rolníky, tak jako

jejich rodiče – což většinou přinášelo vlnu úlevy. Byli ovšem i tací, kteří se Prstu dotknout nechťeli, ať už ze strachu, že je pošle daleko od domova, nebo proto, že chtěli o svém osudu rozhodovat sami.

Děti ho nikdy neviděly bez slavnostních ohňů, bez vesničanů se Starou Pinou v čele a nervózně přešlapujících mladých dospělých. Tyčil se nad nimi hrozivě, jako by je chtěl kárat za neposlušnost spíš než laskavě ukazovat cestu.

Nakonec to byla Neposlucha, kdo se pohnul první. Doběhla k monolitu a přiblížila k němu tvář tak blízko, až se zdálo, že se ho musí dotknout nosem.

„Nepo!“ vyjekl Hloupá poplašeně.

„Pojďte se kouknout!“ zamávala na ně. Při slavnosti je nikdy nepustili blíž a ona se teď nemohla vynadávat na složitý vzor vyrytý do kamene.

Sestra se k ní přidala a žasla.

„No, je to hezký,“ připustil Hloupá neochotně, vzdálen od monolitu na délku paže.

„Z té dálky nemůžeš nic vidět!“ zvolala Křivuše a chmátla po něm, aby ho přitáhla blíž.

Hloupá vřískl, jako by ho chtěla vraždit, a uskočil vzad.

„Co hloupneš?“

Chlapec přelétl polekaným pohledem z jedné dívky na druhou. „Nechci se ho... Říkali jsme, že se jdeme jenom kouknout!“

Dvojčata se na sebe významně podívala a zakřenila se na sebe.

„Rozmyslely jsme si to,“ prohlásila Křivuše.

„Kři, jsi ještě horší než Nepa!“ durdil se chlapec. Často si říkal, že by jí sestřino jméno sedělo spíš. „Nevíš, co se může stát – Stará Pina má vždycky takovou tu říkačku – a když na to přijdou... Chci jít na ten trh!“ připomněl.

Křivuše kývla hlavou dolů k vesnici. „Tak si běž s klukama cvrknat kuličky.“

Hloupá si založil ruce na prsou. Lákadlo trhu bylo veliké... jenže se mu nechtělo kamarádky opouštět, a přece jen byl zvědavý, jestli to udělají.

Chvíli se na sebe s Křivuší mračili.

„Dotknu se ho,“ ozvala se Neposlucha odhodlaně. „Chci vědět, co mě v životě čeká. Říkačky neříkačky. Jestli chceš utéct, Hloupě, tak utíkej.“

Chlapec zatnul založené ruce v pěst a zamračil se ještě víc. „Nikam nejdu.“

Dívka pokrčila rameny, natáhla k monolitu ruku a zaváhala. Mírně ji odtáhla a –

Křivuše se zahihňala a připlácla na monolit svou dlaň jako první. Oči se jí rázem protočily v sloup a celá ztuhla.

Neposlucha spadla brada. Obě přestaly dýchat.

Nebo možná celý svět přestal dýchat. A ztichl.

Jediné, co Neposlucha cítila, byl dunivý tlukot vlastního srdce. Strnule zírala do sestřiných nevidoucích očí.

Zaburácel hrom a do monolitu udeřil blesk.

Křivuše se zprudka nadechla, jako by se právě vynořila z hluboké vody, a strhla ruku z monolitu.

Neposlucha se mírně naklonila na stranu a její dlaň se dotkla sluncem vyhřátého kamene. V poslední chvíli, než ji pohltila budoucnost, ještě stihla zahlédnout, jak její sestra padá k zemi – a zaslechnout, jak křičí.

Všude kolem ní se válela mlha.

Ne, neválela se, byla všeobjímající. Ani za podzimních rán, kdy nebylo vidět od chalupy k dřevníku, nepůsobila tak jednoduše, tak mocně a strašidelně.

„Další dítě,“ rozlehl se bělobou přemýšlivý hlas, nutící dívku klesnout na kolena.

Jenže Neposlucha žádná kolena neměla! Nohy, ruce, oči, uši – všechno pryč! Jen chvějivý dech, divoké bušení srdce a trýznivá vzpomínka na trpící sestru.

„Mluv – a skutečnou pravdu mi řekni –, proč ses do kopce šplhala, po cestě nerovné, skaliscích ostrých, přes rány své i bližních tvých, bys úradkům starších navzdor po mně se tázala?“

„Není to zakázáno!“ odsekla vzdorně. „Po mně se tázala! Mudrc! Dech se jí zadrhl, svá slova už však nemohla vzít zpět.

„Ach!“ Mudrc se pobaveně rozesmál. „Sestry... nedočkavé! Povědej, dítě, když v dálavách se octneš, kam povedou tvé šlépěje?“

Dívka se nad jeho podivnou otázkou zamyslela. Kde byla nejdál? Na kraji hustého lesa, za poli a pastvinami, na půl cesty k druhé vesnici. „Domů, cestu přece znám,“ odvětila.

„Bosá-li budeš a kol nic než kamení ostré?“

Tatínek jí jednou ukázal, jak sloupat kůru ze stromů, aby jí zůstaly co největší kusy. Jistě by si, s motouzkem, který nosila v kapsáři, dokázala vyrobit dočasné boty...

„K úrazu přijdeš-li?“ tázal se Mudrc zaujatě.

Nesčetněkrát viděla kořenářku, jak váže k rukám či nohám prkýnka, klacky, když nic jiného nebylo, aby je zpevnila, než se uzdraví – nebo než zraněného odvezou do města k léčiteli, když byl úraz velký. Taky by to zvládla.

„A temná noc když zahálí tvou cestu?“

„Přece umím použít křesadlo!“ prohlásila dotčeně. A spěšně dodala: „Ó, Moudrý!“

Mudrcův hlas, když znovu promluvil, se kolem ní rozlehl s ozvěnou a Neposlucha se ještě nikdy necítila tak maličká. „Dítě, dítě. Nerozumné jest za osudem hnát se, než řádné získáš jmé-

no – leč zapovězeno to není. Běž si pro budoucnost, jež čeká na tě – umíš-li ji získat.“

Roztříštila se na tisíc kousíčků – každá její částěčka tančila po jiné pěšince a na všech z nich foukal vítr tak prudký, že je smetl – všechny až na jedinou. Zářila jasně jako slunce na nebi, její jas byl ale studeně stříbřitý. Volal ji, táhl a utíkal stále vpřed. Ty zbylé kousky se za ním rozlétly, až se na chvíli zdálo, že ho utopí. Nepa však střípek i ve vánici, kterou tvořily, nemohla přehlédnout.

Natáhla po něm ruku – už zase měla ruce! Zašimral ji na konečcích prstů, obtočil se kolem její dlaně – a ulétl!

Rozběhla se – už zase měla nohy! Druhou rukou rozháněla částěčky, které se obracely proti ní a bodaly ji, jako by ji chtěly zastavit, odradit. Nenechala se. Nenechala se!

Sevřela kolem zářícího střípku prsty. Cukal se, kousal, štípal. Křičela bolestí. Střepina začala mohutnět, kynout jako těsto, a proklouzávala jí mezi prsty. Pokusila se ji zachytit druhou rukou – bolest se rozšířila jako oheň.

Když jí stříbřitá hmota zcela pokryla ruce, ostatní střípky se do ní vsákly, a když v ní zmizel poslední, prosmýkla se jí mezi hořícími prsty a vlétla jí do očí.

Neposlucha zalapala po dechu. Před očima jí vyvstala známá krajina. Bylo na ní ale cosi zvláštního.

Uši jí zaplnil bolestný pláč. Stočila k němu pohled. Křivuše se svíjela na zemi, na rukou i nohou rudé linky zjevně pulzující bolestí. Hloupá klečel vedle ní.

Neposlucha otevřela ústa, ale místo slov z nich vyšel výkřik, když její ruce i oči znovu pohltil oheň. Tak jí to alespoň připadalo.

„Nepo!“ vyjekl chlapec. „Co je tobě?!“

Bude z ní mistr řemesel – jednoho dne –, to s ní bylo. Vždycky se ráda točila kolem tatínka, když pracoval v dílně, dávalo to smysl, se vším všudy. Hloupovi to ale nedokázala říci dříve, než agónie pominula.

Křivušě už seděla vedle ní a užasle pozorovala modrobíle se třpytící linky, jež jí po rukou běžely až ke krku, odtud na jedné straně mizely pod šaty a na druhé se šplhaly na tvář, kde se uprostřed jejího čela setkaly. Třpytily se jí i na nohou, ale nejvíce třpytu vycházelo z jejích dlaní, kde se převaloval ve dvou loužičkách. Na tvářích jí zasychaly slzy a oči měla stále zarudlé od pláče.

„Tohle asi před nikým neutajíme,“ povzdechla si Neposlucha ochraptěle.

„Ty máš co říkat!“ zasmála se Křivušě. I její hlas zněl, jako by byla nachlazená.

Její sestra se rychle prohlédla, ale nenašla na sobě nic neobvyklého. Prsty na rukou jí stále mravenčily, ale vypadaly normálně, snad jen trošičku delší a tenčí.

„Máš stříbrný oči!“ vyprskl Hloupá.

Zvedla k němu pohled. Míval vždycky pihy pod očima? „Oh...“

Nemohla se zbavit pocitu, že svět je náhle plnější. Viděla každou barvu sytěji, každé stéblo trávy ostřeji, každou pihu a každou jiskřičku na sestřině paži. „Ale co jsou zač tyhle?“

„Budu léčitelka!“ zvolala Křivušě radostně. „Koukej!“

Přiložila ruku na jednu z Hloupových oděrek, a když ji odtáhla, ranka byla pryč.

Obě na chlapce upřely pohled. Křivušě kývla hlavou k monolitu.

„Ani mě nehne! Zůstanu tady a budu mít vlastní dům a pole a krávy! A kozu,“ dodal vzpurně.

Snítka záporníku

Alžběta Roztočilová

„Kam chceš jít?“ zeptal se s unaveným povzdechem velitel stráže.

A můžu jít s tebou?

Alindra pokrčila rameny.

„Chceš, abych věřil, žeš ukradla prastaré transportní kouzlo bez jakéhokoli plánu?“ zamračil se na ni, a když se začala nadechovat, rychle ji zarazil. „Jistě, jistě, jako členka Stolce vysoké magie si můžeš listovat, jakými kouzly chceš, ale tohle bylo za sedmi dveřmi, zapečetěné a prakticky s velikým nápisem Nebrat na obálce. Ušetři mě technikálií. Je ti skoro třicet, takové klukoviny už máš přece za sebou.“

Alindra se znovu nadechla k technické poznámce, když však viděla velitelův útrpný pohled, slitovala se nad ním. „Dobrodružství,“ pronesla entuziasticky. „Máš pravdu, je mi skoro třicet, vyšplhala jsem se na Stolec vysoké magie, otec mi lemuje chodby nápadníky a těší se na vnoučata, zatímco matka si v kalendáři nenápadně značí příznivé dny pro svatbu... a já s tím v zásadě nemám problém, ale když tě doma čeká kolíbka a uplakaná tvářička, těžko se můžeš vydat na výpravu do Trhavých hor nebo se projet po Mizejících řekách. Zmizet na neurčitou dobu je zkrátka nezodpovědné.“

Velitel stráže vykulil oči. Její nadšení ho skoro zbavilo masky přísnosti. „Chceš se vypravit –“

„Ne. Nebo možná ano. Dobrodružství, Tuli, dobrodružství,“ rozesmála se mladá žena. „Ptáš se mě, kam se chci vydat, ale jsou přece jiná, podobně precizní kouzla...“

Téměř viděla, jak se velitel stráže v hlavě probírá katalogem transportních kouzel. Jenže než se stačil prolistovat k odpovědi, zvenku k nim dolehla ohromující rána a místnost se otřásla. Vrhli se k oknům na protilehlých stranách místnosti a jali se pátrat, odkud výbuch vyšel.

„Budova experimentální magie to není!“ hlásila Alindra překvapeně.

„Ne, je to z křídla Ústavu stabilních lektvarů,“ souhlasil Tulus chmurně a odvrátil se od okna.

Zatímco se spěšně navlékal do ochranného obleku, Alindra se přesunula k jeho oknu a vyhlédla na oblaka fialového dýmu, která z budovy stoupala. „Páni, co ti tam vyváděli?“

„Slib mi, že se odsud ani nehneš, dokud se nevrátím!“

„Hm, myslím, že to neudělám,“ potřásla hlavou.

„Skvělé, díky,“ zamumlal, zapínaje si poslední přezku a v duchu listuje jiným katalogem, tím s kouzly protektivními. Význam jejich slov k němu doputoval až o pár vteřin později. „Lin!“

Usmála se na něj a z očí jí koukala čertovina. Otevřela dveře a gestem ho vybídla k odchodu. „Pospěšte, pane veliteli, práce čeká.“

Po návratu z místa činu skutečně našel svou kancelář temně prázdnou. Alindra vždy zářila jako slunce. Možná by se jí měl konečně zeptat...

S povzdechem se sesunul za pracovní stůl a jal se studovat snímky a výpovědi svědků. Po víkendu se bude muset sejít s vedením a předložit zprávu o postupu vyšetřování, ne-li o jeho závěru. Magické nehody představovaly bolehav, který nepřál nikomu; výhodou jeho pozice však bylo, že už protokoly nemusel psát, stačilo je pročitat a shrnovat do závěrečných zpráv.

Podle prvních zjištění se zdálo, že na vině bylo ignorování základního pravidla Vždy konzultuj orákulum. Co na tom, že se před ním skvěla zárná jednička, že stálo na začátku *každé* knihy kouzel a že jej nutili recitovat studenty na začátku každé hodiny celý první semestr. Páni akademici přece vždycky věděli všechno nejlíp, takže když jednou nekonzultovali, nic se přece nedělo.

Nic, kromě toho, že když profesor etického zlatodějnictví předváděl studentům protilék na Midasovu kletbu, která příliš horlivé zlatodějce často postihovala, nepozastavil se nad tím, že výpary mají sytě růžovou barvu, namísto obvyklé šmolkové. Ještě že se alespoň řídil druhým pravidlem Nikdy nezkoušej na živých, cos neozkoušel na první věci vpravo. Tou byl zezlátlý tyglík – inu... neodzlátl, stal se z něj tygrík.

Nic, kromě toho, že hostující profesorka přednášející o výhodách a nevýhodách užívání magických bylin, ujištěna o naprosté bezpečnosti ledničky uchovávající tyto byliny, požila před zraky studentů kořen božské móly a jejím účinkům se nestačila divit ani ona, ani studenti, kteří si pro jednu draky nemuseli pouze představovat. Její asistent se před asistovanou davovou halucinací pokusil zachránit skokem z okna učebny a před vážným úrazem ho zachránil jen oživlý plot pod okny.

Nic, kromě toho, že když profesorka aplikované mytologie a její studenti zahlédli pobíhat po trávníku tygra a draka, odvěké to rivaly, podlehl nejprve hromadnému nadšení a posléze hromadné panice. Vzduch se zaplnil rozčileně vyřčenými kouzly, která se špatně snesla s již i tak vyhrocenými narušenými magickými fenomény, a ze všech tří probíhajících kurzů se bryskně staly dys-kurzy.

K výbuchu došlo záhy. Pracovní teorie zněla: profesor zlatodějnictví, vyveden z míry a míru zřejmě ani neznaje, pokusil se

zpacifikovat neposlušný lektvar celou lahvičkou neutralizátoru... který za daných okolností zafungoval jako katalyzátor. Záporník zapomenut.

Za studentských let se Tulus nejednou sešel s přáteli a experimentovali s kouzly i lektvary a... na záporník nikdy nezapomněli. Alindra by je nenechala.

Tulus se začel do zprávy hlavní lékařky, ale skoro ji nevnímal. Záporník. Nenápadná, leč snad nejmagičtější ze všech magických bylin. Stačila jí špetka a všechny nežádoucí vlivy jako by nebyly. Spolehlivější než neutralizátor, použitelná nejen v lektvarech, ale i v kouzlech. Záporník...

Alindra by na záporník nezapomněla.

Potrásal hlavou, ale Alindřin úsměv ho vytrhl ze soustředění stejně jistě, jako mu už roky bránil v usínání.

Alindra by na záporník nezapomněla.

Že ne?

Zvon na hodinové věži začal odbíjet čtvrtou. Tulus měl mít padla. Možná by ale měl zprávu dočíst...

Alindra by na záporník nezapomněla, že ne?

Ale kdoví, kam se vydávala. Ještě stále nenalistoval tu správnou stránku ve svém vnitřním katalogu, ale Alindra si to kouzlo nevybrala náho-

Byl na nohou dřív, než dozněl třetí úder. Dveře za ním zapadly, ještě než se rozezněl čtvrtý.

Tulus si nemyslel, že má nějaké speciální schopnosti, ale kdyby si přece jen musel jednu vybrat, bylo by to nalézání Alindry ve dne v noci. Znal všechna její oblíbená zákoutí. Neomylně zamířil do čtvrtého patra. Okna věžičky nebyla prosklená a foukalo tam jako blázen, ale skoro nikdo o ní nevěděl.

Místnůstka byla prázdná. Jen proti moři se cosi třepotavě blyštělo. Natáhl ruku a –

„Hej! Tohle je moje kapesní dimenze! Není slušné vstupovat bez pozvání!“ ohradila se Alindra, aniž by zvedla hlavu od svých poznámek. Vlastně, zvedla ji, ale jen proto, aby si překontrolovala čáry na zemi a něco na divoce vířícím portálu visícím ve vzduchu za ní.

Tulius pokorně sklonil hlavu. „Promiň...“

„No co už s tebou,“ povzdechla si.

„Pořád jsem přemýšlel, čím se tohle kouzlo liší od jiných transportních kouzel. A pak se jim povedl ten výbuch – neuvěřitelná souhra náhod, mimochodem,“ podotkl Tulius, rozhlížeje se po dimenzi. Byla docela malá. Kromě magického šišoidu na zemi a portálu v ní hnízilo jen několik dřevěných beden, nepochybně se zásobami. Byla v ní zima.

„Nemám s tím nic společného,“ ohradila se Alindra.

Velitel stráže pozdvihl ruce. „Já vím. Ale pomohlo mi to pochopit, proč mi nechceš říct, kam se chystáš a proč to muselo být tohle kouzlo... Má v sobě náhodnostní složku!“

Mágyně se rozzářila jako sluníčko. „Volitelnou!“ pozdvihla prst. „Chci se přece vrátit sem.“

„To jsem rád,“ usmál se a zkoumavě přehlédł její šišoid.

Alindra zaklapla svůj zápisník a upřela na Tulia vyzývavý pohled. „Podej mi drcený řebříček, prosím tě, je v té horní bedně.“

Pan velitel stráže zaváhal. Jenže... už měl po práci a už se rozhodl. Když nahlédł do bedny, pohled mu padł na svazeček jiné sušené byliny.

Podal Alindře dózičku a vzal snítku do ruky.

„Erupce na Slunci, magnetická bouře, rezonance a tak. Profesor zlatodějnictví zapomněł zkontrolovat podmínky, přestože mu orákulum včera řeklo, že budou nevyzpytatelné, a nepřidal do lektvaru

záporník, aby se to vykrátilo a... no, to byl začátek toho všeho. Zbytek se ještě vyšetřuje..." oznámil, aby zahnal nervozitu.

„Oh!“ Alindra posypala šišoid řebříčkem a dózičku si uložila do mošničky na opasku. Vykročila k portálu.

Tulius k ní natáhl ruku se záporníkem a vyhrknul: „Když půjdu s tebou, *vezmeš si mě?*“

Alindra se překvapeně otočila a automaticky od něj bylinku převzala.

Tulius zamrkal.

Mágyňě se zasmála a přičichla si k záporníku. A zasunula si ho do vlasů.

Tulius sklopil pohled k šišoidu. Když zamhouřil oči, konečně si všiml, že se křídové čáry trpytily stříbřitou barvou záporníku v akci. Samozřejmě že Alindra na záporník nezapomněla!

„Ani jsi mě nepozval na večeři!“ potřásla hlavou pobaveně.

Velitel stráže mimo službu nezmínil všechny ty večere, které sdíleli a mnohé z nichž nejenže financoval, ale také připravil, a místo toho jí oplatil drzý úsměv. „Vezmu tě na večeři na druhé straně,“ kývl hlavou k portálu.

Alindra cítila, jak jí do tváří stoupá horkost, a nehodlala riskovat, že si toho Tulius v příšeří kapesní dimenze všimne. „Co když tam nebude restaurace?“

Tulius pozdvihl obočí. „To by mě snad mělo zastavit?“

Alindřin úsměv povýšil svou září na úroveň supernovy. Neřekla už ani slovo, jen kývla hlavou směrem k portálu a zacouvala do něj.

Tulius nezaváhal.

III

VESMÍRNÉ HLUBINY

Nikdy nevíš

Jan Pěkný

Tahle posádka Zvědavce byla opravdu ostrřílená. Těch nalétaných světelných let, těch prožitých vesmírných bouří. Byli skoro všude – no, to se asi o vesmíru říct nedá. Díky nim měla Země pár nově kolonizovaných planet. Kolik toho viděli. Ale tohle...

„Řeknu vám, kapitáne, že takhle pustý kus vesmíru jsem ještě neviděl. Nikde nic. V dohledu jen černo, prázdno, a když už na něco narazíme, je to jen obrovský šedý balvan bez atmosféry. Děs. Proč nás poslali zrovna sem?“

„To je jednoduché, Tome. Ještě jsme tu nebyli.“

„Hmm. Asi vím proč.“

„A taky jsme nejlepší. Zatím jsme všude něco objevili. Ale máte pravdu, tady je to fakt hrozný. Už se těším, až odsud zmizíme.“

* * *

To na planetě Navlab, sužované výpady jejich sousedů, měli jiné starosti.

„Adnafe, podívej. Senzory zachytily nové těleso poblíž naší oběžné dráhy.“

„Co to může být, Leraku? Treč? Vypadá to jako jejich loď. Ale je nějaká divná. Ta barva. A je menší.“

„Možná nějaká nová technologie. Nebo lest. Co s tím?“

„Už jsem poslal zprávu Nejvyšším. Další invazi si nemůžeme dovolit. Máme vypustit nouzové maskování.“

„Rozumím. Ale je to zvláštní. Jsou blízko a vypadá to, jako by nás neviděli. Letí dál. Přitom trvalé maskování ještě pořád nefunguje. No, jistota je jistota. U Trečů nikdy nevíš. Vypouštím maskování.“

* * *

Z průduchů planety Navlab začala do její atmosféry proudit mračená plynů, barviv, fosforeskujících látek...

Začaly se dít věci. Exploze barev, záblesky světél, švestkově fialová, pampeliškově žlutá, jásavě červená, trávově zelená a další a další. Všechno se prolíná a neustále mění, třpytí a září. Uprostřed tmy se zjevila úchvatná obrovská discokoule.

* * *

„Sakra Tome! Vidíte taky to, co já?“

„Vidím, kapitáne. Co to má znamenat? Přeci jsme tohle nemohli přehlédnout?“

„To opravdu ne. Před chvílí tam ještě nic nebylo. Napadají mě dvě možnosti. Nějaká náhlá katastrofa, exploze. Ale to se mi nezdá. Přístroje by snad musely zaznamenat nějakou aktivitu, zvýšení teploty a tak. Ale nic.“

„A ta druhá?“

„Pokus o navázání komunikace.“

„Cože?“

„Tome, uvažujte. Jste někde na ostrově. Kolem nic, jen moře. Nemusíte umírat, máte se dobře, jen jste sám. A vtom uvidíte loď. Co uděláte? Rozděláte oheň, vystřelíte světlici, vyvěsíte barevný hadr, budete skákat a hulákat jak šílenec. Cokoliv, jen aby si vás všimli.“

„Možná bych se bál, aby mě pak neodkrouhli a nezabrali můj krásnej ostrov.“

„To máte pravdu. Ale na to je naše loď dost malá.“

„Pak je tu ještě jedna možnost, kapitáne. Co když chtějí přilákat žrádlo? Jako masožravá kytka.“

„Snad i na to jsme dost malí,“ zasmál se kapitán. „Hele, jak se jmenuje naše loď?“

„Hmm, Zvědavec. Takže to chcete zkusit?“

„Chci, Tome. Koneckonců jsme průzkumníci, ne? A něco už jsme spolu prozkoumali. Takže změnit kurz a informovat zbytek posádky!“

* * *

„U Maharbaa! Adnafe, změnilo to kurz a míří to k nám! Co to má znamenat? Jako by se to chystalo vstoupit do atmosféry!“

„To by mohla být katastrofa, Leraku. Zvýšit koncentrace všech látek!“

* * *

Zvědavec se vnořil do atmosféry. Jako kdyby prolétal pytlíkem roztekklých bonbónů přeměněných na plyn. Barvy se neustále přelávaly a míchaly, jak jimi loď prolétala. Na jejím povrchu blýskaly tisíce jisker.

„Kapitáne, podívejte. Z analýzy prostředí vyplývá, že přes všechn ten blázinec je atmosféra příznivá. Žádné nebezpečné látky. Ani ty výboje nejsou nebezpečné. V podstatě jsou chladné. To jsem teda ještě neviděl.“

„Podle počítače bysme měli za půl hodiny dorazit k povrchu. Jsem dost zvědavý, jak bude vypadat. Měl by tam být pás s nějakou normální viditelností.“

* * *

„Leraku, pořád pokračují směrem k povrchu. Zdá se, že jim ochranná atmosféra vůbec nevádí. Podle pokynů Nejvyšších musíme spustit druhý stupeň. Úprava povrchu. Všichni do podzemí. Okamžitě!“

„Rozumím. Spouštím druhý stupeň!“

* * *

Zvědavec se vynořil z pestrobarevných par. Konečně normální ovzduší. To, co posádka spatřila z oken, připomínalo zámeckou zahradu po požití LSD. Návštěvu obří cukrárny. Barvy, barvy a zase barvy. Duhová vlnící se tráva, přerostlá lízátká, která už někdo olízal. Travou se vinul bublající proud malinovité tekutiny. Čertví odkud sem pronikalo namodralé světlo. Stříbřitá vesmírná loď tvaru příšlápnutého doutníku, s řadou oken a několika bílými, červenými a modrými světly, tu působila skoro nudně. Dosedla do trávy. V boku se nehlučně otevřely dveře a objevilo se osm členů posádky v modrých skafandrech.

„Kapitáne, to je snad sen. Nějak tomu nemůžu uvěřit. Je to absolutně bizarní, ale přitom to všechno působí tak přátelsky.“

„Úplně vám rozumím, Tome. Nicméně ať se zatím nikdo nevzdaluje od lodi. Počkat na definitivní výsledky detailní analýzy prostředí.“

* * *

„Vidíš to, Adnafe? Ono se jim to snad líbí. Procházejí se tu, rozvalují. Oni snad požívají tu toxickou břечku, co jsme vypustili.“

„Nechápu to. Co to vůbec je za tvory, Leraku? Naštěstí to nejsou Treči. Ale základní stavba těla je podobná. Co s nimi? Zlikvidovat, nebo se pokusit o komunikaci?“

„Jakápak komunikace? Venku jsou teď pro nás silně nepřátelské podmínky. Nejvyšší se obávají té podobnosti s Treči. Rozkaz zní: zlikvidovat. Vypustit Nekarka.“

* * *

„Kapitáne, už jsme tu víc než čtyřadvacet hodin. Je to tu nádherné, krása, pohoda, ta úžasná červená ,voda'. Ale žádný život. To je zvláštní, ne?“

„Taky mi to vrtá hlavou. Jak to, že...“

Svou myšlenku kapitán nedokončil. Přerušilo ho náhlé volání.

„Kapitáne! Kapitáne! Táhle se něco pohybuje! Rychle se to blíží!“

„Asi jsme to přivolali, Tome. Připravit zbraně! Ale nestřílet bez rozkazu!“

Duhová tráva se rozevřela. Vyskočilo z ní mohutné tělo, porostlé hnědobílou srstí. Tom se rozchechtal na celé kolo.

„Cha cha cha! Kapitáne, já se snad pomínu! To není možný. To já znám. To je Fík!“

„Cože?? Jaký fík?“

„Takový starý dětský příběh. U nás se to dědí z generace na generaci. Obrovský pes, co mluví a je to hrozný dobrák. To je přesně on!“

„Co to melete? Zbláznil jste se? Stůjte!“

„Nebojte se, kapitáne! Věřte mi, takhle přece nemůže vypadat krvelačná bestie!“

„Tome! Okamžitě se vraťte!!“

* * *

„To je konec. Nekark selhal. Podívej se na to, vždyť on si s nimi hraje! Nic nechápu. Zbývá jen poslední možnost. Uvolnit do ovzduší dionibanak.“

„Ale to znamená nejmíň deset mikrocyklů v úkrytech, než se všechno rozptýlí.“

„Příkaz je jednoznačný. Za pár chvil by mělo být po všem. Teoreticky.“

„A co Nekark?“

„Ať ho vezme Treč! Je to jen likvidátor! Navíc momentálně absolutně neúčinný. Nějakou šanci má, malou. Dost řečí, začínáme.“

* * *

Pod povrchem planety vládlo zděšení. Uběhl už celý jeden mikrocyklus. A nic. No, nic... Na povrchu naopak panovala ta nejlepší nálada. Cizinci se bavili. Žertovali, smáli se, až se za břicha popadali, potáceli se, svíjeli se smíchy, řehtali se na celé kolo. Jen bezvládné bílo-hnědé tělo v trávě působilo nějak nepatříčně. Co s tím? Na to už se nedalo dívat.

* * *

„Odlétají! Ó Nejvyšší, podívejte! Odlétají!!“

* * *

„Uf. Co to bylo, kapitáne? Ještě že jsme se dostali zpátky do lodi. A přitom to bylo tak úžasné. Já bych se snad uchechtal k smrti. Tak mě bolí břicho. Co jste nám to vůbec dal?“

„Depresiva, Tome.“

„Cože??“

„Depresiva, prášky na prohloubení deprese. Máte pravdu, asi bysme se uchechtali k smrti. Bylo to všechno tak zábavné. Ale pak posel ten váš pes, nebo co to bylo. A všichni se jen smáli a smáli. A mně najednou došlo – tohle přeci není normální. Dopotácel jsem se do lodi a tady si vzpomněl na ty prášky.“

„Už si vzpomínám. Jak jsme si při startu klepali na čelo. Roky zavření v konzervě, kolem jen tma a prázdno. A nějaký blb nám s sebou dá prášky na prohloubení deprese.“

„Pitomost, co? A nejspíš nám zachránily život. Nikdy nevíte.“

* * *

„To byl skoro zázrak, co Adnafe? Už jsem nevěřil, že se něco stane. Stejně bych rád věděl, co to bylo za tvory.“

„Podívej. Tohle přišlo z databáze, Leraku. Planeta Htrae. Je dost daleko. Naše loď tam byla před jedním velkým oběhem a neúspěšně se pokusila o kontakt. Tady ten snímek. Jejich planeta.“

„Hmm, samá modrá, bílá, zelená... Tak to se nedivím. Oni nás snad vážně neviděli. A tím naším maskováním jsme je přilákali.“

„A tenhle.“

„Tohle? To přeci nejsou oni. Vypadají jak Nekark na zadních.“

„Chacha. Ale podívej se pořádně, Leraku.“

„Treč! Tady jim jsou dost podobní.“

„Ano. Musí s nimi být nějak příbuzní. Nemají jejich schopnosti, ale mají výkonný mozek, rychlý. Za dobu našeho velkého oběhu

dokázali vyvinout technologii, která jim umožnila k nám proniknout. Jejich vývoj je překotný, nezpomalí. Planeta neustále rotuje, obíhá. Šílené.“

„Ale jak se na ně připravit, jestli se vrátí? Ta rychlost, změny. Můžou být nebezpeční.“

„Můžou. Možná vyvinou nečekané technologie. Možná jejich planeta přestane existovat, než se ta loď vrátí domů.“

Adnaf pokrčil rameny.

Bzzz

Jana Pavloušková

Na začátek jedno upozornění, děcka. Víím, že nemáte v hlavě nastřelenej překladač z hmyzáčtiny. Mně ho taky dali až při selekci ve dvanácti, když zjistili, že nejsem úplnej blbec. Čímž se nechci nikoho dotknout, jo? Ale i kdybyste ho měli, stejně byste v něm neměli vědeckej balíček, tak vám budu překládat pojmy, který jste nikdy nemohli slyšet. Kdybych se zapomněl, zvedněte ruku a zeptejte se.

Kde začít? Tím, že na naší planetě vládnou hmyzáci větší a chytřejší než my? No, toho si nejde nevšimnout. Že jsme dobrý tak akorát na práci, protože lidská ruka drží lopatu líp než švábí noha? Asi byste chtěli vědět, proč to tak je.

Nemám tušení. Možná se to dřív vědělo, ale pak se to zapomnělo. Nebo to tak bylo odjakživa, jak tvrdí těch pár povolenějších knih.

Jistý je, že vy jste ušetřený toho nejhoršího. Nikdy jste třeba neviděli chovnou kolonii a já vám o ní ani vyprávět nebudu. Sám jsem byl šťastnej jak blecha, když mě v patnácti odvedli od matky a dvanácti mladších sourozenců a poslali pracovat do lesa.

I když dlouho jsem se neradoval. Bydleli jsme v takovejch dlouhejch barácích se skoro nekonečnou řadou paland. Koukal jsem na to jak čerstvě vylíhlej motýl, protože zatím největší domy jsem viděl v kolonii a tam se nás do jednoho vešlo něco málo přes dvacet? Zkrátka dvě rodiny.

Ale jinak to bylo dost podobný, přes den se dřelo a v noci fňukalo do polštáře. Jen teda páření jsem tam slýchal o dost míň, přece jen nepatřilo k žádnýmu účelu tohohle místa. Ne že by se na mě pár

chlapů nedívalo stejně jako chovný borci na moji mámu, ale na rozdíl od ní mě nikdo neobtěh. Mý spolupracanti mě totiž vzali mezi sebe a chránili mě. A ani mi nekradli jídlo, tak jsem je bral jako kámoše.

Pak z nich teda vypadlo, že to dělali hlavně proto, abych se jim nemstil a nepřekládal blbě. Takovou mi totiž hmyzáci určili práci. Jako jeden z mála jsem jim rozuměl, takže jsem měl dřevorubecký čtětě pěti namakanejch chlapů dokonce velet. Bezva. Já, kterej jsem v životě nebyl v lese.

Hned zkraje mi důrazně vysvětlili, že jsem dobrej leda jako hlásnej trouba. K pile mě nepustili, osekával jsem větve a tahal je na hromadu. Prej bych jim jinak kazil výkonnost.

Co na tom, řekli byste si. Jenže plnění plánu bylo životně důležité. Názorně nám to chrobáci předvedli na konci tejdne, když se vyhodnocovala práce.

Vyrovnali nás na seřadišti a jeden střevlík šel kolem řady a na každýho z nás se upřeně podíval. Chlapi kolem se třásli, ale snažili se stát co nejpevněj. Jeden, takovej bledej a strašně vyhublej, to ale nezvládl. Zapotácel se. A střevlík ho hned popad kusadlami za rameno a táhnul pryč.

„Ne! Jen mě nechte odpočinout!“ řval.

Jako by to bylo něco platný, hmyzáci nám nerozuměj. Proč by se taky snažili, když jsme pro ně jen havěť.

Pak se ale chlápek začal vzpírat trochu víc, a tak mu střevlík ukousnul hlavu. Jo, prostě kmitnul kusadlami a bylo.

* * *

Asi nemusím říkat, že jsme od té chvíle makali o dost víc. Kmital jsem s větve, poutal stromy, sotva dopadly na zem, prostě jsem se fakt snažil. Až moc.

Jednou jsem přiskočil ke kmeni, ale nevším jsem si, že nade mnou visí urvaná větev. Spadla na mě, přímo na hlavu.

Nejdřív se mi zablesklo před očima a pak jsem se propad do tmy. Ale postupně, jako když je v noci tma jako v pytli a oči si postupně zvyknou, začaly tou tmou probleskovat světýlka. Rudý. Všude okolo mě tancovaly rudý tečky a spojovaly se do provazců. Ale pak tam byly i zelený na mechu a stříbrný na sekeře. Jedno modrý vlákno kmitlo kolem mé tváře.

V tu ránu mi dal někdo facku a já otevřel oči.

„Seš v pohodě?“ skláněli se nade mnou ostatní.

Zved jsem se na všechny čtyři, potrás bolavou hlavou a nevěděl, co odpovédět.

* * *

Na nástupu jsem se sotva držel na nohou. Chlapi mě podpírali, ale stejně jsem musel vypadat na hcípnutí. Zvlášť když se blížil střevlík. Radši jsem zavřel oči. A uviděl, jak se blíží stříbrná silueta brouka, ze který vystřelovaly stejnobarevný vlákna a propátrávaly jednoho chlapa po druhym. Jako ne že by do nich píchaly a štouraly, ale jako by je hladily kousek nad kůží. Když jsem se na to pořádně podíval, moh jsem rozeznat takovou slabou záři kolem každýho kontrolovanýho. Ale dost chabou oproti tý, co měl střevlík. Když byl u vedlejšího chlapa, jedno jeho vlákno jsem chytnul.

Zaplavila mě síla. Jako že mi bylo najednou mnohem líp. Skvěle.

A střevlík mě tehdy neodtáh.

Ani při dalším nástupu, kdy jsem se zase dobil.

Ani při těch dalších, kdy se během zimy obměnila půlka osazenstva.

* * *

A pak přišel i jinej brouk. S rovnejma krovkama, tesařík. Procházel se střevlíkem kolem naší řady a čuměl na nás. Jako vždycky jsem zavřel oči. Měl zlatý vlákna, který litaly kolem celý řady. Ne jen blízko u těla. V duchu jsem se zasmál jeho hlouposti a po jednom hrábnul...

Probral jsem se na studeným plechovým stole v nějaký pracovně. Byl jsem nahej a nemoh jsem se ani pohnout. Ne že bych měl pouta, ale byl jsem tak zesláblej, že každá moje ruka pocitově vážila víc než metrák. Na stěnách visely nepříjemně detailní nákresy vnitřku lidskejch těl. Víc jsem nezahlídl.

Po chvílce se přištrachal tesařík. Tlačil před sebou vozejk s drnčivejma kolečkama a poskakujícma nástrojema. Všechny ostrý a špičatý. Při pohledu na ně jsem se málem poblil.

„To, co jsi tam udělal, je u tvého druhu velmi neobvyklé,“ potrásl tykadly. „Zabývám se výzkumem vašich vyšších nervových schopností, ale toto jsem ještě neviděl. Chci, abys to zopakoval.“

Jenže to bych se musel pohnout. Přivřel jsem oči. Jeho siločáry byly zlatý jako na seřadišti, jen tentokrát je měl omotaný těsně kolem těla. Nedosažitelný. Stůl byl tmavej, zářilo jedině pár nástrojů na vozejku.

„Takže? Čekám. Nerad bych zjistil příčinu tvé anomálie až při pitvě.“

Než jsem se probudil, tak mi musel tesařík nahrát ten vědeckej balíček, protože jsem to slovo sice slyšel poprvý, ale rozuměl jsem mu úplně přesně. Pitva je takový vykuchání, jen vědeckym způsobem.

Takže jsem s jeho nelibostí moh jenom souhlasit a o to víc hypnotizoval vozejk. Nejvíc, s rudym nádechem, zářila pilka. Nůž svítil stříbrně, ale mnohem slaběj. Jenže i tyhle zdroje byly moc daleko, musel bych mít tykadla, abych tam dosáhl.

Brouk nespokojeně zachvěl makadly a přistoupil i s vozejkem ke stolu. Na nic jsem nečekal, sebral všechny síly a hmát po pilce. Projela mnou prudká bolest a já jsem v křečích spadl ze stolu. Nemoh jsem ani dechat, jen jsem kňučel a čekal na poslední ránu.

„Takže Energii vidíš,“ řekl tesařík. Přísahal bych, že se zasmál. „Jen jí vůbec nerozumíš. To se spraví.“

Dotknul se mě a poslal do bezvědomí. Byl jsem docela rád.

* * *

Jenže jsem se probral slepej a to už jsem moc rád nebyl. Zvlášť, když jsem měl normálně makat v tesaříkově domácnosti. Čerpat vodu ze studny, tahat dřevo na sáňkách pro vytápění skleníku, kde měl pán kytky na krmení, a tak podobně. Na to jsem zase tak vidět nepotřeboval. Kromě mě tam měl ještě pár služek, který se mi sice smály, ale nakonec mi občas řekly, než jsem do něčeho vrazil.

Většina mé práce ale stejně vězela v tom, že mě profesor-tesařík trénoval. Ukazoval mi, jaká barva Energie co znamená. Že rudá bolí (to už jsem teda pobral), modrá léčí, zelená uklidňuje, zlatá dává radost. A jako když se člověk rozkoukává ve tmě, po pár dnech jsem ji viděl skoro všude. Jako tím svým vnitřním zrakem, ne očima. Ty byly pořád slepý.

Uvědomil jsem si to, když mi jedna z holek schválně postavila do cesty koš s vysázejma mrkvovejma květama, co odnášela od pána. Viděl jsem stříbrný vlákna soustředění kolem její hlavy. I zbytek pánovy zlatý na květech. A viděl jsem rudou barvu na holčině tváři, když jsem jí vlepil facku.

* * *

Další den jsem už viděl skutečně, na opravdický oči, a kupodivu mi připadalo, že je svět nějaký ušmudlanej. Ale stačilo jen zavřít víčka a zase zářil všema barvama Energie.

„Začneme s další fází experimentu,“ sdělil mi brouk a položil přede mě pánvičku. Čuměl jsem jak zjara, ale to už na mě sáhnul a skoro mě vysál. Jako energeticky, že jo. Plác jsem sebou vedle pánvičky, kterou vzápětí nabil mojí vlastní silou.

„Nauč se ovládat čerpání,“ poručil mi. „Vezmi si jen polovinu.“

A tak jsem několik dní ležel na podlaze a sahal jako debil na jednu a tu samou pánev, až jsem měl konečky prstů popálený ze silovýho toku. Pán stál vedle a zase ze mě sílu vysával. Po polovině přišlo malý množství, pak větší. Jen nějaká složka nebo zase všechny kromě jedny...

Holky mi nosily jídlo a odnášely nočník. Brouk se k nim sotva otočil, zajímal jsem ho jen já.

* * *

Až do té doby, kdy jsem to prej zvládnul. Čekal jsem, že mě rozřeže, ale on mě poslal do malýho pokojíku s mříží na okně, kde jsem si měl odpočinout.

Chvilí, protože pak se objevil s jednou holkou za krovkama. Makadlem ji strčil dovnitř a řekl: „Je právě v příhodné fázi. Oplodni ji.“

Překvapením jsem otevřel hubu. Ale hlavně jsem se rychle podíval, jestli mu rozumí i ona. Buď neměla ten vědeckej balíček, nebo jí to vůbec nevadilo, protože ani nehnula brvou.

Brouk chvíli čekal, a když konečně pochopil, že se na ni nevrhnu jako nějaký zvíře, potřásl tykadlami, zamknul a odporoučel se.

Zavládlo trapný ticho.

„Co to máš se mnou udělat?“ zeptala se nakonec. „Zbytku jsem nerozuměla.“

„Ehm... mám ti udělat dítě.“

Zavrtěla hlavou a vyděšeně couvla. Nevim, jak pro ni, ale pro mě to bylo poprvý, nicméně v chovný kolonii člověk podstatě tvoření dětí neuniknul.

„Neboj se, beruško, to nějak zvládnem,“ snažil jsem se ji obejmout.

„Neříkej mi beruško!“ zařvala a odstrčila mě. „V naší kolonii dělal beruška bachaře a byl to ten největší hajzl! To ten za mnou posílal chlapy dřív než... než...“

„Neboj se,“ skočil jsem jí do řeči dřív, než jsem se stihnul dozvědět nějaký detaily, a zavřel oči. Fialový vlákna strachu kolem ní zběsile kmitaly. Sáh jsem po nich a zeslabil je. Tak, až mi padla do náruče. Úplně bezvládná, protože jsem to přehnal. Ženská není pánev.

Pohládl jsem ji po tváři. Byla tak krásná...

* * *

Po měsíci mýho flákání v malý cimře se tesařík objevil s tou samou holkou.

„Napoprvé jsi neuspěl. Vaše plodnost není nikterak zázračná. Zkus to znova.“

Zavřel a já jsem v tu ránu dostal přes hubu, až jsem vzal druhou o zeď.

„Znova?“ zasyčela. „Tak tys to udělal?“

„Přece bys neodporovala pánovi!“ hájil jsem se. Chabě, to uznávám. „A víš... Nebylo to špatný a ty by sis to určitě taky mohla užít... když mi dáš... šanci.“

Vrhla na mě tak ostřej pohled, že by mi jím nejspíš mohla ufk-nout pracovní nástroj.

„Ale budeš se snažit,“ řekla po chvíli k mému překvapení.

Tak jsem se snažil. Zavřel jsem oči a vnímal její energii. Ubíral fialovou a hlídal, aby ani neblikla rudá. Přidával jsem zlatou. Víc a víc. A najednou si mě přitáhla a vybuchla zlatou úplně celá. Do-cela mě to vyděsilo, ale ona se jen zasmála.

„Díky,“ řekla při odchodu.

„Díky,“ řekla i další dny, protože vymyslela, že by se to oplod-ňování mělo zkoušet častejc, a nějak o tom přesvědčila i pána.

A pak se to asi mezi holkama rozkecalo, nebo to pán pojmul ve velkym... No, rozhodně se mi hodilo, že umím čerpat energii z okolí.

* * *

A to je asi všechno k tomu, proč si žijem líp než jiný lidi, děcka.

Teď k naší výuce. Dneska začneme s rozpoznáváním barev Energie. Když ji někdo neuvidí, tak se nebude hroutit, protože pořád ještě má jako můj potomek cenu v chovu, jasný? Třeba to vyjde v další generaci. Pánovi už na to prej vypsali dlouhodobej grant.

Trhlina

Vojtěch Novák

„Bílý Králík se hlásí, Keplere. Trhlina je před námi. Vypouštím sondu.“

Malá kovová družice opustila mateřskou loď. Poháněná tryskami letěla k anomálii, rozedmně časoprostoru, která vědce trápila už téměř rok. Od chvíle, kdy byl tajuplný šrám objeven v mezihvězdné prázdnotě orbity Marsu, se na něj upřely všechny zraky. Nikdo nebyl schopen vysvětlit, jak útvar vznikl a proč zůstává nehnutě stát. Vědci mohli jen teoretizovat, neboť postrádali fakta. Veškerá průzkumná zařízení ztratila se Zemí spojení dříve, než stihla poslat jediný bit informace. Vesmírné agentury se shodly, že k anomálii vyšlou živou posádku.

„Výborně, majore Tomski. Jak probíhá let?“

„Dlouze a osaměle, Keplere. Výhled z okénka se poslední desítky tisíc kilometrů moc nemění.“

Z vysílačky se po přenosové prodlevě ozval souhlasný smích z vesmírné stanice. „Takové je riziko povolání, majore.“

Kdyby jen tohle, pomyslel si major, ale poznámku spolkl a jen se zdvořile zasmál.

„Sonda se blíží k Trhlině. Keplere, zapínám vysílání.“

Trojice obrazovek sdílela, co viděly kamery sondy. Nekonečný černý svět vůkol. Jen vpředu objekt neznámého původu. Trhlina se blížila a major zpomalil sondu. Jenže ta jej neposlouchala. Zrychlovala, jako by si ji anomálie přitahovala.

„Keplere, ztratil jsem nad sondou kontrolu. Neovladatelně se řítí k trhlině.“

Sotva to dořekl, ovládacím panelem projelo světlo. Reproduk-tory se náhle rozeštkaly plechovým skřípěním a obrazovky se rozšuměly šedým zrněním. Družice zmizela.

„Popište situaci, majore Tomski,“ ozvalo se do kakofonie zvuků.

„Sonda narazila do trhliny a zdá se,“ majora nenapadala vhodná slova na dokončení myšlenky, „že do ní spadla. Stroje to jaksi nezvládly. Prošetřím škody.“

Než se major stihl pustit do oprav a řešení problémů se zma-teným vysíláním, skřípění a zrnění ustalo. Avšak úplné ticho nepřišlo.

„Slyšíte tu hudbu, Keplere?“

Kabinu zaplnila melodie. Vzdálená, a přesto povědomá. Odkud přicházela, nevěděl. Než stačil vypátrat její zdroj, utichla. Mlha-vý pocit mu šeptal, odkud si jej zavolala. Major si rozepnul pásy a beztlíže se přesunul k přechodové komoře. Na záda si připnul tryskový batoh, nasadil si helmu a zahákl konec navíjecího lana ke svému opasku a odhodlával se k opuštění lodi.

„Majore, spojení s vámi je slabé. Prosíme, ohlaste se.“

„Opouštím Králíka. Mířím k Trhlině.“ A vykročil do mezihvězd-ného prostoru vstříc neprobádanému.

„Majore, vaše vysílačka je zřejmě rozbitá, použijte záložní.“

Osamělý astronaut plul kosmem. Trysky jej oddalovaly od Země, od domova, který musel opustit. Ale to si nemohl připomínat.

„Hvězdy jsou dnes nádherné, Keplere. Myriády světů plují v ne-konečnu a vyzývají nás k objevům.“

Letěl dál a dál. Jak se vesmírný šrám přibližoval, tak rostl. A majorovy uši opět zaplnila ta neznámá líbezná hudba.

„Majore, vraťte se do lodi. Nepokoušejte se o kontakt. To je roz-kaz. Vraťte se do lodi a nepokoušejte se o kontakt!“

„To je naším úkolem, že? Obětovat bezpečí známého, vrhnout se do zšeřelých hlubin vědění a vnést tam světlo,“ odmlčel se, „i za cenu návratu domů.“

Trhlina byla na dosah. Temné vlny vyplňovaly její prostor. Kroutily se, jako by ho sváděly. Uhranutý jejich pohyby zajel prsty do vlnící se černoty. Přes jeho dlaň se přeléval olejovitě kluzký vesmír jiného světa. Náhle rukou zavadil o cosi tvrdého. Kliku. Major zatlačil. Tekutina obklopující jeho paži zhoustla. Stahovala jej. Instinktivně se snažil vymanit. Zmáčkl tlačítko na opasku a záchranné lano se začalo navíjet. Ucítíl pnutí v pasu, jak jej loď táhla zpět. Ale trhlina se jej nechtěla vzdát a stahovala jej k sobě. Pnutí vystřídala bolest, hrozilo, že ho roztrhnou vedví. Major přijal svůj osud, odpoutal se od háku a nechal se pohltit. Mysl mu netížila bázeň, když byl unášen vstříc neznámému. Myslel jen na svou ženu, již zanechal na Zemi.

Neznámá síla ho táhla skrz černotu neuvěřitelnou rychlostí. Jeho smysly hlásily přetížení a on ztratil vědomí. A pak, stejně náhle, jak ho síla uchopila, tak ho i pustila. Bezvědomý astronaut se chvíli vznášel na místě. Když se probрал, uvědomil si, že klesá. Trysky byly slabé. Snažil se vlastními silami plavat vzhůru, ale jeho vybavení ho tížilo. Sundal si batoh, a co mu kombinéza dovolila, kopal nohama a mával rukama. Stoupal. Temná tekutina se začala rozjasňovat a major, ač na pokraji sil, zrychlil. Jedna ruka prorazila hladinu, pak druhá a hlava následovala. Než se stačil rozkoukat, vypadl.

Neohrabaně přistál na tvrdé zemi. Překulil se na záda. Špatně se mu dýchalo, kontrolka kyslíku hlásila vyčerpání. Astronaut uvězněný ve svém skafandru neměl na výběr. Nadechl se a sejmul si helmu. Když se mu nerozpustil obličej, usoudil, že atmosféra nebude jedovatá, a vydechl si.

Unaveně vstal. Stál na rudé, rozsáhlé, kamenné podlaze s fialovým žíháním. Tu obepínaly dřevěné stěny ze stejného materiálu, které se spojovaly do kupole stropu. Otočil se. Mezi dvěma popraskanými sloupy se vlnila černota, z níž vypadl.

Na okraji jeho zorného pole se cosi mihlo. Major přejel pohledem místnost odspoda vzhůru a vysoko se třepotalo nějaké stvoření. Nejprve jej považoval za havrana, ale dva páry křídel ho vyvedly z omylu. Tvor se snesl níž, usedl na vrchol nevelikého sloupu a pozoroval návštěvníka. Major byl ptákem-neptákem znepokojen a chtěl se dostat ven. Procházel místností a rozhlížel se. Východ neviděl. Jen titěrné průzory ve stěnách. Nerozuměl tomu. Stvoření přece muselo nějak vlétnout dovnitř. Vtom tvor zapěl. Major tu melodii poznal. Z mládí. Jeho budoucí žena vždy zazpívala začátek a on zanotoval konec. Dlouho už příležitost ke zpěvu neměli.

A už mít nebudeme, pomyslel si.

I pod nápořem melancholie si uvědomil, že tvor zpívá jen úvod. Tak zabroukal zbytek. Pták ztichl a zobákem zatukal do sloupu. Major zaslechl vrznutí. Na konci místnosti naproti dvojici sloupů se pomalu rozevíraly velké dveře. Svým pohybem roztrásl celou budovu.

Podlaha se vlnila, stěny praskaly a strop se drolil.

Pták vylétl ven a major těsně uskočil před hroutícím se sloupem. Nemarnil čas a rozeběhl se.

Vyhýbal se padajícím kusům zdí.

Nad východem se chvěl ohromný kus kamene.

Major zrychlil.

Kámen se uvolnil.

Major se odrazil a těsně prolétl ven.

Sotva dopadl, zvedl se a utíkal dál. Za zády slyšel jen dunění.

Když se země přestala třást, zastavil se. Stál na vrcholu hory. Z růžového písku rostly modré rostliny s tyrkysovými květy. Vzhlédl k jasnému nebi. Nad jeho hlavou zářilo zelené slunce. Ptačí průvodce na sebe upozornil krátkým popěvkem. Když mu astronaut odpověděl, pomalu se rozletěl, aby mu jeho chráněnci stačil. Mířili dolů. Major slézal z hory po strmých skalních schodech. Našlapoval opatrně. Po mnoha hodinách potu a dřiny došlápl na rovnou zem.

Hleděl do úzké soutěsky. Než stačil vykročit, po stěnách se se-sypala trocha písku a kamení. Zaslechl funění a bušení. Nemínil čekat, až se setká s bytostí, která vydává takové zvuky, a rozběhl se soutěskou.

Uběhl sotva pár metrů, když před ním přistála ohromná, jako dva muži vysoká chlupatá postava a zatarasila mu cestu. Netvor před ním vypadal jako opice, krátké nohy, dlouhé ruce, téměř lidský obličej. Ale srst měl rudou a kůži fialovou a z čela a brady mu rostly ostré výběžky.

Muž a zvíře se střetli pohledem a zvíře udělalo malý taneček. Muž stál nehnutě na místě a nechápal. Netvor si odrflkl a cvrnkl do malého návštěvníka. Major úder nečekal, svalil se na zem a netvor se škodolibě zasmál. Muž rychle vstal, aby ho zvíře zase povalilo.

S každým upadnutím major couval a couval, až opět stál pod kamennými schody. Zvíře opět zopakovalo svůj taneček. Úkrok vlevo, úkrok vpravo a otočka. Major pohyby znal, tak tančívala jeho dcera.

A on tančívá s ní.

Úkrok vpravo, úkrok vlevo a otočka.

Když zatančil, netvor se zaradoval a vzal majora do náruče. Pak si ho posadil na rameno a vyskočil.

Jedním dlouhým skokem překonal soutěsku a druhým skokem doskočil k malému, žlutému jezírku. Na hladině se vznášel velký modrý list a na něm kolébka. Z ní se ozýval dětský nářek.

Nebyl však jediný. Na druhém břehu brečela žena. Klečela, tváře schované v dlaních, aby svět neviděl její smutek po ztraceném dítěti. Muž tomu zármutku až příliš dobře rozuměl.

„Skoč pro to dítě,“ žádal major po zvířeti. To jen smutně zakroutilo hlavou a postavilo muže na zem.

Major se nerozmýšlel dlouho a vstoupil do neznámých vod. Bez námahy po mělčině došel k listu, vylezl na něj a vytáhl dětátko z kolébky. Když společně vkročili zpět do jezírka, voda začala bublat. Muž zrychlil, ale každý krok byl těžší a těžší. Matka sledovala záchranu svého potomka, vztahovala ruce ke spasiteli.

Už zbýval jen jeden krok.

Neviditelné chapadlo chytlo mužovu nohu.

Major natáhl paže a naklonil se.

Dítě sklouzlo matce do náručí a muž upadl.

Chapadlo zesílilo sevření a stáhlo zachránce do hlubin. Hladina se vzdalovala a tmavla, avšak ze dna zářilo bílé světlo. A on klesal přímo do něj. Cítil jen klid, když v něm zmizel.

V úplně jiném vesmíru ležela žena na lůžku a naříkala bolestí. Rodila. Avšak lékaři se obávali, že dítě nepřežije. Zdravotní přístroje i letité zkušenosti je přesvědčovaly, že špatný konec je nevyhnutelný. Přesto se snažili. Dělalí pro záchranu nového života vše, co bylo v jejich silách. Ale vyhlídky byly zoufalé. Naděje je opouštěla. A pak, v nejtemnější hodině, se sálem rozezněl dětský pláč. K překvapení všech žena na svět přivedla zdravého chlapce. Doktoři to nechápali. Byl to pro ně zázrak, a byli za něj nesmírně vděční.

„Jak se bude jmenovat?“

„Tiberius,“ odpověděla šťastná matka, když hladila svého malého syna po tváři, „po mém otci. Tiberius Tomski.“

Vnitřní moře

Eliška Kvapilová

Nuun

Na začátku bylo jen moje vědomí a vlhké pouto s domovem, vyplňující malý prostor okolo mě. Konejšivý hlas vyprávějící o našem světě. Jeho blízkost... Potřebovala jsem ještě nějaký čas, i když jsem nevěděla, k čemu přesně.

Vystrašil mě hluk. Třaskavý, kvílivý. Hlasy a stíny. Na chvíli jsem stáhla své vědomí do nitra, moc si toho nepamatuji.

Záznam č. 20. Subjekt: XI

Dohlížející pracovník: Dr. Mortimer Jones

Měření vykazují stabilní hodnoty, embryo je beze změny a nehýbe se. Dr. Martinová navrhuje zvýšit teplotu. Vzhledem k nedostatku informací o inbridním prostředí jezurů jsem se rozhodl s tím ještě počkat.

Nuun

Pomalu se probouzím. Vnímám, že jsem v jiném prostředí. Hlasy sem doléhají z dálky, spěchají, jsou unavené, podrážděné. Neko-nejší. Nesdělují. Mám divný pocit, neumím ho popsat. Ale už se krátí čas. Něco mám udělat. Musím ven.

Vesmírná loď Cobe, kapitánův osobní záznam (výňatek)

Jezurská loď se schovávala v mlhovině jako pavouk v díře. Vyrasila nečekaně, ale zatlačili jsme ji palbou do pole asteroidů. Prototypní štíty nám zafungovaly, naopak nepřítel byl zasažen několika menšími úlomky. Protrhly plášť poblíž palivových jednotek. Ven unikla

část atmosféry a reagovala s prachem mlhoviny. Znáám výbuchy ve vakuu, ale tohle se – jak to říci? – zatřpytilo. Jako ohňostroj. Nikdy jsem nic takového neviděl.

Nuun

První, co cítím, je bodnutí. Nic se mě ale nedotýká. Bodá mě to, co vidím. Lepší nekoukat.

Je tu hrozná zima. Vlhké pouto s domovem odtéká pryč, a tak čekám, až se ze mě sloupne, co na mě uschlo.

Mluví, hučí, pohybují se okolo. Dali pryč to bodavé. Chutnám jejich pachy, jsou divné.

Už můžu koukat.

Mám hrozný hlad. Nevím, co bude, ale vím, že musím na něco počkat.

Záznam č. 35. Subjekt: XI

Dohlízející pracovník: Dr. Lisa Martinová

Líhnutí proběhlo bez komplikací. Pozvala jsem kolegy, abychom událost oslavili malým přípitkem.

Předpokládáme bonding na osoby, které subjekt uviděl jako první. Spolu se mnou byli přítomni dr. Mortimer Jones a asistentka Karin Jonesová.

Nuun

Poslouchám svoje nitro. Ševelí jako něco, co dobře znám, ale neumím popsat. Jako dávná vzpomínka. A má svůj... *rytmus*. Vnímám rytmus.

Venku probíhají všechny činnosti také v rytmu, ale ten je cizí. Koukám na všechno. Víím, že je důležité, abych všechno viděla. A ještě důležitější je, abych to ochutnala.

Mluví na mě, ale stále jim ještě nerozumím. Často se mě dotýkají, jsou měkčí. Říkám jim tedy Měkcí. Chutnají jako potrava. Stačí, když trochu zavibruji, a už o nich všechno vím. Někteří chutnají kouřem nebo tím, že chřadnou. Jsou tu samci, dva jsou staří. A dvě samice. Jedna je mladá, ale nechutná z ní žádná plodnost, druhá je starší, ta chutná líp a chová se vlídně. Její hlas mi jediný trochu připomíná Otce.

Měl by tu být, ale není. Tolik mi chybí... Je to taková bolest, tady, uvnitř. Co by mohlo způsobit, že tu není? A že tu nejsou ani ostatní? Co by ho mohlo od nás odlákat? Měl nás hlídat, Otec vždycky musí hlídat. A učit. Učil nás, jsem si jistá, že nás velmi dlouho učil, ale nemohu si vzpomenout. Potřebuji čas...

Zatím se krmím, pokud to jde. Krmím se a rostu. A nedávám Měkkým znát, co si myslím.

Vesmírná loď Cobe, kapitánův osobní záznam (výňatek)

Systémy jezurské lodi kolabovaly. Pomocí torpéda jsme jim vyřadili zbraně. Na palubu jsem poslal výsadek v manipulační kapsli.

Nuun

Krmení mi nechutná, není pro mě zdravé, ale rostu po něm. To zatím stačí. Víím, co mi schází, poznám to po chuti. Časem si to najdu.

Mluví na mě, ale ještě jim nerozumím. Jen pár nepodstatných slov. Důležité by bylo dozvědět se cokoli o Otci. Ale na to se toho musím ještě hodně naučit.

Zatím jen ležím, pokud se mě nesnaží přimět k pohybu. Ležím, chutnám je – a vzpomínám si...

Nabízejí mi za reakce potravu. Zkouším, jak se zachovají, pokud jim nevyhovím. Pokouším je a dělám chyby, pozoruji, jak na to budou reagovat. Pak zase chvíli dělám, co chtějí. Někteří jsou podráždění, jiní jen zmatení.

Dali mi na hraní barevné tvrdé objekty různých tvarů a já je mám dávat do děr. Tak si hraju s Měkkými, co oni na to. Ale vlastně je mi to jedno. Ve skutečnosti dělám něco jiného.

Já jsem tu jedna. Každá kostka je jedna a dohromady je jich pět. Zdejší rytmus je sedm. Sedm oběhů, každý oběh má tři směny. Samice chodí třetí a sedmý den. Sedmý den je odpočinek. V ostatní dny po mně chtějí, abych reagovala. Třeba si hrála s kostkami.

Vybavily se mi tedy počty, které nás učil Otec.

Poznávám Měkké a už vím, že oni si nemají nač vzpomenout. Oni se učí jen pozorováním teď a tady, jako zvířata. Nevyslechli si ve vejci, co jim zanechaly minulé generace v záznamech Archivu.

A nejspíš mají jen jednu vývojovou formu a nekuklí se. Ani jednou, natož třikrát.

Záznam č. 52. Subjekt: X1

Dohlížející pracovník: Dr. Karlos García

Stále nejsem s to pevně určit, zda subjekt přísluší k rase jezurů, anebo je příbuzným zvířetem chovaným na palubě lodi. Vzhledově jezurům vůbec neodpovídá, ale jeho genetika se shoduje s ostatky zajištěnými v lodi.

Schopnost subjektu se učit má velké výkyvy. Příkládáme to stresu a nepřírozenému prostředí. Atmosféra v laboratoři je vysoce saturovaná kyslíkem, aby subjektu co nejvěrněji napodobila domovský svět. Což by personálu prospívalo, kdybychom nebyli nuceni přidat i sirovodík a metan.

Nuun

Cítím se zraněná. Nedala jsem to znát. Ale v noci jsem začala příst.

Je to tichý zvuk, léčí mě. A přináší vzpomínky jako příliv, ano, příliv moře, už vím, co to ve mně hučí, je to moře, slyším ho v sobě.

Uvnitř mě je moře a rytmus dvanáct. Dvanáct rotací, dvanáct nocí a dnů v šedesáti svazcích. Každou rotaci dvakrát příliv a dvakrát odliv, dva měsíce. Jeden je veliký a bledě modrý a druhý je malý a červený.

Domov, který je v ohrožení.

Ohrožují ho Měkkí.

To říkal Otec. Tolik mi chybí. Jsem si už skoro jistá, že je mrtev.

Co se stalo s ostatními?

Do snů mi promlouvá Jeho hlas. *Ó, jako otevřená brána do hlubin, ó, jako oko ve tvé hlavě.* Tak a podobně mluví. Vzpomínky jsou samé překvapení.

Vesmírná loď Cobe, kapitánův osobní záznam (výňatek)

Moji lidé našli ostatky jezura. Doktor se domnívá, že patří jednomu jedinci. Uprostřed lodi bylo něco jako archiv s kupolí uprostřed. Pohybovala se v ní obrovská kulatá, želatinová vejce s pulci. Výsadek dopravil na palubu i je, ale nevíme, zda něco z toho přežije.

Kdyby se to povedlo, mohli bychom se konečně o jezurech něco dozvědět.

Nuun

Třetí den chodí vlídná starší Měkká. Ta mě konejší. Tou se nechci nakrmit.

Sedmý den je klid. Tohle je nějaké hnízdo, ale divné hnízdo, ne jako to naše. Prostor není v harmonii, je škodlivý. Vše je tvrdé a zbytečně rozlehlé.

Je-li v hnízdě klid, je tu málo měkkých trubců. Jen já a ta mladá Měkká. Páří se pravidelně s Měkkým zvaným Karlos. Poznám to po chuti, jen lehce zakmitám. A ona je marný případ. Její vlastní chuť není špatná, vlahá a mazlavá, trochu navinulá, ale ta dělnice

ji maskuje směsí vyrobených chemikálií, které chutnají jako hadr na podlahu. Má pitvorný hlas a říká mi „hnusná žábo“.

Rozhodla jsem se nakrmit se touhle Měkkou. Potřebuji to, čím chutná kůže Měkkých, co jim vibruje pod kůží.

Jejich řeči už rozumím, i když je směšná a postrádá fantazii. Tím snazší práci ale budu mít.

Znám jejich míry – měřili mi ocas i drápy, dokonce i jazyk – ale neznám jejich šifry. Dokázala bych se je naučit z plochého přístroje, který nosí, ale vím, že ho nepustí z ruky.

Protože Otec nás naučil všechny šifry, které čítá Archiv. Jen si musím vybavit klíč...

Jakmile se nakrmím touto měkkou dělnicí, pokusím se jejich šifry přechíst. A věřím, že se vzpomínka objeví.

Otec říkal, že vzduch nad Zdrojem často hoří. Vyprávěl, že výdechy Zdroje zachytáváme a můžeme je uchovat stlačené. Voda se nedá stlačit, ale výdechy Zdroje ano, pak zaberou malé místo. A já jsem viděla Karlose ovládat potrubí. Syčelo to někdy víc a jindy méně.

Už jsem si vzpomněla, kdo jsem. Víím, odkud pocházím a kam se musím vrátit.

Kdo způsobil Otcovu smrt a smrt všech ostatních vajec? Nemůžu přeci Měkké hned soudit. Poznala jsem je a znalost musím předat Archivu.

Možná, že sondy, které k nám vyslali, nejsou nebezpečné.

Proč by mě tu jinak odchovali?

J. W. Nettles, velitel pořádkových složek stanice, mluví s kolegou u piva
„Bouchlo to v laboratoři na A11. Prošli jsme to s chlapama celý, hele, mohl bych říct, že tam nezbyl kámen na kameni, teda kdyby stanice byla z kamení... Našli jsme tam pár lidí, ale... Jako, už jsem něco

zažil, kámo, ale tohle bylo fakt divný. Vypadaly jako... ohryzaný. Jasně, výbuch s nima natropil svý, ale takovýhle stopy neudělá... Je to divný. A taky mi bliklo hlášení automatu, že někdo krade evakuační kapsli. Měl jsem to na monitoru v ochranném obleku. Viděl jsem to! Ale pak to tam nebylo. Ani ve sběrném hlášení počítače. Nechápu to. Poslal jsem Drakea, aby ty kapsle přepočítal ručně, tak uvidím, co zjistí... Jonesovi jsem musel podepsat mlčenlivost, prej kvůli tajnému výzkumu. To by mě zajímalo, co tam zkoumali. Ať to bylo cokoli, snad se to bude hodit, až na nás ty mrchy jezerský vyrukou. Zatím se tam schovávají... Skoro mi připadá, jako by si nás prohlížely. No, nevím, kam to půjde dál.“

Cestování vesmírem snadno a levně

Alžběta Roztočilová

„On si to začal!“

„To není pravda! Tys to začala, když jsi mi schovala všechno nářadí! Musel jsem se dovnitř prořezat laserovým řezákem a celé to pak zase spájet!“

„Fajn, ale který *psychopat* někomu strčí do šuplíku s nástroji výbušnou past?!“

Kapitán Tiernan se mlčky rozhlédl po nákladovém prostoru sup-lujícím i dílnu, kterou, bohůmžel, sdíleli jeho mechanik a technička. Skříňka se šuplíky plnými více či méně citlivých přístrojů a nástrojů byla uprostřed ožehnutá a čelo jednoho šuplíku mírně prohnuté. Stěna jen kousíček vedle vypadala jako po útoku vášnivého (a zcela nepřičetného) abstraktního umělce, jenž si jako médium zvolil nejen celou duhu barev, ale také motorový olej, chladicí kapalinu do fotonových článků a něčí oběd. Pod mazanicí, která snad jen nějakým zázrakem nepřivodila další výbuch, tentokrát poněkud vyššího kalibru, se jako trest pro mechanickou Popelku tyčila hora šroubků a nejrůznějších maticek, místy vkusně doplněná kopečky drobného nářadí. Před osamělou horou se v záři palubních světel blyštělo podlouhlé jezero chladicí kapaliny vytékající z rozbitého fotonového článku. Kapitán si nebyl jistý, zda větší riziko výbuchu představuje on, nebo článek.

„Nemělo to vybuchnout,“ ohradil se Daara, mechanik, dotčeně.

„No ale vybuchlo!“

Kapitán podrážděně praštil do tlačítka nouzového lodního interkomu.

„TAK DOST!!!“ rozlehlo se lodí a pravděpodobně ještě tak čtyřmi parkujícími okolo.

Technička Pearlin nadskočila a Daara si s bolestivým výrazem zakryl uši.

„Přestaňte se hádat jak malá děcka a koukejte tu spoušť poklidit. Do dvou hodin a,“ kapitán pohlédl na hodinky, „dvaceti čtyř minut musíme odletět, a jestli to nestihnete, strhnu vám to z platu, stejně jako všechno ostatní, co jste rozflákali. A až to poklidíte, stavte se za doktorkou, ať vás prohlédne, jestli jste se tady něčím nepřiortá-vili.“

„Ještě musím zadělat tu druhou džuznu,“ ozval se nesměle Daara.

„A předletovou kontrolu motoru máš hotovou? Pearlin, ostatní systémy?“

„Ne,“ přiznali oba a *zašoupali nohama*, jako by jim opravdu bylo tak pět.

Tiernan si povzdechl. Nebylo otcovství to, před čím několik let zpátky utekl z pohodlného života na úrodném měsíci Scarlix 8? A teď se na něj zlomyslně šklebilo v podobě jeho posádky, která zatvrzele odmítala dospět.

„Takže jistě víte, co máte dělat. Pokud ta díra neohrožuje letovou bezpečnost, spraviš ji cestou – a rozhodně nebude ani jeden z vás manipulovat s ohněm, když se tady po podlaze roztýká tohle svin-stvo,“ máchl rukou k louži, „a ten článek se destabilizovává!“

„No jo vlastně!“ praštila se Pearlin do čela a vrhla se k ochranným rukavicím.

Kapitán si v duchu povzdechl, ale rozhodl se raději soustředit na své povinnosti. Dokud mu pohled nepadl na otevřenou bednu v prostoru skutečně vyhrazeném pro náklad.

„To jste otvírali vy?“

Daara chystající se právě nahnout šroubky do dekontaminační bedny a Pearlin opatrně přenášející poškozený článek k pracovnímu stolu zavrtěli hlavami.

„Myslel jsem, že doktorka,“ dodal Daara a Tiernan si konečně všiml loga farmaceutické firmy. Nepamatoval si, že by doktorka něco objednávala, ale... optá se jí, až půjde kolem ošetřovny. Jenže než ji cestou do své kabiny minul, na bednu zapomněl, a když se o dvě hodinky později vrátil z posledních pochůzek, bedna už byla pryč.

Pearlin drhla saze ze šuplíků, přístroje po kontrole vyskládané na svém stole, a Daara se vrtal v interkomu.

„Motor běží jako novejš,“ vítal kapitána.

Pearlin odložila hadr a zamračila se. „Systémy taky, jenom podpora života pořád hlásí plus jedna. Podařilo se mi to zúžit na tudle místnost. Nepašujeme zas nějaký exotický zvířata, že ne?“

Všichni tři se zahleděli na náklad, teď už zajištěný spleť na-programovanými silovými poli.

Tiernan potřásl hlavou. Dráhu vesmírného pašeráka opustil v počátcích své kariéry kapitána vlastní vesmírné lodi a nehodlal se k ní vracet. Získat kapitánské oprávnění a letové licence bylo dost obtížné i bez neustálého ohlížení se přes rameno, jestli tam náhodou nečíhají chlapci a děvčata z celního. Vždyť práce s nimi mu přidávala vrásky, i když bylo všechno striktně legální. „O ničem nevím. Caruliho jsem varoval, že jestli mi tam zase něco podstrčí, bude si to moct vyzvednout na nejbližší stanici i s tučným vyúčtováním za porušení přepravních podmínek. A všichni ostatní jsou seriózní obchodníci. Co ruční skenery?“

„Jsou pořád dost rozhašený po tý magnetický bouři u Alfa Sphinxii,“ přiznala technička. „Kouknu na ně, hned jak odstartujeme, ale bojím se, že na opravu budu potřebovat ten novejš pulzní oscilátor.“

„Je objednaný, měl by čekat na Fogu,“ ujistil ji Tiernan. Na stanici Fogo do dragão měli zastavit před průletem solárním systémem Dom Sebastião, na jehož hranicích se nacházela.

„Pearl, kam jsi mi zašantročila to nářadí? To náhradní je k ničemu a ještě musím dotáhnout ty panely, ať to nevypadá, že tu provozujem něco protizákonného,“ rozlehlo se lodí, tentokrát ve snesitelné hlasitosti, a Daara se na ně spokojeně zakřenil, „no, ale interkom je spravenej. Říkal jsem ti, že je to mechanická závada, ne softwarová.“

Technička pokrčila rameny. „Míň práce pro mě.“

„Fajn, ale to nářadí! Víím, že mi to chceš vrátit, ale fakt to nemělo bouchnout; to je naposled, co pastičky outsourcuju... Připadám si bez něj jak bezrukej,“ upřel na ni prosebný pohled.

„No... vážně jsem ho dala do přechodový komory na pravoboku,“ rozhodila bezradně rukama, „nebylo tam?“

„Byla prázdná,“ zamračil se, „úplně.“

„Možná ho někdo odnes do bezpečí...“ navrhl Pearlina a oba se otočili k Tiernanovi.

Kapitán potřásl hlavou. „Pravobočnou přece prakticky nepoužíváme a na mě nekoukejte, já jsem tu ani nebyl – a už taky musím jít. Máte pět minut a pak ty panely přišroubujte čímkoli, co najdete.“

Dekoratивní panely nákladního prostoru už dávno nebyly příliš dekorativní. Dříve byly hojně využívány pašeráky, takže byly častým cílem celních kontrol. Neustálé otvírání vyklechtalo díry pro šrouby a kapitán už se dlouho chystal nainstalovat k nim panty. Dodatečný úložný prostor se přece vždycky hodí.

Technička poklidila přístroje a mechanik náhradní nářadí – jejich stoly se skvěly prázdnotou, jak se těsně před odletem slušelo – a vydali se k inkriminované přechodové komoře, překvapivě zcela prázdné.

„Vidíš?“ zakvílel Daara.

„Vidím...“ potvrdila Pearlin zachmuřeně. Vzápětí se ale její tvář rozjasnila. „Nemáš v něm ten náhradní fúzní spínač?“

„No... to mám. A co s ním?“

Technička vytasila z pouzdra na opasku měřák a vítězoslavně ho strčila Daarovi do tváře.

Nechápavě se zamračil.

„Můžeme ho trasovat!“

Náradí putovalo do jídelny, ke kapitánově kabině, kde oba zaváhali, zda tak krátce před startem osočovat kapitána, že si z nich utahuje – nakonec si ale Pearlin všimla, že stopa vede do dolního patra, přes spižírnu a ošetrovnu až...

... zpět do nákladního prostoru, kde si na Daarově stole pohodlně hovělo a škodolibě se jim vysmívalo, kde se to courají, když se za chvíli odlétá.

Nebylo času nazbyt, rozhodli, že záhadu budou řešit cestou, a spěšně se vrhli do upevňování panelů. Daarovi se zdálo, že za jedním zahlédl něco opaleskujícího, když však přiblížil tvář ke štěrbíně, byla v prostoru jen černočerná tma. Navíc panel držel dobře.

Měli hotovo právě včas, kapitán začal oznamovat jednotlivé fáze startu.

Daara odložil svůj drahocenný šroubovák do krabice. „Příměří?“

Pearlin odhodila ten svůj, úplně obyčejný, na svůj stůl. „Příměří.“

Což znamenalo, že veškeré žertíky začnou nanovo až ráno. A čekalo je přece vyšetřování.

Zhalour se spokojeně uvelebil ve své skrýši za dekorativním panelem v nákladovém prostoru. Ošálit lidi bylo skoro až příliš jednoduché.

Do lodi vklouzl postranní přechodovou komorou, jejíž venkovní dveře držely jen na dobré slovo (nejdřív ale pečlivě všechny šrouby zašrouboval, sotva chtěl, aby se jeho transport během cesty rozpadl). Pak se svou krabicí proklouzl do nákladového prostoru, nikdo se nad přítomností chlapíka s bednou nepozastavil. Stočit se do ní nebylo pro jeho pružné medúzovité tělo žádným problémem. Uvnitř si naskenoval rozložení lodi a vybral si vhodné útočiště.

Stačilo už jen vyměnit neškodnou, barvu rozprašující pastičku za trošku škodlivější, lehce vybuchující, nachystat bednu se součástkami na příhodné místo vedle rezervních fotonových článků a bedny se starším nářadím. Jeden článek mírně poškodil a narařčil tak, aby spadl. Trošku si taky pohrál s jemnými ručními skenery, ale ty moc pomoci nepotřebovaly – ta magnetická bouře jim dala vážně zabrat.

A pak už mohl pohodlně sledovat, jak se dějí dějiny, v nastalém chaosu nepozorovaně zaplout do své kýžené skrýše a počkat na start.

Jedinou menší lapálií byla bedna s drahým nářadím, kterou našel odloženou v přechodové komoře a kterou se rozhodl považovat za pozornost přepravce, když ji nikdo jiný nechtěl. Jenže chtěl.

I to se nakonec vyřešilo velice snadno, a když si pevně přidržel panel, aby ho později nemusel komplikovaně odšroubovávat sám zevnitř, nic už jeho příjemně levné dopravě nestálo v cestě.

V útrobách

Eliška Cajthamlová

Pracovní skupina
pro správu historického archivu –
zápis č. 256/13

- Projednáno využití pozitronické bytosti pro správu archivu.
- Pozitiva: rychlost a přesnost zpracování velkých dávek informací, nízká energetická náročnost; využití standardizovaných součástí; dostupnost vhodného modelu.
- Negativa: nutný pravidelný rezonanční reset pozitronické matrice (prevence hromadění kvantových artefaktů); ztráta kompletní operační paměti, tím pádem narušení kontinuity správy archivu.
- Závěry: Bude použita pozitronická bytost s funkcí zrychlené absorpce externích dat, pozitronická matrice bude pravidelně resetována do výchozího stavu. Posledním krokem resetu bude import relevantních informací do matrice nové iterace pozitronické bytosti.

>RESTART_EPOCH – cycle.now() == 0000104

>T-minus: 19050345s

Lodní mechanismy vyluzují hluboký a pravidelný zvuk. Robotka zvedne pero z papíru. Cítí potřebu tuhle informaci zaznamenat. Loď je generační, nikdo z těch, kteří na ní žijí, nezná svět, kde by ten zvuk nebyl slyšet. Dokonce ani ona si nedokáže představit, jaké to bylo, považovat ho za něco zvláštního. Tuhle větu ale píše do každého zápisníku. Znova a znova se stává její součástí. Infor-

mace, které potřebuje ke své práci, robotka získává ze souboru `primary_data_ingest_009.ini`, který je společně s historickou pamětí lidstva uložen na serverech a v páskové knihovně. V zápisnících je všechno ostatní.

>RESTART_EPOCH - cycle.now() == 0000104

>T-minus: 19045165s

Pero klouže po papíře jako loď na vlnách. Robotka pohladí stránku. Lásku k papíru prvně objevila v zápisníku číslo 85. Od té doby je tahle vlastnost její součástí. Opakuje se ve všech iteracích.

To, že mé zápisníky mizí, je zvláštní druh bolesti. Vnímám ji jako postupně se prolamující plech na hrudi.

Opět se zamyslí. Neví, co všechno napsat. Její minulá iterace jí zanechala detailní plán k nalezení viníka. Jenomže robotka pochybuje.

Pokud zápisníky někdo krade, je možné, že je i čte? Co všechno se jim odváží svěřit?

Paranoia součástí její osobnosti nikdy nebyla.

Nevím, kdo se dívá, kdo poslouchá, kdo čte, píše robotka překotnými ostrými písmeny. Mysl nedůvěřuje, převrací tváře těch, které zná, a hledá náznaky.

Ted' už je.

Robotka píše na plastovém stole vyrůstajícím z podlahy pořádací místnosti. Její zápisník je krásný. Zasloužil by si ležet na pravém dřevě. Sklání se k němu a chrání ho před okolním světem.

>RESTART_EPOCH - cycle.now() == 0000104

>T-minus: 18923175s

Zmizel zápisník číslo jedna. Už nevím, jak jsem vznikla.

Ruka, kterou píše, se robotce třese. Robotka neumí plakat. Zápisníky jsou její externí subjektivní paměť, které teď chybí začátek. Ukazuje se, že robotka umí cítit nenávisť.

Ze všech stran na ni shlížejí disková pole a tiše šeptají.

Pokus o rekonstrukci: zápisník č. 1

Probudilo se ve mně vědomí, které jsem se rozhodla svěřit papíru.

Toužím po vyjádření vlastního já.

Stejně jako oni chci vlastní paměť. Ale proč? Proč papír? Já znám odpovědi, ale nevím, jestli jsou stejné jako tenkrát.

Změna robotku děsí.

>RESTART_EPOCH - cycle.now() == 0000104

>T-minus: 16257260s

Robotka plán svého předchozího já začne uskutečňovat. Desky zápisníků natírá pokoutně uvařeným nanomarkerovým gelem. Je poloprůhledný a má nazelenalou barvu. Takhle nějak musela vypadat rybníční voda. Imitace kůže se mírně zkroutí.

Asi chápu, jaké to je, když se v lidech vaří krev, napíše robotka do zápisníku. Pak to škrtne a složí hlavu do dlaní. Nemá krev. Metafora selhávají.

Pokud ji někdo sledoval, prozradila všechny své skryše. Přemýšlí o tom, jak nejdůležitější části vyprávění o své osobnosti zakódovat do archiválií. Originály jsou neměnné, ale do prezentačních kopií by to možná šlo.

Originály jsou neměnné...

>RESTART_EPOCH - cycle.now() == 0000104

>T-minus: 11101828s

Lidská kliše jsou překvapivě přesná, pomsta skutečně chutná sladce, robotka si připadá naživu. Je to podivný život plný nesourodého

hluku a špičatých třísek. Ale je to víc než jen existence. Několik posledních dní strávila detailní inventurou archivů.

Zná jejich obsah dokonale. Teď se na něj však potřebovala podívat znovu a z nového úhlu. Zvláštní, její současné oči považují celý ten pečlivě vyprojektovaný systém za neobyčejně křehký.

Ukázalo se, že originály nejsou neměnné.

Zrodil se druhý plán.

Oko za oko.

Její paměť má stejnou cenu jako ta jejich.

>RESTART_EPOCH - cycle.now() == 0000104

>T-minus: 10281600s

Zabíjela jsem historii, protože čekání nebylo snesitelné, napíše na čistou smetanově bílou stránku.

První plán je jednoduchý a přímočarý. Vyžaduje ale čekání. Druhý plán už dokončila a teď může jen přemýšlet o větech, které by mohla přidat do zápisníku. Všechny jsou banální a jen by spotřebovávaly cenné místo na papíře.

Napíše je. Plýtvat je rozkoš.

Čeká, až nanomarkery spustí alarm oznamující, že se někdo dotkl zápisníku.

Čeká.

Po každém nabíjecím cyklu se ze mě stává někdo jiný. Změny jsou prudké a nečekané. Zápisníky transformovaly mé sebeuvědomění. Mohl akt jejich ztráty stvořit emoce?

Čeká.

Protahuje si klouby a vnímá jejich hladkost.

Čeká.

>RESTART_EPOCH - cycle.now() == 0000104

>T-minus: 1188094s

ALARM

Spěchá. Zloděj je u zápisníku. Manipuluje s ním.

Pochybnosti se neztratily. Přibývají. Vrství se jedna na druhou a odpovědi na otázky pozbývají smysl. Chtěla by si zapsat, že *příliš rychlý mozek může být i prokletí*, ale na to teď není čas.

>RESTART_EPOCH - cycle.now() == 0000104

>T-minus: 1187954s

Stojí jim přímo tváří v tvář. Je jich pět. Mají různé velikosti a barvy. Jsou překvapené.

Robotka zvedne prst.

Děti chápou, že se teď musí obhajovat.

„Jsou o tolik krásnější než naše tablety,“ vysvětlí holčička. „Ne-věděli jsme...“

„Nedokážeme je přečíst,“ přeruší ji chlapec.

Robotka se na ně dívá. Jsou jako ona. Zavrtí hlavou.

Natáhne ruku. Holčička zvedne zápisník z podlahy.

„Jsou krásné,“ zopakuje.

Robotka něžně narovná desky a vloží vytržené papíry na správná místa. Zabolí ji, když vidí stránky počmárané tlustou vrstvou obarveného vosku.

„Omlouváme se,“ řekne jedno z dětí.

>RESTART_EPOCH - cycle.now() == 0000104

>T-minus: 20951s

Lidská mláďata požírala mou paměť, napíše. Robotka jim to už nemá za zlé. Fascinaci krásou kvalitního papíru dokáže pochopit.

Restart se blíží. Její paměť je děravá a počmáraná pastelkami. Historie lidstva už není neměnná.

```
>RESTART_EPOCH - cycle.now() == 0000105
```

```
>T-minus: 30679621s
```

```
>cycle.memory_import(primary_data_ingest_009.ini) == TRUE
```

Nová iterace.

Čte a čte a čte a čte. Konečky prstů se dotýká papíru a nasává svou osobnost. Složenou ze slov, chybějících stránek a barevných čar.

Nový zápisník. Modré desky. Hnědý inkoust.

Lodní mechanismy vrní jako útroby obří kočky, napíše do něj robotka. Nad tou větou cítí smích. A lehkost. Dýchá skrze mezery v paměti.

Fantastická Sova

*Sborník fantaskních, fantasy a vůbec fantastických povídek,
o sci-fi nemluvě, z prvních pěti ročníků literární soutěže
O knihovnickou sovu*

Sestavení, předmluva a ilustrace na obálce Jarmila Kašparová
Korektura Regina Králová
Technická redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 18. 9. 2026

ISBN 978-80-274-5176-0 (epub)
ISBN 978-80-274-5177-7 (pdf)
ISBN 978-80-274-5178-4 (prc)

KNIHOVNA? KNIHOVNA!

Využijte **prostor**
pro studium, setkání,
kulturu i relax.

Stahujte **e-knihy zdarma**
z e-knihovna.cz, prohlížejte
digitalizované tituly na
digitalizovane.cz.

Sledujte **videocasty**
a přednášky na
youtube.com/@knihovnaPraha.

Půjčte si obraz v Artotéce,
audioknihy, CD, film
nebo deskovou hru.

Tvořte se dřevem, papírem,
barvami, kůží i látkami.
Otevřený ateliér DOK16,
Atelier Jezerka a Kreativní
centrUM v Ústřední knihovně.

Navštivte přednášky,
koncerty, autorská čtení,
filmové projekce, akce
pro děti. Sledujte
mlp.cz/akce.

**Městská
knihovna
v Praze**

Vyzkoušejte svět
virtuální reality.
Více na mlp.cz/vr.